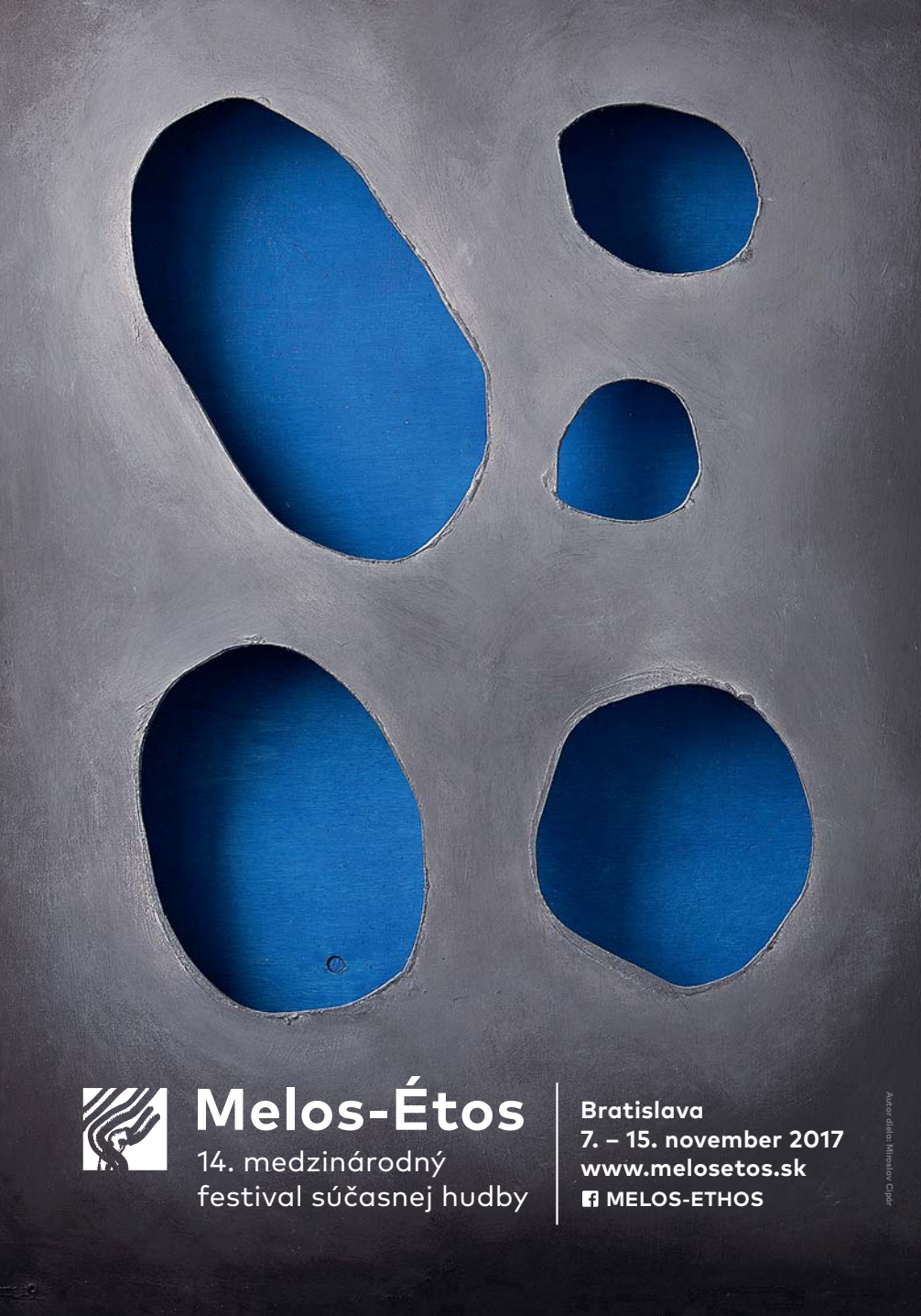
Melos-Étos
14. medzinárodný festival súčasnej hudby
Bratislava
7. – 15. november 2017
www.melosetos.sk
MELOS-ETHOS
Autor diela: Miroslav Cipár

MELOS-ÉTOS

14. medzinárodný festival súčasnej hudby

Bratislava, 7. – 15. november 2017

Člen asociácie
European Conference of Promoters of New Music

Festival sa koná pod záštitou ministra kultúry
Slovenskej republiky Mareka Maďariča

Festivalový výbor
Juraj Bubnáš
Ivan Buffa
Slávka Ferencová
Robert Rudolf
Igor Valentovič

Produkcia festivalu
Ivana Macaríková

Organizátori festivalu vyslovujú všetkým zúčastneným inštitúciám a jednotlivcom svoju úprimnú vďaku za poskytnutú pomoc a podporu.

Vážení návštevníci festivalu, milí hostia,

ako v minulých ročníkoch, tak aj 14. medzinárodný festival súčasnej hudby Melos-Étos mapuje aktuálne skladateľské a interpretačné trendy v medzinárodnom prostredí a dáva nášmu publiku príležitosť počuť ojedinelý súčasný repertoár v živom koncertnom podaní.

Hudobné centrum organizuje tento festival v spolupráci s Rozhlasom a televíziou Slovenska a s mediálnou podporou tohto významného aktéra na poli kultúry a súčasného umenia.

Na festivale zaznie vyše päť desiatok diel pre rôzne inštrumentálne zoskupenia počnúc sólovými dielami až po opusy pre veľké symfonické obsadenie. Tridsaťpäť diel bude uvedených v slovenskej premiére a sedem ďalších v svetovej premiére. Sme radi, že sú medzi nimi aj diela, ktoré vznikli na podnet – objednávku festivalu. Premiérové pódiá zažijú opusy našich skladateliek a skladateľov Viery Janárčekovej, Oľgy Kroupovej, Želislavy Sojak Subotić, Lenky Novosedlíkovej, Petra Duchnického a Mariána Lejavu.

Slovenskému publiku sa predstavia popredné zahraničné súbory a sólisti, medzi inými japonský flautista Tosiya Suzuki, Minguet Quartett, Orkiestra Muzyki Nowej, Synaesthesis Ensemble či österreichisches ensemble für neue musik. Slovenské intepretačné umenie bude zastupovať Magdaléna Bajuszová, Diana Buffa, Ivan Buffa, Martin Adámek, Mario Košik, Marián Lejava, Miki Skuta, Milan Paľa, Ondrej Veselý, Quasars Ensemble, Mucha Quartet, Ensemble Spectrum, Štátna filharmónia Košice a Symfonický orchester Slovenského rozhlasu.

Spoluprácou a súznením domáceho so zahraničným sa vraciame k myšlienkovým východiskám podujatia z roku 1991.

Festival poctí osobnou návštevou estónska skladateľka Helena Tulve, arménsko-litovský skladateľ Andrius Arutiunian a japonský skladateľ a flautista Tosiya Suzuki, ktorí sa prihovoria našim mladým skladateľom, interpretom a publiku aj autorskými prednáškami. Ich diela zaznejú v osobnej interpretácii i v podaní Symfonického orchestra Slovenského rozhlasu a Synaesthesis Ensemble.

Popri ambícii uviesť na pódiách festivalu novú hudbu sme sa obrátili aj do nedávnej minulosti. Pri príležitosti nedožitých 85. narodenín a 10. výročia úmrtia skladateľa Ilju Zeljenku pripomíname verejnosti spoluzakladateľa festivalu Melos-Étos klavírnym recitálom Magdalény Bajuszovej a týždňom filmov s hudbou autora, ktoré si budú môcť pozrieť diváci v Kine Lumière v čase od 9. do 15. novembra. Toto sprievodné podujatie sa môže uskutočniť vďaka spolupráci so Slovenským filmovým ústavom.

Príchuť mimoriadnosti bude mať, veríme, aj autorský portrét jubilujúceho predstaviteľa spektrálnej hudby Tristana Muraila, ktorým ukončí Miki Skuta a österreichisches ensemble für neue musik tohtoročný festival.

Dúfame, že si vyberiete z pestrej programovej ponuky festivalu. Srdečne Vás pozývame na jednotlivé festivalové koncerty i sprievodné podujatia a tešíme sa na stretnutie.

Igor Valentovič
Hudobné centrum
riaditeľ

MELOS-ÉTOS

14. medzinárodný festival súčasnej hudby
7. – 15. november 2017

UTOROK 7. NOV. | 19.00

Moyzesova sieň
Widmann*, Janárčeková**, Gourzi*, Ruzicka*
Minguet Quartett

STREDA 8. NOV. | 19.00

Veľké koncertné štúdio Slovenského rozhlasu
Borzík, Kroupová**, Silvestrov*
Štátna filharmónia Košice, Marián Lejava, Ondrej Veselý

ŠTVRTOK 9. NOV. | 19.00

Malé koncertné štúdio Slovenského rozhlasu
Francesconi*, Fujikura*, Lim*, Moore
Quasars Ensemble, Ivan Buffa, Ján Bogdan

PIATOK 10. NOV. | 19.00

Veľké koncertné štúdio Slovenského rozhlasu
Lindberg*, Tulve*, Salonen*
Symfonický orchester Slovenského rozhlasu,
Mario Košik, Milan Paľa

SOBOTA 11. NOV. | 19.00

Koncertná sieň Dvorana, Vysoká škola múzických umení
Mantovani*, Kwieciński**, Sojak Subotić**, Saunders*
Orkiestra Muzyki Nowej, Szymon Bywalec, Diana Buffa,
Ivan Buffa, Joanna Freszel, Ashot Sarkissjan

NEDEĽA 12. NOV. | 10.30
Mirbachov palác
Zeljenka
Magdaléna Bajuszová

NEDEĽA 12. NOV. | 17.00
Koncertná sieň Dvorana, Vysoká škola múzických umení
Grisey*, Hurel*, Sciarrino*, Abrahamsen*
EnsembleSpectrum, Matej Sloboda

NEDEĽA 12. NOV. | 20.00
Koncertná sieň Klarisky
Gardella*, Cori*, Casale*, Duchnický**, Sciarrino*, Kobayashi*, Ferneyhough*
Tosiya Suzuki

PONDELOK 13. NOV. | 19.00
Malé koncertné štúdio Slovenského rozhlasu
Gordon*, Lang*, Novosedlíková*, Arutiunian**
Synaesthesis Ensemble, Karolis Variakojis

UTOROK 14. NOV. | 19.00
Malé koncertné štúdio Slovenského rozhlasu
Webern, Hosokawa*, Kopcsay, Lejava**
Mucha Quartet, Martin Adámek

STREDA 15. NOV. | 19.00
Malé koncertné štúdio Slovenského rozhlasu
Murail*
Miki Skuta, österreichisches ensemble für neue musik

SPRIEVODNÉ PODUJATIA

SOBOTA 21. OKT. | 19.00

Malé koncertné štúdio Slovenského rozhlasu
Stauning*, Hvozdík, Ye*, Čekovská, Bonin*, Lindberg*
epoche_f
Medzinárodná akadémia Ensemble Modern
Lucas Vis dirigent

STREDA 8. NOV. | 16.30

Kino Lumière – Kinosála č. 2
Ilja Zeljenka a film
Spomínanie na Ilju Zeljenku s projekciami dokumentárnych filmov
Vladimír Godár, Eduard Grečner, Ivan Ostrochovský hostia
Jozef Červenka, Ján Dúbravský moderátori

ŠTVRTOK 9. NOV. – STREDA 15. NOV. | 16.30

Kino Lumière – Kinosála č. 3
Prehliadka filmov s hudbou Ilju Zeljenku

ŠTVRTOK 9. NOV. | 10.00

VŠMU, Koncertná sieň Dvorana
workshop so skladateľkou Helenou Tulve

PONDELOK 13. NOV. | 10.00

VŠMU
workshop so skladateľom Andriusom Arutiunianom

PONDELOK 13. NOV. | 11.00

VŠMU
workshop so skladateľom a flautistom Tosiyom Suzukim

PONDELOK 13. NOV. | 14.30

Divadlo SĽUK Rusovce
W. Shakespeare SONETY 2016
Viliam Gräffinger hudba
Jozef Chabroň dirigent
Peter Maťo réžia
Radoslav Pivovarči choreografia
Octet Singers
Tamás Schlanger marimba

** svetová premiéra / *slovenská premiéra

UTOROK 7. NOV. 19.00

OTVÁRACÍ KONCERT
Moyzesova sieň

Minguet Quartett
Ulrich Isfort I. husle
Annette Reisinger II. husle
Aroa Sorin viola
Matthias Diener violončelo

Jörg Widmann
Sláčikové kvarteto č. 4 (2004-2005)*

Viera Janárčeková
*Floating Coexistence** (2015)*

Konstantia Gourzi
Anájikon, the Angel in the Blue Garden op. 61 (2015)*
The Blue Rose
The Blue Bird
The Blue Moon (The dark side, Turning, The bright side)

—

Peter Ruzicka
Sláčikové kvarteto č. 7 „...possible-à-chaque-instant" (2016)*

SLÁČIKOVÉ KVARTETÁ NEMECKEJ SÚČASNOSTI

Hoci k samotnému vzniku sláčikového kvarteta ako hudobného žánru zrejme došlo takmer v rovnakom čase na dvoch rôznych miestach Európy (v okruhu Viedne koncom 50. rokov 18. storočia v spojení s menom Josepha Haydna a v Miláne okolo roku 1761 prvým kvartetovým opusom Luigiho Boccheriniho), zostala práve germánska línia jednoznačne viac určujúcou pre ďalší rozvoj žánru (v pomyselnej línii od Mozarta a Beethovena, cez Schuberta, Mendelssohna a Brahmsa, až po Druhú viedenskú školu, Hindemitha, Křeneka, Zemlinského, Stockhausena, Lachenmanna či Rihma). Dnešný koncert je ukážkou súčasnej kvartetovej tvorby z prostredia Nemecka. Zaujímavosťou je, že popri dvoch mužských autoroch ide v prípade dvoch zastúpených žien o autorky pôvodne prichádzajúce z iných oblastí Európy, ktoré sa však do nemeckej kultúry plnohodnotne začlenili a už niekoľko desaťročí ju spoluvytvárajú.

Rovnocenné zacieľovanie umeleckých síl na kompozičnú a interpretačnú činnosť charakterizuje osobnosť skladateľa a klarinetistu **Jörga Widmanna**, ktorý získal profesionálne hudobné školenie v obidvoch oblastiach v rodnom Nemecku resp. v USA. Centrálne postavenie v rámci jeho skladateľskej tvorby má pätica sláčikových kvartet. Hoci ide o samostatné diela, samotný autor im prisudzuje aj ideu prepojeného cyklu. Každé kvarteto v ňom zastupuje jednu archetypálnu hudobnú formu: *1. sláčikové kvarteto* (1997) predstavuje introdukciu. *2. sláčikové kvarteto „Chorálové“* (2003/2006) je largom zachádzajúcim k hraniciam statickosti. *3. sláčikové kvarteto „Lovecké“* (2003) zodpovedá klasickému, vo svojej podstate zúrivému scherzu, ktorého lovecký rytmus akoby uštvával k smrti. *4. sláčikové kvarteto* (2004 – 2005) skúma formy pohybu/kráčania. *5. sláčikové kvarteto* (2005) so sopránovým sólom je *„Pokusom o fúgu“*. O svojom

štvrtom sláčikovom kvartete Widmann hovorí: *„Pri pohľade na partitúru **Sláčikového kvarteta č. 4** vzniká dojem pevne zovretého diela. Hustota informácie obsiahnutej v každom jednom hlase je extrémne vysoká, súčasne sa uplatňujú rozličné hracie techniky v ľavej i pravej ruke a zároveň sa každý hráč riadi aj svojou ‚dychovou partitúrou'. A napriek tomu je výrazové vyznenie tohto kvarteta veľmi jednoduché. Je to skladba o pohybe (Andante) a kráčaní (Passacaglia, v pôvodnom zmysle ‚krokového tanca'). Celým dielom prestupujú rôzne diferencované a odstupňované pizzicata. Jasne rozpoznateľná forma A-B-A je spojená s komplexnou ‚škatuľkovou' formou, ktorej intarzie sú poposúvané navzájom cez seba. Možno ide o pokus vytvoriť súznenie maximálnej komplexnosti a zároveň jednoduchosti.*" Premiéra diela sa uskutočnila 16. januára 2005 v Essenskej filharmónii v podaní Voglerovho kvarteta. Tvorba Jörga Widmanna v minulosti zaznela na festivale Melos-Étos v roku 2005 (*Sláčikové kvarteto č. 3 „Lovecké"*) a v roku 2015 (*Liebeslied pre 8 nástrojov*).

Rodáčka zo Svitu **Viera Janárčeková** začínala svoju hudobnú kariéru ako klaviristka, avšak po štúdiu na AMU v Prahe a emigrácii do Nemecka v roku 1972 sa postupne etablovala predovšetkým ako skladateľka. Jej kompozičný jazyk stavia na vyzdvihovaní sonoristických kvalít hudobného materiálu, čo dosahuje okrem rafinovanej artikulačnej a dynamickej palety i častým využívaním netradičných techník hry na hudobných nástrojoch, vyžadujúcich si nekonvenčnú notáciu. V rade jej početnej komornej tvorby má svoje miesto až 9 sláčikových kvartet, ktoré vznikli v rozmedzí rokov 1984 až 2015. Naposledy k nim pripojila kvartetovú kompozíciu ***Floating Coexistence***, ktorá dnes večer zaznieva vo svetovej premiére. Autorka skladbu približuje nasledovne: *„Táto skladba by mohla niesť názov ‚quasi una fantasia'. Matéria-antimatéria, tóny-hluky, jednoduchosť-komplikovanosť, čisté tóny-mnohozvuky, amorfné štruktúry-rytmicky ostro vytríbené motívy, nútenie-spontánnosť, vážnosť-irónia, všetky tieto kontrastné vlastnosti existujú spoločne, často prekrývane, cez seba, čiže sú prítomné súčasne. Nosným princípom veľkej formy je zahusťovanie reálnych tónov, ktoré sa zo začiatku sporadicky objavujú v kolísajúcich líniách, metricky uvoľ-*

nených, časom sa zmnožujú a kryštalizujú do konkrétnych pasáží. Koniec skladby sa vymyká tejto logike a ako riešenie prináša novú záhadu.“ Popri zahraničných hudobných festivaloch sa tvorba Viery Janárčekovej počnúc 1. ročníkom festivalu Melos-Étos (1991) pravidelne uvádza i na Slovensku. Z jej orchestrálnych diel u nás naposledy zaznel *Koncert pre klavír a orchester* na festivale Nová slovenská hudba 2010.

Skladateľka a dirigentka **Konstantia Gourzi** pochádza z Grécka, od roku 1987 žije trvalo v Nemecku. Ako umelecká vedúca súborov súčasnej hudby sa usiluje o búranie hraníc medzi rôznymi druhmi a formami umenia (vrátane výtvarného, sochárskeho, architektonického či svetelného) a spájanie rozličných kultúrnych tradícií. Tento prístup nachádza odraz aj v jej skladateľskej tvorbe, ktorá je zakotvená v tradícii európskej hudby 20. storočia, ale vracia sa i k odkazu starobylej kultúry jej rodnej krajiny. Sláčikové kvarteto ***Anájikon, the Angel in the Blue Garden op. 61*** vzniklo v roku 2015 a v podaní telesa Minguet Quartett bolo v novembri toho istého roka aj premiérované v rámci festivalu Kasseler Musiktage. O pozadí vzniku diela autorka hovorí: *„Skladba Anájikon pre sláčikové kvarteto je prvou spomedzi skladieb pre rôzne nástrojové obsadenia venovaných anjelom. Anjeli, vytvorení maliarmi a sochármi z radu mojich priateľov, ma inšpirovali vdýchnuť do nich zvuk, prostredníctvom hudby ich oživiť. Farba, forma a zvuk sú pre mňa neoddeliteľné. To, že môžem komponovať hudbu v spojení s týmto ‚svetom' v pozadí, som pociťovala ako výzvu i dar zároveň. Socha, ktorá dala inšpiráciu zvukovému anjelovi menom Anájikon, je anjel od Alexandra Polzina. Moja hudba sa nepokúša túto sochu vykresliť. Hudba stojí v tesnej blízkosti ‚zvukom' tohto umeleckého diela a vytvára s ním nové spojenie. Každému z mojich zvukových anjelov dávam jedinečné meno, ktoré doposiaľ nie je spojené s ničím existujúcim. Pre každú skladbu hľadám špecifickú zvukovú energiu, inšpirovanú umeleckým dielom, a táto energia predurčí i meno anjela skladby.*“

Hoci meno skladateľa **Petra Ruzicku** na prvý pohľad evokuje slovanský pôvod, na dnešnom koncerte zastupuje skladateľa, ktorý sa už v Nemecku narodil a tu po celý život aj pôsobí. Popri svojej

bohatej dirigentskej a intendantskej činnosti (v súčasnosti stojí na čele festivalu Salzburger Osterfestspiele) ako skladateľ vo svojej tvorbe hľadá odpovede na otázky ľudského bytia, v duchu konceptu „kritického komponovania" tvorí hudbu o hudbe, zamýšľa sa nad otázkou viacznačnosti dejinných procesov. Je autorom 7 sláčikových kvartet, z ktorých každé v podtitule približuje svoj mimohudobný obsah: č. 1 *Introspezione* (1969/1970), č. 2 *Fragment* (1970), č. 3 *...über ein Verschwinden* (1992), č. 4 *...sich verlierend* (1996), č. 5 *Sturz* (2004), č. 6 *Erinnerung und Vergessen* (2008). Ideový svet ***7. sláčikového kvarteta*** (2016) skladateľ približuje nasledovne: *„Podtitul skladby ‚...possible-à-chaque-instant' odkazuje na myšlienku Paula Valéryho ohľadom tvorivého procesu, o ktorej uvažujem už dlhšiu dobu: ‚Možno by bolo zaujímavé vytvoriť raz také dielo, ktoré by v každom svojom kľúčovom bode ukazovalo, aká mnohotvárnosť sa tvorivému duchu ponúka predtým, než sa rozhodne pre jednu možnosť a tú následne použije v texte. To by znamenalo dosadiť namiesto ilúzie jediného obrazu cieľa napodobňujúceho skutočnosť ilúziu akejsi palety možností, ktoré sa v každom okamihu ponúkajú autorovi na výber.' Takúto reflexiu vo mne vyvoláva Beethovenovo Sláčikové kvarteto op. 131, ojedinelé dielo, v ktorom sa neustále odhaľuje ‚horizont možností'. Vo svojom sláčikovom kvartete sa vyhýbam kontinuitám a hovorím radšej o akýchsi ‚fragmentoch budúcnosti'. Skladba sa orientuje na vlastnú skladateľskú skúsenosť, ktorej cieľom nie je dosiahnuť celistvosť kompozície, ale skôr odrážať proces jej tvorby."* V roku 2009 pre vydavateľstvo NEOS nahral Minguet Quartett komplet vtedajších 6 sláčikových kvartet Petra Ruzicku. Premiéra jeho najnovšieho *Sláčikového kvarteta č. 7 ‚...possible-à-chaque-instant'* sa uskutočnila v ich podaní v máji tohto roka v novootvorenej Labskej filharmónii v Hamburgu.

Juraj Bubnáš

STREDA 8. NOV. 19.00

Veľké koncertné štúdio
Slovenský rozhlas

Štátna filharmónia Košice
Marián Lejava dirigent
Ondrej Veselý gitara

Lukáš Borzík
Annuntiatio (2015)

Oľga Kroupová
*Ei ipso pre gitaru a orchester ** (2011)*

—

Valentin Silvestrov
*Symfónia č. 8 * (2011)*
Andantino. Adagio
Moderato. Allegro assai. Maestoso
Intermezzo (Andantino)
Andante. Allegro assai. Allegretto. Andante
Moderato. Allegro vivace
—

HUDBA AKO ODPOVEĎ

Hudobný skladateľ **Lukáš Borzík** je typom umelca, pre ktorého je tvorba nerozlučne spojená s otázkami bytia. Bytie pritom chápe v kresťanskom zmysle ako dvojjediné spojenie ducha a hmoty, ktoré sa navzájom prenikajú a tým nadobúdajú novú vznešenosť (Benedikt XVI., encyklika *Deus Caritas Est*). Duchovný étos je v jeho dielach často prítomný skôr latentne než explicitne (napríklad v orchestrálnej skladbe *Clarissima*, rozjímaní nad tajomstvom zrodu ľudského života), nevyhýba sa ale ani zhudobňovaniu duchovného textu (vokálne diela na fragmenty textov latinských modlitieb či na poéziu Daniela Pastirčáka). Orchestrálna meditácia ***Annuntiatio*** (lat. „zvestovanie") vznikla v roku 2015 na objednávku Štátnej filharmónie Košice a v tom istom roku aj premiérovo zaznela na festivale Košická hudobná jar pod taktovkou Stanislava Vavřínka. O inšpiračných zdrojoch kompozície skladateľ hovorí: *„Vnútornou inšpiráciou diela sú dva fragmenty novozákonných textov Svätého Písma: úvod prológu Jánovho evanjelia a úryvok Zvestovania Panne Márii z Lukášovho evanjelia:*

‚Na počiatku bolo Slovo a Slovo bolo u Boha a to Slovo bolo Boh. Ono bolo na počiatku u Boha. Všetko povstalo skrze neho a bez neho nepovstalo nič z toho, čo povstalo. V ňom bol život a život bol svetlom ľudí. A svetlo vo tmách svieti, a tmy ho neprijali.' (Ján 1, 1 – 5)

‚V šiestom mesiaci poslal Boh Panne anjela Gabriela do galilejského mesta, ktoré sa volá Nazaret, k Panne zasnúbenej mužovi z rodu Dávidovho, menom Jozef. A meno Panny bolo Mária. Anjel prišiel k nej a povedal: „Zdravas', milostiplná, Pán s tebou." Ona sa nad jeho slovami zarazila a rozmýšľala, čo znamená takýto pozdrav. Anjel jej povedal: „Neboj sa, Mária, našla si milosť u Boha. Počneš a porodíš syna a dáš mu meno Ježiš. On bude veľký a bude sa volať Synom Najvyššieho.

Pán Boh mu dá trón jeho otca Dávida, naveky bude kraľovať nad Jakubovým rodom a jeho kráľovstvu nebude konca.' (Lukáš 1, 26 – 33)

Hlboký úžas a bázeň, radosť i vďačnosť ma sprevádzali počas kontemplácie tohto živého Slova. Viedli ma pri hľadaní ‚znejúcich obrazov', ktorých podoba je však len zrnkom prachu, nepatrným odbleskom, nedokonalou podobou Ním stvorenej krásy, ktorou nás vo svojej nepochopiteľnej dobrote a múdrosti obklopil."

Slovenská skladateľka **Oľga Kroupová** už viac než dve desaťročia žije a pôsobí v nemeckom Detmolde. Jej odchod zo Slovenska, ktorý sa uskutočnil ešte v roku 1991 prestupom z bratislavskej VŠMU na Lisztovu akadémiu do Budapešti, mal na dlhší čas za následok vymazanie jej skladateľskej tvorby z kontextu slovenského kultúrneho života. Hoci je Kroupovej hudba v zahraničí uvádzaná, na Slovensko prenikla až v roku 2009, kedy na festivale Melos-Étos zaznela jej symfonická báseň *Judit* – autorkin „komentár" k Bartókovej opere *Hrad kniežaťa Modrofúza*. Huslista Milan Paľa začlenil do svojho repertoáru a na CD nahral jej *Kvintesenciu* pre sólové husle. Táto skladba začiatkom novembra 2017 ako jedno z dvoch diel reprezentujúcich Slovensko zaznela na festivale ISCM World New Music Days v kanadskom Vancouveri. Podobne už v roku 2015 bola na rovnakom festivale v slovinskej Ľubľane uvedená jej skladba *Gryllus Musicalis, koncertantná hudba pre sólové husle a sláčikový orchester*. Zaradenie jej gitarového koncertu **Eo ipso** dokončeného v roku 2011 na aktuálny ročník festivalu Melos-Étos sa tak stáva ďalším príspevkom k priblíženiu tvorby Oľgy Kroupovej slovenskému poslucháčovi. Štátna filharmónia Košice, gitarista Ondrej Veselý a dirigent Marián Lejava v tomto roku realizovali štúdiovú nahrávku diela, koncertne dnes zaznieva po prvýkrát. Autorka svoju kompozíciu komentuje nasledovne: *„Tak, ako už názov skladby evokuje (eo ipso – tak, ako z vlastných daností samo osebe vyplýva), postupne sa pred poslucháčom odkrýva isté tajomstvo deja, skrytého vo svojej komplexnosti už dávno predtým, ako hudba začne znieť. Je podstatou môjho ja, a teda prihováram sa ňou tomu, kto počúva. Čo hovorím, je zrozumiteľné len v komplexnosti gitarového sóla a celého orchestra. Vedú medzi sebou komplementárny dialóg sčasti akoby*

od seba úplne odlišných výpovedí, ktorých koherentnosť je zaručená genómom mojej štylistiky. Vstup do skladby nie je jej začiatkom, ale už od prvého tónu prebiehajúcim dejom. Imaginárny svet je poznačený bojom o prežitie vlastného ja vo víre konvergentného sveta, ktorý na človeka neprestajne doráža, a teda je aj jeho neoddeliteľnou súčasťou. Ako sa pokúša vymaniť spod nátlaku toho, čo možno prevyšuje jeho schopnosti a možnosti a javí sa tak, že ho úplne pohltí, upína svoju pozornosť na precízne formulovanie relatívne krátkych sentencií, akýchsi vzlykov žalmov, ktorými sa snaží uchytiť vo víre, v ktorom sa stráca a opäť znova nachádza. Niečo podobné sa zrejme odohráva v srdci volajúceho na púšti, ktorý sa doslova uchyľuje do páľavy slnka a svetla skrytou prosbou v nádeji, že oslepne jeho samoľúbe ja, a tak sa umožní dať priestor prejavu Božej milosti, ktorá by mohla v ňom za tohto predpokladu začať pôsobiť. Hovorím, prosím, stonám, verím a dostávam odpoveď. To, čo v tomto rozhovore zaznieva pre poslucháča, je so svojím atribútom krásy odpoveďou Toho, ktorý sa vkladá do mystéria hudby, ktorú mám iba prepožičanú. Rozumiem jej aj ja? To je dôvod, prečo ju stále píšem. Je to moja modlitba."

Meno ukrajinského skladateľa **Valentina Silvestrova** sa v posledných rokoch častejšie spomínalo v súvislosti so spoločensko-politickým dianím na Ukrajine a s jeho rozhodnutím bojovať za svoju krajinu hudobnými prostriedkami (spomeňme len diela ako *Modlitba za Ukrajinu*, *Majdan-Requiem* či zborový cyklus *Majdan 2014*). V rezonancii týchto udalostí sa v máji 2015 uskutočnila v Kyjeve aj premiéra jeho ***Symfónie č. 8***, Ukrajinský národný symfonický orchester dirigoval Volodymyr Sirenko. Na symfónii však skladateľ pracoval už od roku 2012, nemožno ju teda priamo interpretovať ako skladateľské vyjadrenie k situácii na Ukrajine. K skomponovaniu symfónie sa Silvestrov vrátil po 10 rokoch od predchádzajúcej *7. symfónie*, no je zaujímavé, že podobný časový rozostup v minulosti oddeľoval vznik všetkých jeho symfónií s výnimkou prvých troch, ktoré vznikli krátko po sebe v priebehu 60. rokov, teda ešte v skladateľovom „dodekafonickom" resp. „avantgardnom" období. V 70. rokoch, po skladateľovom vylúčení zo Zväzu sovietskych skladateľov, došlo uňho po tvorivom odmlčaní sa k zásadnému štýlo-

vému obratu. Podobne ako viacerí skladatelia z východného bloku (Arvo Pärt, Gija Kančeli a i.), aj on začal hľadať inšpiračné zdroje v hudbe minulých storočí. Za sebe najvlastnejší si napokon vybral neskororomantický („mahlerovský") hudobný idióm. Samotný Silvestrov o svojich ďalších tvorivých obdobiach hovorí ako o období „metaforického" štýlu (1974 – 1989), kam spadá *4. symfónia* (1976) a predovšetkým jeho známa *5. symfónia* (1982), obdobie po roku 1990 nazýva hľadaním predstavy „metahudby" a „univerzálneho štýlu" – sem patrí jeho gigantická *6. symfónia* (1995) a napokon i posledné dve (2003, 2013). Po roku 2000 sa už koncentruje predovšetkým na malé, rôznorodé nástrojové obsadenia a na zborovú tvorbu à cappella.

Pri počúvaní Silvestrovovej *8. symfónie*, ktorej šesť častí plynie približne 35 minút bez prerušenia, nás môže sprevádzať jeho známy výrok: *„Nepíšem novú hudbu. Moja hudba je odpoveďou – ozvenou toho, čo už existuje."*

Juraj Bubnáš

ŠTVRTOK 9. NOV. 19.00

Malé koncertné štúdio
Slovenský rozhlas

Quasars Ensemble
Ivan Buffa dirigent
Ján Bogdan violončelo

Luca Francesconi
Insieme II (2016)*

Dai Fujikura
Violončelový koncert (2016)*

Liza Lim
*The Heart's Ear * (1997)*

Christopher Trebue Moore
Dementia Praecox (2011)

HUDBA ŠTYROCH KONTINENTOV

Luca Francesconi patrí spoločne so Salvatorom Sciarrinom k najvýraznejším postavám súčasnej talianskej kompozičnej scény. Zatiaľ čo sciarrinovská poetika využíva flažolety či multifonické komplexy na dokreslenie osobitnej tajomnosti zvukových ilúzií, ktoré vďaka virtuóznemu charakteru a elegantnej ľahkosti evokujú koncertantné kreácie barokových talianskych majstrov v modernom šate, Francesconiho temperamentné tónové reťaze priamo odkazujú na Beriov seriálny kód. V skladbe ***Insieme II*** (Spolu) na nekonečne vibrujúcej dynamickej melizme rovnocenne participujú všetky zúčastnené nástroje. Buď si ju medzi sebou „podávajú" ako akési žeravé zvukové teliesko, rámcujúc jednotlivé mikrofrázy pomocou strategicky umiestnených akcentovaných objektov, alebo vyústia do unisonových „kadenčných" útvarov, resp. naznačujú stále jasnejšie obsahové pointy. V samotnom závere sa jedna z nich rozvinie v miernejšom tempe, roztrúsená medzi nástrojmi ako „Klangfarbenmelodie". V niektorých momentoch sa v takto decentne plynúcom variante seriánej melodiky pripomenú aj akcentované body, tentoraz však už iba ako dozvuky či ozveny z diaľky. Posledný z nich proces náhle preruší, čo s následným preznievaním zapôsobí ako nateraz nezodpoveda(teľ)ná otázka.

Skladba je v podstate verziou o dva roky staršieho *Insieme* z roku 2014, ktorému sa okrem kozmetických úprav rozširuje inštrumentár o vibrafón, čo sa v konečnom dôsledku ukazuje ako mimoriadne efektívny krok. Napriek tomu, že sa jeho part do značnej miery kryje s partnerským klavírnym partom, už samotnou prítomnosťou vibrafónu sa zásadným spôsobom mení celkové vyznenie diela. Prináša totiž so sebou ďalšie harmonické preznievanie vrátane charakteristických farebných luminiscencií, pritom však rovnocenne dokáže ostatným nástrojom konkurovať pohyblivosťou, dynamickou razanciou aj registrovou flexibilitou. Aj na tomto príklade možno pozorovať nevyhnutnosť i nenahraditeľnosť bicích nástrojov v modernom komornom súbore bez ohľadu na to, či ide o nástroje postrádajúce konkrétnu tónovú výšku, klasické melodické nástroje, membranofóny alebo idiofóny.

Premiéra diela sa uskutočnila 10. februára 2016 v milánskom Teatro Elfo Puccini v podaní domáceho súboru Ensemble Sentieri Selvaggi a dirigenta Carla Boccardora.

Violončelový koncert komponoval rodák z Osaky **Dai Fujikura**, pôsobiaci od svojich 15 rokov v Anglicku, počas minulého roka pre holandskú violončelistku Katinku Klijn a súbor International Contemporary Ensemble, ktorí ho po prvýkrát spoločne uviedli 23. augusta 2016 v newyorskej Merkin Concert Hall. Materiál diela prevzal zo svojej predošlej skladby určenej sólovému violončelu s názvom *osm*, ktorá vznikla iba rok predtým.

Novým zámerom bolo vytvorenie diela so zosilnenou sólistickou pozíciou violončela, ktoré malo v tomto snažení podporovať jemne tvarované tieňovanie ansámblového sprievodu. Vydarený výsledok napokon viedol k ešte jednej verzii, tentoraz s využitím veľkého orchestrálneho aparátu. Fujikurovi sa totiž už počas komponovania ansámblovej verzie podarilo nájsť ideálny pomer charakteristických vlastností violončela – pre ktoré vytvoril pestrú paletu tak lyricky poňatých kantilén, ako aj flažoletmi obohatených žiarivých kaskád, k adekvátne tomu vystavaným sprievodným zvukovým kulisám. Nápomocnou sa mu pritom stala jeho bohatá skúsenosť s komponovaním koncertantnej hudby pre často nezvyčajné, dynamicky alebo inak ohraničené nástroje, akými sú kontrabas, lesný roh, tuba, flauta či zobcobá flauta. V každom prípade sa tomuto mimoriadne plodnému tvorcovi opäť podarilo objaviť zaujímavé priezračné hudobné nápady a postaviť ich do efektných kompozičních situácií.

Hoci malo byť dielo pôvodne nasmerované k autorovej štyridsiatke, ktorú oslavoval až v apríli tohto roku, netrpezlivosť interpretov, ako aj samotný fakt, že sólový part prakticky existoval už skôr, napokon spôsobili, že bol *Violončelový koncert* hotový a pripravený na realizáciu s ročným predstihom. Pri príležitosti skladateľovho jubilea teda tento úspešný koncertantný kus napokon zaznie až v rámci slovenskej premiéry počas bratislavského festivalu Melos-Étos.

Hudbu austrálskej skladateľky s čínskymi koreňmi, rodáčky z Perthu **Lizy Lim** možno chápať ako nepretržitý tvorivý proces integrácie rozličných orientálnych hudobných kultúr do priestoru európske-

ho modernizmu. Vzácnejší však popritom je aj duchovný a filozofický aspekt jej osobnostného rozvoja, ktorý nemalým spôsobom vnáša do jej umeleckých rezultátov nové spôsoby vnímania hudobného času, možnosti uchopenia tematického materiálu, mikrotonality, a napokon aj význam a dôvody existencie samotného artefaktu ako takého.

Okrem jej prirodzeného záujmu o aboriginálne umenie pôvodných obyvateľov Austrálie sa jej bádateľská činnosť sústreďuje na duchovný rozmer našej existencie.

Prekvapivé prieniky islamskej mystiky s jej rodným taoizmom sa skladateľka pokúsila vyjadriť v skladbe ***The Heart's Ear*** (Ucho srdca), naplnenej vrúcnym vzťahom k súfijskej poézii, ktorú reprezentuje najmä perzský básnik, teológ a mystik 13. storočia Džáláluddín Rúmí.

V jeho básňach objavila množstvo hudobných odkazov, týkajúcich sa vzťahu hudobníka k svojmu hudobnému nástroju, vrátane metafory o ľudských bytostiach ako vozidlách, ktorými hýbe duch. Rúmí taktiež často popisoval intimitu milostného vzťahu hudobníka k svojmu nástroju, plného jemných dotykov, dychov či tancujúceho tela.

Súfizmus je častokrát spájaný s prejavmi extatického rozmeru islamu, pripomínajúci kresťanské gnostické tradície, zdôrazňujúce prvok tajomstva, mystiky a ideál extatického zjednotenia s božským.

V tejto tradícii hudba zohráva veľmi dôležitú úlohu pri meditácii, speve i rituálnom tanci s dôrazom na to, aká je kvalita ľudského počúvania, čiže zjednotenia sa s božskosťou. Rúmího slová vravia: *„musíš počúvať viac svojím srdcom než svojím telom.“* Nemenej dôležité preňho bolo aj ticho ako akýsi druh vnútorného počúvania.

Východzí súfijský melodický fragment pre svoju hudbu skladateľka spoznala vďaka tureckému súrodeneckému duu Kudsi a Süleyman Erguner, ktorí ho interpretovali na dychovom nástroji zvanom ney.

Orientálnym pôdorysom motívu následne nechala okrášliť celý štrukturálny materiál diela. Jeho spracovanie je prevažne heterofonické, čo formovému oblúku dodáva špecifický efekt neprestajného striedania vzlykavých nádychov a výdychov. Formová niť východzej melódie sa špirálovito vinie ako nepretržitý proces vlnenia rôznych kombinácií vybraných nástrojov zmiešaného sexteta, tvoriacich spoločne jeden organický celok. Slovami Rúmího by mohla byť aj *„vtáčou*

piesňou, začínajúcou sa vo vnútri vajíčka". Pre Lizu Lim je „tichom (vnútorným počúvaním) a piesňou (spôsobom, akým opísať túžbu), ktoré sa spoja a spoločne pretečú hudobnými nástrojmi.

Skladba prvýkrát znela v Clancy Auditorium v austrálskom Sydney. Interpretoval ju tamojší súbor Australia Ensemble, ktorý si ju spoločne s dirigentom Deanom Oldingom u skladateľky aj objednal.

Sugestívne dielo s názvom ***Dementia Praecox***, komponované pre festival ARTSON III v mexickej Guadalajare, bolo pôvodne určené súboru zloženému z profesionálnych interpretov i z hudobníkov, postihnutých týmto ťažkým psychickým ochorením. Aj z tohto dôvodu je časť jednotlivých nástrojových partov zjednodušená, avšak o to viac ozvláštnená množstvom pridaných zvukových efektov. Hráči na dychové nástroje používajú balóniky naplnené zrnkami ryže, okrem sláčika siahajú sláčikári aj po ohybných vrúbkovaných rúrkach z umelej hmoty, hrajúc na hranične preladených strunách, okrem veľkého bubna si už všetky ostatné "inštrumenty" musí hráč na bicie nástroje skonštruovať sám, klavirista zasa pomocou udicového lanka či gitarového slidea "loví" v strunách klavíra nové glissandujúce rezonancie, povinnou "nástrojovou" výbavou interpretov sú igelitové sáčky.

Jeho autorom je jeden z najmladších predstaviteľov americkej súčasnej hudby, charizmatický Texasan **Christopher Trebue Moore**.

Skladba, komponovaná v duchu aktuálnej estetiky Darmstadtských prázdninových kurzov so sebou prináša fascinujúci svet mohutných dynamických vĺn, nových tónových komplexov a farieb s extrémne moderným, hranične exponovaným výrazom.

Viacdimenzionálnej vrstve zložitej komplexnej rytmickej textúry kontruje opar rozmanitého množstva variácií šumov, hlukov a miestami aj čudesných vokálnych prejavov. Obe vrstvy spoľahlivo rámcuje kompendium menších, špeciálne vyrobených bicích nástrojov. Napriek relatívne zložitému zápisu, ktorý presne mapuje každý detail jednotlivých akcií, je celkový priebeh formy percepčne zrozumiteľný, jednotlivé akcie prichádzajú v adekvátnej logickej nadväznosti, čomu napomáha aj reprízovitá rekapitulácia nosných štrukturálnych komponentov v samotnom závere diela.

Ivan Buffa

PIATOK 10. NOV. 19.00

Veľké koncertné štúdio
Slovenský rozhlas

Symfonický orchester Slovenského rozhlasu
Mario Košik dirigent
Milan Paľa husle

Magnus Lindberg
Feria (1995-1997)*

Helena Tulve
Anastatica (2011)*
Me kõrb on lõputu
Kaevud

—

Esa-Pekka Salonen
Huslový koncert (2009)*
Mirage
Pulse I
Pulse II
Adieu

NÁVRATY FÍNSKEHO SYMFONIZMU (S ESTÓNSKOU ODBOČKOU)

Je pozoruhodné, akú životaschopnosť si dodnes zachováva fínska skladateľská scéna, a rovnako pozoruhodný je aj jej mimoriadny, desaťročia pretrvávajúci medzinárodný ohlas. Pozornosť, ktorú svojou tvorbou na Fínsko upútal Jean Sibelius, dokonale využili aj nasledujúce generácie tamojších autorov a mená ako Rautavaara, Aho, Segerstam, Saariaho, Lindberg či Salonen sú známe koncertnému publiku po celom svete. Ďalšou špecialitou fínskej scény je priam udivujúca produkcia orchestrálnej hudby. Prirodzene, za touto skutočnosťou nie je iba estetická inklinácia samotných skladateľov, ale aj dobre fungujúce zázemie – materiálne aj technicky vybavené symfonické orchestre a ďalšie kultúrne inštitúcie, záujem publika, otvorenosť... Netreba hovoriť o tom, že z tohto podhubia vyšiel tiež rad svetovo uznávaných dirigentských osobností, čo opäť výrazne napomáha exportu fínskej hudby na zahraničné pódiá. Na päťmiliónovú krajinu na geografickej periférii Európy, ktorá bola ešte pred sto rokmi jednou z okrajových gubernií cárskeho Ruska, závideniahodná a imponujúca bilancia.

Fínska symfonická tradícia – po Sibeliovi pokračujúca Einojuhanim Rautavaarom, Kalevim Ahom či Leifom Segerstamom – dostala v rukách nasledujúcej skladateľskej generácie zaujímavú podobu a akoby aj nové historické poslanie. Keď skladatelia povojnovej avantgardy postupne presunuli ťažisko tvorby ku kompozícii pre špecializované súbory a symfonické orchestre nadobudli skôr pozíciu „skanzenov“ hudby 19. storočia, Fíni z generácie narodenej v 50. rokoch toto médium, mnohými pokladané za vyčerpané a mŕtve, dokázali uchopiť po svojom a poukázať na možné cesty ďalšieho vývoja – ešte predtým, ako ich začali objavovať skladatelia narodení o dvadsať, tridsať rokov neskôr.

Nástup novej generácie začiatkom 80. rokov znamenal pre fínsku skladateľskú scénu skutočný prelom. Združenie Korvat auki („Uši otvorené") však nebolo iba organizačnou platformou pre predvádzanie nových kompozícií mladých absolventov Sibeliovej akadémie. Išlo aj o výrazný estetický posun, o otvorenie sa svetu a vymanenie fínskej hudby spod dominujúceho tradicionalizmu a orientácie na ruské vzory. Pre Magnusa Lindberga, Kaiju Saariaho či Esa-Pekku Salonena to znamenalo na istý čas opustiť rodnú krajinu a študovať v centrách hudobného diania v západnej Európe: Darmstadte, Siene, Paríži... Najmä posledne menovaná destinácia, v tom čase prinášajúca nádych nového v podobe rodiaceho sa spektralizmu, zohrala v skladateľskom vývoji mladých Fínov nezanedbateľnú úlohu.

Magnus Lindberg patrí medzi najvýraznejších členov tejto generácie. Premiéra jeho kompozície *Kraft* pre veľký orchester a súbor Toimii v septembri 1985 bola takmer manifestačným gestom, o ktorom sa dlho hovorilo a písalo. Xenakisovský brutalizmus, spájajúci veľký orchester s nájdenými objektmi zo zberných surovín v úlohe bicích nástrojov a hovoreným slovom, Lindberg čoskoro opustil. Ostal však prvok prísneho racionálneho konštruktivizmu, organizovanie tónového materiálu podľa komplexných, počítačom generovaných algoritmov, podobne aj sofistikovaná rytmická štruktúra, mimoriadne nároky na inštrumentálnu virtuozitu a tiež neuhasiteľná, akčná, maskulínna energickosť – v týchto parametroch ostáva Lindberg maximalistom, hoci jeho kompozičný prejav sa od 90. rokov značne zmenil. Presnejšie, zmenil sa postoj jeho generácie k publiku; hudba sa stala na prvý pohľad prístupnejšou, komunikatívnejšou, hľadajúcou nové cesty k tonalite a harmónii. Návrat k fínskemu romantizmu? Čiastočne, no určite nie na spôsob „novej jednoduchosti"; kompozičná prepracovanosť a interpretačné nároky tejto hudby túto kategóriu jednoznačne prekračujú. A pohľad na nedávny vývoj orchestrálnej hudby tento trend do značnej miery potvrdzuje.

Feria pre orchester obdobím vzniku aj esteticky zapadá do radu Lindbergových orchestrálnych diel z 90. rokov, ktoré výrazne zarezonovali v medzinárodnom kontexte (*Corrente II, Aura – in memoriam*

Witold Lutosławski, Arena 2) a predstavujú Magnusa Lindberga ako skladateľa na prahu tvorivej zrelosti, vládnuceho brilantnou technikou a bohatou zvukovou imaginatívnosťou. Kompozícia z roku 1997 mala svetovú premiéru v rámci festivalu BBC Proms v londýnskej Royal Albert Hall v interpretácii Fínskeho rozhlasového symfonického orchestra, ktorý dirigoval Jukka-Pekka Saraste. Autor o diele napísal: *„Feria je španielskym výrazom pre slávnosť pod holým nebom alebo jarmok a táto skladba evokuje ich neviazanosť. V rýchlom úvodnom úseku explozívne rytmické myšlienky – najmä trúbkové fanfáry, ktoré sa v skladbe vyskytujú ako cyklicky sa navracujúci motív – ohlasujú bujarý výjav.*

Stredný úsek, v prevažne pomalšom tempe, dosahuje kulminačný bod v slede harmónií, v ktorom možno rozoznať Monteverdiho Lasciatemi morire (Lamento d'Arianna). Táto alúzia vyvstala prirodzene z materiálu skladby v priebehu kompozičného procesu, podobne ako sa pri pohľade na v zásade abstraktnú maľbu môže náhle vynoriť ľudská tvár."

Jedným z najznámejších reprezentantov súčasného symfonizmu v susednom, kultúrne aj jazykovo spriaznenom Estónsku je Erkki-Sven Tüür, generačný druh Lindberga a Salonena. A hoci jeho dosiaľ jediná žiačka v kompozícii **Helena Tulve** našla najlepšie uplatnenie svojich ideí v prepracovaných textúrach komorných a ansámblových skladieb, jej poetika nezaprie svoju identitu ani na pôde orchestrálnej sadzby. Aj Helena Tulve časť svojich štúdií absolvovala v Paríži – zblízka spoznala hudbu Oliviera Messiaena, spektrálnu hudbu, ale aj gregoriánsky chorál, v IRCAMe sa naučila ovládať médium elektroniky, hoci jej tvorba je výlučne akustická. Napriek silnému pôsobeniu inšpiratívneho prostredia ostala jej hudba akoby celkom bez „kontaminácie" elementom francúzskosti; ústredným motívom kompozičného procesu je mimoriadna sústredenosť na delikátne, na dlhších časových plochách kontinuálne prebiehajúce zvukové premeny, ktorá hudbe Heleny Tulve dodáva nezameniteľné severské (či skôr pobaltské) zafarbenie.

Orchestrálna kompozícia ***Anastatica*** vznikla v roku 2011 na spoločnú objednávku Uppsalského komorného orchestra a Estónskeho národného orchestra. Názov skladby označuje rastlinku *anastatica*

hierochuntica, nazývanú tiež ruža z Jericha, ktorá sa vyskytuje v púštnych oblastiach Blízkeho východu. Dlhé obdobie odoláva suchu, kým nepríde dážď, ktorý jej prinavráti život a farbu. Je opradená legendami a mnohí v nej vidia symbol Kristovho vzkriesenia. Dve časti kompozície sú inšpirované velikánmi perzskej súfijskej poézie. Mottom prvej sú Rúmího verše *„Naša púšť nemá konca, naše srdce, naše duše nemajú pokoja.“* Druhá časť, s poditulom *Pramene*, vychádza z úvodných veršov jednej z Háfizových básní: *„Sú rozmanité pramene v tvojom srdci. Niektoré pretekajú po každom výdatnom daždi, iné na to ležia príliš hlboko.“*

Esa-Pekka Salonen je hudobnej verejnosti známy predovšetkým ako špičkový dirigent – pred londýnsky Philharmonia Orchestra sa prvýkrát postavil ako 25-ročný a impozantná dirigentská kariéra na seba nenechala dlho čakať. Napriek naplnenému umeleckému kalendáru si tento Rautavaarov žiak dodnes nachádza dostatok času na kompozičnú činnosť, bez ktorej by podľa vlastných slov ostal „nespokojný a nervózny“. V zozname jeho diel dominujú orchestrálne skladby a kompozície koncertantného charakteru – počnúc *Saxofónovým koncertom*, ktorým na seba po prvý raz výraznejšie upozornil ako skladateľ v roku 1983 a novou verziou *Violončelového koncertu* z tohto roka končiac. *Husľový koncert*, skomponovaný pre Leilu Josefowicz, ktorá ho aj premiérovo uviedla, patrí k Salonenovým najambicióznejším dielam v tomto žánri. Skladateľ zaň v roku 2012 získal prestížne ocenenie Grawemeyer Award.

K ***Husľovému koncertu*** Salonen vyslovil dve zásadné idey. Prvou je neustála prítomnosť „hlasu“ sólového nástroja, ktorý dominuje nad orchestrom od samého začiatku po záverečný akord a pri všetkých technických výzvach vyviera z prirodzených daností husľovej štylistiky. Druhou je skladateľova fascinácia energiou a presnosťou rockových bubeníkov (k týmto inšpiráciám majú blízko aj Magnus Lindberg a Erkki-Sven Tüür...), ktoré sa snažil premietnuť nielen do partov orchestrálnych bicích, ale aj sólového nástroja. K dielu pripojil aj obsiahlejší slovný komentár:

„Husľový koncert som komponoval od júna 2008 do marca 2009. Deväť mesiacov, doba dozrievania ľudského plodu – krásna náhoda.

V štyroch častiach koncertu som sa rozhodol obsiahnuť čo najširšiu škálu expresivity: od žiarivo virtuóznej k agresívnej a brutálnej, od meditatívnej a statickej po nostalgicky jesennú. Leila Josefowicz sa ukázala byť úžasnou partnerkou v tomto procese. Neexistujú pre ňu žiadne hranice, nepozná strach a neustále ma povzbudzovala vkročiť na miesta, pri ktorých som si sám nebol istý, či na to mám dostatok odvahy. Výsledkom tohto procesu je koncert, ktorý je jej portrétom a zároveň tiež mojím osobným vyznaním, v istom zmysle sumarizujúcim moju skúsenosť hudobníka a človeka stojaceho na prahu prelomového veku – päťdesiatky.

1. časť – Mirage
Husle začínajú sólovo, ako keby hudba začala znieť už nejaký čas predtým. Ľahučké zvonivé zvuky kde-tu komentujú virtuóznu líniu huslí. Náhle zaostríme na maximálne zväčšenie: prázdne struny huslí pokračujú v rezonancii, avšak zosilnené; ľahkú hravosť nahrádza extrémne priblíženie záberu na sláčiky, tentokrát violončelá a kontrabasy; zvuk je temný a sonórny.

Oddialenie pohľadu a po chvíli jeho opätovné priblíženie. Tretí záber zblízka vyúsťuje do recitatívu. Sólové husle hrajú zdobenú melodickú líniu vedúcu k neuveriteľne rýchlej pasáži. Znova vzďaľujem objektív, tentokrát zvislo nahor, do vzduchu. Husle nasledujú tento pohyb.

Nakoniec sa všetok pohyb zastavuje na tóne D, ktorý prechádza do...

2. časť – Pulse I
Všetko je pokojné, statické. Predstavoval som si tichú miestnosť: všetko, čo môžete počuť, je tlkot srdca osoby ležiacej vedľa vás v posteli a tvrdo spiacej. Nemôžete spať, no nie je tu prítomná úzkosť, hlavou vám kolujú iba jemné, rozptýlené myšlienky. Nakoniec flauty ohlasujú prvé slnečné lúče, prenikajúce cez záclony.

3. časť – Pulse II
Tento pulz už nie je tlkotom srdca. Je to bizarná, urbánna hudba, nápadne sa blížiaca svetu populárnej a (syntetickej) ľudovej hudby. Husle sú

dotlačené celkom na hranicu fyzicky možného. Je v tom všetkom niečo veľmi kalifornského. Trikrát hurá pre slobodu výrazu. A vďaka, chlapci!

4. časť – Adieu
Nie je to žiadne špecifické zbohom niečomu konkrétnemu. Vzťahuje sa skôr k prazákladnému prírodnému procesu zániku a zrodenia niečoho nového. Samozrejme, je tu silný prvok nostalgie a niektoré z krátkych vytrysknutí orchestrálneho tutti znejú takmer násilne, no pokúsil som sa tým osvetliť harmóniu, vychádzajúc z jej vnútra. Nie veľkými gestami, ale svetlom.

Keď som zapísal záverečný akord, cítil som zmätok: Prečo tento posledný akord – tento jediný akord – znie celkom inak ako všetka ostatná harmónia v skladbe? Ako keby patril do inej kompozície. Verím, že teraz poznám odpoveď. Tento akord je počiatkom niečoho nového.“

Robert Kolář

SOBOTA 11. NOV. 19.00

Koncertná sieň Dvorana
Vysoká škola múzických umení

Orkiestra Muzyki Nowej
Szymon Bywalec dirigent
Diana Buffa klavír
Ivan Buffa klavír
Ashot Sarkissjan husle
Joanna Freszel soprán

Bruno Mantovani
Si près, si loin (d'une fantaisie) pre dva klavíry a dva ansámble (2007)*

Andrzej Kwieciński
*super [P|PE(s)] pre husle a komorný orchester** (2017)*

Želislava Sojak Subotić
*Illumination Waves** (2017)*
[Skladba na objednávku festivalu]

Rebecca Saunders
Skin pre soprán a komorný ansámbel (2016)*

S podporou

Ministry of Culture and National Heritage of the Republic of Poland

Institute of music and dance

SKIN

Súbor Orkiestra Muzyki Nowej sa za vyše dvadsať rokov svojej existencie vypracoval na jedno z najvýraznejších telies šíriacich hudbu 21. storočia v stredoeurópskom priestore. Svedčia o tom nielen ocenenia a pozvania na festivaly súčasnej hudby či bohatá diskografia, ale aj fakt, že od sezóny 2014/2015 uvádza súbor v Katoviciach vlastný mesačný koncertný cyklus, na ktorom prezentuje novinky z aktuálnej tvorby.

Na festivale Melos-Étos nie je Orkiestra Muzyki Nowej žiadnym nováčikom a jeho program ani tentokrát neobíde najvyššie kritériá náročnosti – interpretačnej, percepčnej, intelektuálnej... Dramaturgia dnešného vystúpenia spája diela skladateľov dvoch generácií: **Bruno Mantovani**, riaditeľ Parížskeho konzervatória a v Nemecku pôsobiaca anglická žiačka Wolfganga Rihma **Rebecca Saunders** patria k etablovaným postavám súčasnej západoeurópskej skladateľskej scény, reprezentujúcim jej nekompromisne progresívnu a novátorskú vetvu; absolvent varšavskej Štátnej hudobnej školy Józefa Elsnera a Kráľovského konzervatória v Haagu **Andrzej Kwieciński** a absolventka kompozičnej triedy Jevgenija Iršaia na bratislavskej VŠMU **Želislava Sojak Subotić** si postupne nachádzajú cesty k medzinárodnému publiku, svoje prvé kroky (a s nimi aj ocenenia) však majú už dávnejšie za sebou.

Bruno Mantovani: *Si près, si loin (d'une fantaisie)*

Pôvodnou motiváciou k vzniku skladby napísanej v roku 2006 bolo prepojenie dvoch problematík, na ktorých som pracoval počnúc svojimi najranejšími kompozíciami: zhusťovanie priestoru a poňatie koncertu. S vnímavosťou namierenou všeobecne ku všetkému, čo môže vygenerovať konflikt, ale so želaním prekonať dialektiku sólista-orchester, som sa rozhodol pre dvoch sólistov, konfrontovaných s dvoma relatívne

podobnými súbormi (tak ako v Èclair de lune z roku 2007, kde tri malé bubienky zaujímajú tri rôzne pozície na pódiu pred troma malými skupinami nástrojov, alebo tak ako v Koncerte pre dve violy z roku 2007). V tomto prípade zastávajú dva klavíry funkciu vzájomného striedania sa (a zároveň priestorovej konfrontácie) a tiež amplifikácie (keď jeden z nástrojov zdvojuje niektoré tóny v parte druhého a tým mení ich zvukovú farbu).

Bolo pre mňa obzvlášť ťažké začať s kompozíciou tohto diela – až do takej miery, že vznikol zásadný rozostup medzi zábavnými a divácky príťažlivými aspektmi mnohonásobných konfrontácií medzi sólistami a ansámblami alebo medzi skupinami rozmiestnenými po rôznych častiach pódia a mojou túžbou napísať zvnútornené a hutné dielo. Hoci mi mohla východisková inštrumentácia ponúknuť luxusný materiál, práca na modelovaní jednotnej dramaturgie bola sťažená rapsodickým charakterom vyplývajúcim zo samotného žánru dvojkoncertu. Zakrátko som bol konfrontovaný s nemožnosťou syntetizovať tieto dva aspekty (výstrednosť materiálu a smerovosť formy) a bol som pripravený celý projekt radikálne spochybniť, keď 12. júna 2006 zomrel György Ligeti. Jeho odchod ma, samozrejme, ochromil a neskôr, keď som znova uvažoval nad dielami tohto skladateľa, postrehol som, že práve on bol majstrom v riešení problematiky, ktorá sa stala mojou vlastnou. Predstavil som si teda dramaturgiu, ktorá odštartovala brilantnými klavírnymi figuráciami, rýchlymi výmenami a vzájomne protirečivými výbojmi energie, no postupne sa vzďaľujúcimi od týchto úvodných gest a dávajúcimi vzniknúť opatrným, kontinuálnejším či dokonca statickejším textúram. Táto cesta viedla k názvu diela, ktoré je, samozrejme, venované Györgymu Ligetimu.

Želislava Sojak Subotić: *Illumination Waves*

Skladba Illumination Waves vznikla na objednávku festivalu súčasnej hudby Melos-Étos. Skladá sa zo štyroch častí, ktoré sú prepojené hlavným motívom každej z nich. Celkový priebeh skladby reflektuje samotný názov Illumination Waves, v slovenčine „Svetelné vlny“.

Andrzej Kwieciński: *super [P|PE(s)]*

Istý hudobník mi raz povedal, že pri predvedení môjho diela sa cítil, ako keby hral na manuálnu zručnosť zameranú stolovú hru na hracej konzole: stále nové, no pritom nepravidelne opakované gestá, ťahy, rýchle zmeny tlaku a dynamiky, v každom takte nové metrum... Pripomenulo mi to originálnu hru Super Mario Bros., ktorej prerývané rytmy a jednoduchá melódia ma inšpirovali k celému radu kompozícií z okamihov môjho odpočinku a rozptýlenia medzi rozmernejšími dielami. V Super Mario Bros. sa hlavná postava, inštalatér, pohybuje pomocou potrubia. V super [P|PE(s)] som sa rozhodol zaviesť do súboru „trubice" v úlohe „boomwhackers" [orffovských nástrojov typu xylofónu, resp. metalofónu]. Sú vzdialenou odozvou klasických dychových nástrojov a fakt, že sú naladené, uľahčuje ich zapojenie. Zároveň žiadam, aby flauty hrali bez hlavíc a klarinety bez hubíc. Popri barokových reinterpretáciách sa v poslednom čase zaoberám fenoménom, ktorý nazývam „fantómovou harmóniou" – podľa medicínskeho termínu označujúceho pocity v amputovaných končatinách, akými sú bolesti, trhnutia či dokonca pokusy uchopiť nimi predmety. Fúkanie do drevených nástrojov a trubičiek, hra flažoletov na klavíri alebo sláčikovom nástroji vytvára pocit konkrétnej tónovej výšky a jej zodpovedajúcich harmonických tónov, no nikdy to nie je jednoduchá alúzia či dokonca dekonštrukcia tonálneho systému, ale skôr vzdialená ozvena. [P|PE(s)] chápem ako rodinu navzájom príbuzných hravých kompozícií so sláčikovým kvartetom [P|PE(s)], napísaným pre vynikajúci Lutosławski Quartet, ako predkom, ktorého nasleduje minikoncert – alebo vreckový koncert – pre husle a malý súbor s názvom super [P|PE(s)] DEMO, napísaným na objednávku Radio France, a napokon super [P|PE(s)], priamo odvodeného od predošlej skladby. Séria ľahkých rytmických prelúdií vytvára jednotlivé levely tej istej hry, s niekoľkými návratmi (avšak nikdy nie doslovnými!) virtuóznych figúr, vedúcich k hlavnej sekcii, ktorá ich komentuje a uvádza do kontextu. Či je to najvyšší level, dostupný po prebádaní celého sveta, alebo zadanie špeciálneho kódu, nechávam na poslucháčovi.

super [P|PE(s)] bolo napísané na objednávku súboru Orkiestra Muzyki Nowej a je venované môjmu drahému priateľovi Ashotovi.

Rebecca Saunders: *Skin*

koža -e, ž.

– *povrchové pletivo pokrývajúce telo väčšiny živočíchov*
– *stuhnutá horná vrstva, povlak vznikajúci najčastejšie po vychladnutí na povrchu niektorých pokrmov*
– *vonkajšia pokrývka povrchu tela zvierat; stiahnutá opracovaná al. neopracovaná blanitá pokrývka zbavená srsti, používaná v garbiarstve a kožušníctve*
– *ž. orgán pokrývajúci ľudské telo, sídlo vnímania tlaku, hmatu, chladu, tepla a bolesti, pokožka.*

hmat – u, m.

– *iba jedn. jeden z piatich zmyslov; zmysel umožňujúci vnímanie dotykom; schopnosť vnímať pri dotyku tlak, chlad, teplo a bolesť pomocou citlivých nervových zariadení kože;*

šúpať/šúpať sa – e – u, nedok.

– *zbavovať povrchovej vrstvy, lúpať*
– *oddeľovať sa od povrchu niečoho; zbavovať sa pokožky, kôry*

Pod kožou: byť tak hlboko prenikavý, že to irituje, stimuluje, vyvoláva myšlienky alebo iným spôsobom rozrušuje. Metaforicky: pod zdanlivými alebo povrchovými rozdielmi, v jadre.

Koža ako metafora pominuteľnosti – kontinuálny proces zvliekania mŕtvej kože a rastu novej.

Ohromila ma nahrávka ranej produkcie televíznej hry Samuela Becketta The Ghost Trio (napísanej v roku 1975 a po prvýkrát odvysielanej v roku 1977) a tento text, prednášaný rozprávačom v 1. dejstve, bol prvoradým podnetom pre vznik skladby:

...this is the rooms essence	*... toto je podstata izby*
not being	*nie bytie*
now look closer	*teraz sa prizri bližšie*

mere dust
dust is the skin of a room
history is a skin
the older is gets the more impressions
are left on its surface
look again...

púhy prach
prach je kožou izby
dejiny sú kožou
čím je staršia, tým viac dojmov
je zanechaných na jej povrchu
pozri sa znova...

Hlavný text v Skin je môj vlastný. Vyvstal postupne počas dlhého kompozičného procesu a bol sčasti inšpirovaný pracovnými stretnutiami s Juliet Fraserovou. Úryvok z románu Ulysses Jamesa Joycea, zo záverečnej pasáže monológu Molly Bloomovej, je citovaný ku koncu skladby.

Robert Kolář

NEDEĽA 12. NOV. 10.30

Mirbachov palác
Galéria mesta Bratislavy

Magdaléna Bajuszová klavír

Ilja Zeljenka
24 prelúdií pre klavír (2005)
Allegro
Adagio
MM = 152
Scherzando
Adagio (Ozveny)
Larghetto con passione
Energico, rigoroso
Andante
Giocoso
Delicato
Andante
Barbaro
Adagio
Capriccioso
MM = 92 (Hracia skrinka)
Barbaro, ritmico
Adagio
Giocoso
Largo
Andante jubiloso (Hymnus)
Andante
Adagio delicato
Scherzando
Larghetto

ZRELÁ SYNTÉZA

Učenie starogréckeho filozofa Pytagora patrí k najstarším myšlienkovým koncepciám, ktoré sa natrvalo zapísali do pamäte človeka. Podľa Pytagora svet obsahuje imanentý poriadok, je nielen prírodou (*fysis*), ale aj prejavom idey poriadku (*kosmos*). Vďaka tomu človek môže svojimi nástrojmi spoznávať svoje prostredie i seba samého. Poriadok je pritom univerzálny, svet možno rozdeliť do skúmateľných vrstiev či celkov, ktoré všetky obsahujú pytagorovský princíp *harmónie*. Harmónia vzniká rozlíšením protikladných pólov či síl v danom celku a je výsledkom ich vyššej syntézy, podobne ako bola mytologická Harmonía nemanželským dieťaťom boha vojny Áresa a bohyne lásky Afrodity. Pytagorovcov zaujímal najmä svet vesmírnych telies, svet čísel, svet zvuku a svet ľudského vnútra – v ich vízii boli tieto svety pevne späté práve ideou harmónie, ktorá ich spájala do usporiadaného univerza. Pytagorovci položili aj základy reflexie hudby. Sformulovali ideu harmónie, vzťah sveta zvuku ku svetu čísel, človekom vytváranej hudby k univerzálnemu poriadku vesmíru, hudby sveta k hudbe človeka. Vytvorili pritom aj celkom konkrétny nástroj skúmania hudobných vzťahov – *kánon*. Bolo to drevo s natiahnutou strunou, na ktorom skúmali vzťahy výšky tónu a dĺžky struny, skracovanej v rôznych číselných pomeroch a vydávajúcej rôzne tóny. Kánon umožňoval uvedomiť si podstatu hudby, ktorá vznikala ľudským hlasom, fúkaním do píšťaly, drnkaním na strunu či búchaním na nástroj. Vďaka kánonu vznikli tónové systémy, umožňujúce vznik celkom autonómneho umeleckého sveta – hudby.

Klaviatúra je trochu novším objavom, spája množstvo drevených klávesov s natiahnutými strunami, ktoré majú rôznu dĺžku a sú natiahnuté s rôznou silou (variantom je spojenie klaviatúry s rôznymi píšťalami). Klaviatúra už neslúžila len úvahe, ale predovšetkým

samotnej hudbe ako základ všetkých klávesových nástrojov. Stala sa nástrojom stabilizácie ladenia i nástrojom tvorby hudby. Gotickí a renesanční skladatelia sa pri kompozícii opierali najmä o intonáciu ľudského hlasu, no od čias baroka začala klaviatúra v rovnakej miere ovplyvňovať hudobnú predstavivosť tvorcov. V období klasicizmu a najmä romantizmu sa dokonca stala hlavným nástrojom tvorivej invencie. Klaviatúra spojená s novodobým vynálezom rovnomerne temperovaného ladenia otvorila dvere aj do sveta Novej hudby, rozširujúceho možnosti kompozície dosiaľ celkom nevídaným spôsobom.

Klávesová hudba predstavuje veľkú súčasť európskej hudby. Jej prvý vrchol priniesla už renesancia, kedy vznikli nielen klávesové varianty všetkej komponovanej hudby, ale aj prvé významné autonómne diela pre klávesové nástroje. Barok vytvoril veľký korpus klávesovej liturgickej hudby, veľký svet liturgickej meditácie, ale aj svet tanečnej klávesovej hudby, spríjemňujúcej priestory domácností. Klacisizmus spojil klávesy s novo objaveným hudobným dramatizmom a vytvoril si poslucháča prijímajúceho s veľkým záujmom klavírne hudobné tragédie i komédie, ktorých hlavným nositeľom sa stala sonáta a koncert. Objavnosť romantizmu šla ešte ďalej, nijaký záchvev ľudskej duše neostal nepovšimnutý v romantickej klavírnej hudbe, ktorá si vytvorila tú najpestrejšiu paletu tvarov, foriem i žánrov. Klavír zostal osudom tvorcov aj v 20. storočí; takmer všetci ťažiskoví autori Novej hudby nielen komponovali pre klavír, ale boli aj vynikajúci klaviristi, či už vyrastali z tradície 19. storočia (Rachmaninov) alebo ju svojou tvorbou transformovali (Skriabin, Debussy, Ravel, Prokofiev, Šostakovič, Bartók, Poulenc, Lutosławski) či priam popierali (Messiaen, Boulez, Cage). Klavír zostal pre tvorcov výskumným nástrojom novej zvukovosti i dvanásťtónovej konštrukcie.

Klavír zaujíma celkom výnimočné postavenie aj v diele **Ilju Zeljenku**, ťažiskovej osobnosti slovenskej hudby druhej polovice 20. storočia. Hoci sa sám nevenoval klavírnej interpretácii a pri svojom komponovaní sa klaviatúre azda skôr vyhýbal než by sa ňou nechal naplno inšpirovať, najväčšia a najstálejšia časť jeho diela je venovaná práve klavíru. Na začiatku zoznamu jeho diel stoja kla-

vírne skladby *Na jeseň* a *Capriccio* (1951), počas štúdií vznikli jeho *Bagately* (1954) a bezprostredne po ukončení školy aj *1. sonáta* (1957), ktorej uvedenie na Pražskej jari mu prinieslo prvý významný úspech. Hľadanie novej hudobnej logiky bolo späté s jeho dielami zo 60. rokov a nástup novej tvorivej etapy, charakterizovanej ako „kompozícia s bunkou" (redukcia základného kompozičného materiálu na štvortónový model, tvoriaci základ všetkých kompozičných operácií), vyznačil jeho *2. sonátu* (1973), ktorá patrila aj k jeho prvým dielam uvedeným po zrušení normalizačného zákazu predvádzania jeho tvorby. Zeljenka v posledných dvoch desaťročiach napísal desiatky ďalších klavírnych skladieb. Ich dominantu tvorí cyklus 25 klavírnych sonát – 1–4 (1957, 1974, 1985, 1989), 5–8 (1999), 10-11 (2000) 12-14 (2002), 15-19 (2003), 20-23 (2004), 24 (2005), 25 (2006). Zeljenka vo svojich sonátach vedie dialóg najmä s majstrami viedenského klasicizmu – Haydnom, Mozartom a Beethovenom – v ponímaní hudobného procesu, jeho tvarovania, v tvorbe variantných riešení sonátového cyklu, spájajúc hudobné dianie s bohatou a premenlivou výrazovosťou. Hoci sonáty nadväzujú predovšetkým na dramatizmus klasicistickej pianistiky, ich skutočnou bázou je polyfonická práca. Tá sa stáva hlavným prostriedkom výstavby aj ďalších Zeljenkových skladieb, v ktorých dominuje „bachovská" kontrapunktická inšpirácia (*Tri prelúdiá a fúgy*, 1989; *12 prelúdií a fúg*, *32 invencií*, 1997; *Tri prelúdiá*, 1999; *24 prelúdií*, 2005). Kombináciou dramatického a polyfonického princípu sa vyznačuje aj viacero Zeljenkových samostatných klavírnych skladieb (*Toccata* – 1986, *Chvála rytmu* – 1993, *Hry pre Jordanku*, *Fragment* – 1997). Ludistický prvok, využívanie kombinatorických možností, ktoré poskytuje úsporný východiskový materiál, dominuje v Zeljenkových klavírnych etudách (tri cykly – 1988, 1999, 2001), no predovšetkým v jeho „detskej" tvorbe, v skladbách, ktorých adresátom je adept hudobného umenia. Medzi týmito cyklami majú centrálnu pozíciu jeho dva cykly *Rozprávok o hudbe* (1999), ktoré – podobne ako mnohé „detské diela" majstrov romantizmu i Novej hudby – prinášajú nielen skladby či skladbičky pre detského klaviristu, ale aj esenciu autorovej hudobnej reči. Do tejto sféry však patria aj cykly

Album pre mladých klaviristov, 1988; *6 drobností pre deti*, 1977; *31 klavírnych drobností pre deti*, 1993; *6 detských skladbičiek*, 1994; *5 detských skladbičiek*, 1994). K tomu všetkému treba prirátať aj desiatky ďalších klavírnych skladieb, medzi ktorými treba upozorniť azda aj na skladby typu bagately či hudobného aforizmu (*Bagately* I, II, III, 1954, 2001, 2003; *7 kompozičných štúdií*, 1962; *3 klavírne kusy*, 1964; *6 aforizmov*, 1977; *25 miniatúr*, 1977; *7 klavírnych kusov*, 1998).

24 prelúdií pre klavír pochádza z posledného tvorivého obdobia Ilju Zeljenku. Skladby cyklu vznikli počas dvoch mesiacov (november-december 2005). Ich následnosť je riadená princípom kontrastu, ktorý je nielen tempový či výrazový, ale najmä texturálny. Syntetický charakter cyklu sa prejavuje aj v tom, že tu nájdeme azda všetky druhy klavírnych hudieb a postupov, ktoré Zeljenka vo svojej klaviristickej dielni používal; a tak predstavujú svojský pendant klavírnych *Prelúdií* Mira Bázlika (1981–1984). Zeljenkov hudobný vývoj charakterizuje stále hľadanie a prehlbovanie vlastného hudobného jazyka, snaha nájsť takú flexibilnú hudobnú reč, akou je samotný materinský jazyk. Jeho cesta viedla od počiatočných avantgardných výskumov rozšírenia vyjadrovacích možností hudby k stabilizovaným postupom a väzbám, slúžiacim autorskej expresii. Jeho kompozície pritom zároveň vedú osobitý dialóg s ťažiskovými osobnosťami európskej hudobnej minulosti – J. S. Bachom, Haydnom, Mozartom i Beethovenom. Zeljenkove tvorivé krédo však siaha do oveľa hlbšej minulosti – jeho viera, že hudobná skladba môže niesť informáciu, ktorá hĺbkovo korešponduje so zákonitosťami samotného usporiadaného sveta, a tak nám môže napomôcť vytvoriť harmóniu medzi naším vnútorným i vonkajším svetom, siaha až k učeniu otca európskej hudby, Pytagora.

Vladimír Godár

NEDEĽA 12. NOV. 17.00

Koncertná sieň Dvorana
Vysoká škola múzických umení

EnsembleSpectrum
Matej Sloboda dirigent

Philippe Hurel
*Pour Luigi** (1994)

Salvatore Sciarrino
*Lo spazzio inverso** (1985)

Hans Abrahamsen
*Winternacht** (1978)

Gérard Grisey
*Talea** (1986)

FENOMÉN PIERROT

Arnold Schönberg v roku 1912, kedy mal premiéru jeho *Pierrot lunaire*, zrejme ešte netušil, že jeho dielo pre nasledujúce storočie kodifikuje novú a svojbytnú inštrumentálnu zostavu. Flauta, klarinet, husle, violončelo a klavír, ktoré tu sprevádzajú vokálnu sólistku, sú akoby minimalistickou (a v neposlednom rade ekonomickou) redukciou orchestrálneho telesa. „Pierrotovský ansámbel," ako sa zaužívalo pomenovanie takejto zostavy, nadobudol takmer žánrovú samostatnosť, podobne ako klavírne trio, sláčikové kvarteto či dychové kvinteto a má za sebou vyše storočnú históriu, bohatý repertoár a rad angažovaných súborov – medzi nimi napríklad Het Collectief, ktorý bol hosťom predchádzajúceho ročníka festivalu Melos-Étos.

Či už vo svojej pôvodnej podobe, alebo s viac či menej zásadnými obmenami, toto nástrojové obsadenie motivovalo rad kompozícií významných skladateľov uplynulého storočia (príbuznosť s touto zostavou nezaprie napríklad Messiaenovo *Kvarteto na koniec času* alebo Boulezovo *Kladivo bez pána*). Existuje tu pritom zaujímavá ideová, a tým aj kompozičná „dvojkoľajnosť": na jednej strane môže byť takáto inštrumentálna zostava definíciou nového poňatia komornosti, rozširujúca ducha a štylistiku komornej hudby o nové prvky, na druhej strane môže ísť o už spomenuté extrémne redukovanie orchestrálneho aparátu na nevyhnutné minimum, avšak pri zachovaní „symfonického" kompozičného myslenia, tak v oblasti zvukovosti, ako aj formy a dramaturgie. Bude veľmi zaujímavé sledovať, ako sa vo svojich dielach medzi týmito pólmi pohybujú štyria skladatelia zastúpení na dnešnom koncerte.

Gérard Grisey na prvý pohľad patrí do druhej skupiny. Opus magnum zo záverečnej fázy jeho tvorby, *Vortex temporum* (1994–96), v ktorom pierrotovský ansámbel doplnil o hráča na viole, je nominálne komorným dielom, jeho dimenzie, práca s hudobným časom, výstavba

a koncíznosť formy však majú vo svojej podstate „symfonické“ parametre. Podobný spôsob myslenia a riešenie podobných kompozičných problémov možno vystopovať aj v skladbe ***Talea***, dokončenej o desať rokov skôr. Talea označuje v stredovekej izorytmickej hudbe opakujúci sa rytmický vzorec, s ktorým sa spája určitý, podobne sa opakujúci rad tónových výšok (color), pričom ich dĺžky môžu byť odlišné, ich začiatky sa teda nemusia prekrývať. Tak vzniká melodická variabilita a, podľa skladateľových vlastných slov, zároveň *„disociácia tónových výšok a dĺžok, ktorú opäť nachádzame počas 20. storočia“*. Takýmto modelom je pre Griseyho typické vstupné gesto, ktoré sa v skladbe, pozostávajúcej z dvoch bezprostredne po sebe nasledujúcich častí, opakovane vracia, prechádzajúc viacerými obmenami. Dynamizmus hudobného diania spočíva na jednoduchom kontraste: rýchle, ascendenčné, fortissimo verzus pomalé, descendenčné, pianissimo. V prvej časti je to protipostavenie rázneho úvodného gesta a následného ticha, tichých rezonancií, spektrálnych plôch vyrastajúcich z hlbokého C^1, rozširovanie či zužovanie registrálneho diapazónu. V druhej časti dochádza k širšiemu rozvinutiu týchto ideí – séria spektier sa rozširuje o ďalšie východiskové tóny, forma narastá o ďalšie stavebné bloky –, resp. k ich obráteniu: invertovaný je tvar vstupného gesta, polyfonickú textúru nahrádza jednohlas; oproti rozhodnému, vzostupnému úvodu v tutti a v drobných rytmických hodnotách skladateľ postavil tiché uzatváracie gesto sólových huslí v klesajúcich štvrťkách. Kontrast a zároveň symetria, fantazijná voľnosť v rámci zovretej cyklickej formy, mimoriadna pozornosť venovaná zvukovej kvalite znejúcej matérie – to sú atribúty myslenia prameniaceho z hĺbky francúzskej (symfonickej) tradície, ďaleko prekračujúce pojem spektralizmu, s ktorým je Gérard Grisey dodnes automaticky spájaný a ktorému sa – pre jeho ohraničnenosť – do konca života snažil vzdorovať.

Hovoriť o komornosti pri komorných skladbách **Salvatore Sciarrina** je ešte ťažšie. Počtom malé obsadenie či zotrvávanie vo veľmi nízkych dynamických hladinách Sciarrinovu hudbu do tejto kategórie zaraďuje len veľmi zdanlivo; chýbajú tu atribúty, ktoré sa v bežnom ponímaní spájajú s komornou hudbou: individualita, dialóg, dráma; ostáva iba atmosféra intimity, veľmi špecifickej a ťažko definovateľnej.

Typickým príkladom je ***Lo spazio inverso*** z roku 1985, kde v pierrotovskom ansámbli nahradila klavír subtílnejšia čelesta. Absencia dialógu a drámy je do značnej miery daná extrémnou redukciou materiálu: každý z nástrojov má prísne vymedzenú funkciu – klarinet sa obmedzuje na opakovanie vždy toho istého multifoniku, flauta na šepotavé frullata takmer bez konkrétnej tónovej výšky, husle a violončelo na flažolety a glissandá. Ich statickú plochu, ktorú skladateľ prirovnáva k hviezdam na nočnej oblohe či líniám pohorí na horizonte a ktorá zosobňuje ticho, opakovane rozvlnia rýchle a krátke pasáže (obsahujúce konsonantné súzvuky, no zahrané v tempe, ktoré znemožňuje identifikovať ich harmonickú funkčnosť) a klastre čelesty: *„pulzujúce ostrovy zvuku obtierajúce sa o moria ticha…"*

Oproti sciarrinovským moriam či púštiam ticha predstavuje estetika skladby ***Pour Luigi*** (1994) **Philippa Hurela** totálny kontrast. Najprominentnejšou zložkou je rytmus; nápadná rytmická živelnosť, diskontinuita a zvuková priamočiarosť sú blízke skôr Stravinskému či Milhaudovi než spektrálnej vlne Hurelových skladateľských kolegov a generačných druhov. Je pravda, že aj s nimi má skladba styčné body, najmä v okamihoch, kedy hektická polyfónia (*„krok za krokom podliehajúca pozvoľnej erózii,"* ako sa vyjadril autor) prenechá miesto dlhým tónom s mikrotonálnymi odchýlkami. Rytmické motívy, inšpirované afroamerickou hudbou, sú konštitutívnym prvkom formy skladby a umožňujú poslucháčovi bezpečne rozoznať jej kontúry. Obraz, ktorý tým vznikne, v konečnom dôsledku nadobúda veľmi povedomé obrysy: Po „swingujúcej" expozícii možno sledovať prechod do fázy rozvedenia a následne, po nelineárnom zrýchlení epizódy s dlhými tónmi, identifikovať nástup prekomponovanej reprízy. Sonátové allegro? Hra s alúziami tradičného však nemusí byť nevyhnutne dialógom skladateľa s postmodernou. A konštelácia piatich nástrojov ani v tomto prípade nemusí nevyhnutne zodpovedať parametrom tradične chápanej komornosti.

Dialóg s postmodernou je o niečo aktuálnejšou témou pri pohľade na hudbu dánskeho skladateľa **Hansa Abrahamsena**. Žiak Pelleho Gudmundsena-Holmgreena a Pera Nørgårda sa vo svojich skladateľských začiatkoch vyrovnával s doznievajúcim vplyvom avantgardy príklonom

k tzv. novej jednoduchosti, oslovovali ho aj americká minimal music a pop art. Zároveň však pociťoval inklináciu ku komplexnosti a prepracovanosti v kompozičnom procese, čo ho začiatkom 80. rokov zblížilo s Györgyom Ligetim, ktorého skladateľské semináre navštevoval v Hamburgu. Kontradikcie viedli k tvorivému odmlčaniu sa – na takmer celú dekádu po roku 1990, kedy sa obrátil k úpravám starších skladieb, svojich aj cudzích. Čo mu však ostalo ako konštanta, je zaujatie nemeckojazyčnou romantikou – v rovine mimohudobných inšpirácií, obrazotvornosti, textov, nie však v zmysle nadmernej emocionálnej angažovanosti. A takisto tematika zimy, ľadu, snehu. Za seba hovoria názvy viacerých Abrahamsenových skladieb: *Walden, Märchenbilder, Nacht und Trompetten, Schnee,* ***Winternacht***. Posledne menované dielo z rokov 1976 – 1978 si požičiava názov z básne rakúskeho básnika Georga Trakla. Poul Ruders o ňom napísal: *„Štyri časti diela, ktoré sú veľmi precízne a zasnene poetické, sú takmer klasické v zmysle jasnosti a disciplíny v inštrumentácii a forme: preto venovanie tretej časti Igorovi Stravinskému. Hudba má však v sebe zároveň aj niečo impresionistické: sú to štyri introvertné zátišia zamatovej temnej ľadovosti striebristej zimnej noci (v okrajových častiach možno skutočne cítiť rozprávkovosť jazdy na saniach). Druhá časť je venovaná výstrednému litografistovi M. C. Escherovi, prvá a posledná časť sú venované Georgovi Traklovi. Podobne ako v známej orchestrálnej skladbe Stratifications, aj tu môžeme vychutnávať Abrahamsenovu fascináciu simultánnym priebehom viacerých udalostí: hĺbavá a zároveň hravá viacvrstvovosť odráža poetické a mysteriózne svety maľby, literatúry a v prvom rade hudby.“*

Skutočne, pierrotovský ansámbel, doplnený o lesný roh a kornet, ponúka exkurz na niekoľkých rovinách do zákutí romantickej komornosti, v mnohom pripomínajúc Ligetiho ikonické, o niekoľko rokov neskôr napísané *Trio lesných rohov*. Aj tu je však otvorená možnosť aspoň latentne prítomného orchestrálneho cítenia – a v hudobnej koketérii s minulosťou tiež nezmazateľná stopa skvostného dánskeho surrealizmu, akým dýchajú napríklad partitúry Carla Nielsena. Pierrotovský úškľabok? Ak áno, tak vždy diskrétny a so severskou zdržanlivosťou...

Robert Kolář

NEDEĽA 12. NOV. 20.00

Koncertná sieň Klarisky

Tosiya Suzuki zobcové flauty

Federico Gardella
Altopiani/Altri spazi (2017)*

Luca Cori
Locus Solus (1996)*

Emanuele Casale
Studio n. 2a (2000)*

—

Peter Duchnický
*from the Silence to the Light** (2017)*
[Skladba na objednávku festivalu]

Salvatore Sciarrino
Lettera degli antipodi portata dal vento (2000/2008)*

Sumio Kobayashi
Sounds from the Forests are... (2014)*

Brian Ferneyhough
Unity Capsule (1976/2002)*

OD TICHA KU SVETLU

Ak ponecháme bokom oblasť starej hudby, kde má zobcová flauta v interpretačnej praxi aj u nás viac-menej svoje miesto, nemá inak návštevník koncertov veľa príležitostí vidieť ju v úlohe plnohodnotného sólového nástroja. Bežnými ľuďmi býva považovaná len za akýsi začiatočnícky predstupeň, resp. prostriedok na nadobudnutie základných zručností a návykov pre hru na ďalších dychových nástrojoch. Tomu zodpovedá aj pôvodný repertoár, ktorý málokedy prekračuje rámec pedagogicko-inštruktívnych opusov. Program dnešného koncertu si dáva cieľ preskúmať, či sú zvukové a technické špecifiká zobcovej flauty natoľko nosné, aby mohli najsúčasnejšej hudbe poslúžiť ako východisková matéria sólových koncertných kompozícií. Japonský hráč na zobcové flauty Tosiya Suzuki sa v dnešný večer sústredil prevažne na tvorbu talianskych skladateľov (F. Gardella, L. Cori, E. Casale, S. Sciarrino), no globálny kontext koncertu dodáva i zaradenie skladateľa jeho rodnej krajiny Sumia Kobayashiho, britského (v USA dlhodobo žijúceho) skladateľa Briana Ferneyhougha a z podnetu festivalu Melos-Étos skomponované dielo mladého slovenského autora Petra Duchnického. Jednotlivé kompozície najlepšie priblížia výpovede samotných skladateľov.

Federico Gardella: *Altopiani/Altri spazi*

„Každá hudba ohraničuje priestor, definuje miesto (skutočné alebo imaginárne), v ktorom na určitom časovom priestore nadobúda formu. A tak som sa v skladbe Altopiani/Altri spazi pokúsil sústrediť na rozmanitosť priestorov vytvorených kontrapunktom gest, charakterizovaných rozličnými spôsobmi vytvárania zvuku: miesta opakovania kontrastujú s miestami rozvíjania, a preto sa zdá, že v ‚diagonálnom'

priestore niečo napriek transformáciám zotrváva indiferentné voči zmenám (ale napokon bude nimi tiež poznačené). Výsledkom je zobrazenie času vyplneného rôznou mierou pohybu, umiestnené medzi tendenciou rozvíjať sa a myšlienkou zotrvať bez zmeny. Azda potom nastane nedosiahnuteľný moment rovnováhy medzi týmito protikladnými javmi, ktorý si opäť dokážeme predstaviť – čas ako závrat z formy.“

Luca Cori: *Locus Solus*

„Skladba Locus Solus bola inšpirovaná knihou Raymonda Roussela. Počiatočná homogénna sekvencia podlieha dekompozícii na primitívne prvky, pričom každý z nich sa následne vyvíja v dôsledku rozdielnych procesov. Rovnako ako živý organizmus, aj tu každý element dosiahne najvyšší bod svojho vývoja a potom odumrie. ‚Napodobenie života' je jednou z ústredných myšlienok Rousselovej knihy. Skladba Locus Solus vznikla z podnetu Tosiyu Suzukiho a je venovaná okrem neho i hráčovi na čembalo Yukovi Kogovi.“

Emanuele Casale: *Studio no. 2*

„Skladba Studio no. 2 bola napísaná v roku 1999. Po mnohých úvahách, ktoré sprevádzali vznik diela, sa pre mňa počítač stal nielen užitočným nástrojom na generovanie ‚nových' farieb, ale tiež prostriedkom na vytváranie ladených zvukov, neprestajne vstupujúcich do interakcie so živými nástrojmi. Vďaka tomu som mohol začať výskum v oblasti ‚elektroakustického kontrapunktu', teda kontrapunktu medzi tradičnými orchestrami a digitálnymi zvukmi. V centre môjho záujmu bolo náročné homogénne písanie, geometrické obrazce, rýchle akcie a reakcie. Myslím, že môj prístup ku kompozícii je hravý, s veľkou pravdepodobnosťou podobný niektorému z talianskych skladateľov inštrumentálnej hudby 17. a 18. storočia.“

Peter Duchnický: *from the Silence to the Light*

„from the Silence to the light je skladba, ktorej vzniku predchádzala osobná skúsenosť s tenorovou flautou a jej zvukovými možnosťami, vnútornou filozofiou a technickými špecifikami. Sonoristicky štruktúrovaná skladba má dve časti. V 1. časti je vznik celého zvukového

materiálu vyvierajúci z ticha – ladeného šumu. Materiál je rozvíjaný z tónu E akousi geometrickou logikou rôznych techník hrania, až po kmitajúce, fluktuujúce alikvotné tóny, podobné svetlu... V tejto časti staviam oblúk začínajúci a končiaci sa vo vzduchovom zvuku. Používam rôzne techniky hry na nástroj, pričom myslím stále na muzikalitu a prirodzenosť umeleckého prejavu. Akoby dve vrstvy prejavu – tá tónová, a tá vzduchová predkladajú ‚dej' alebo súvislosť, ktorá si neprotirečí, ale dopĺňa dva kontinuálne vedené svety, ktoré smerujú z ticha (tichosti) do svetla. 2. časť je po obsahovej stránke deklamačná, vykreslenie akéhosi prednesu, jazyka, ktorým je hudba zadefinovaná, je striedaním multifonického momentu s virtuóznym deklamovaním (možno dovtedy uvedeného materiálu – momentu či situácie). Rôzne metrorytmické štruktúry sú voľne poukladané do väčšieho úseku, nastáva gradácia v podobe vysokých fluktuovaných tónov. Záver skladby tvorí opätovne šum – celý materiál uzatvára veľká septima C-H. Skúsenosť so sólovou zobcovou flautou mi ako flautistovi priniesla nový pohľad do duchovného vnútra a hĺbky mne tak blízkych drevených dychových nástrojov. Zvukové možnosti zobcovej flauty pritom predstihujú možnosti traversa (priečnej flauty). Určite budem do budúcna hľadať množstvá ďalších zvukových možností zobcových fláut, v omnoho rozsiahlejších formách. Skladba je objednávkou festivalu Melos-Ètos a je venovaná japonskému flautistovi Tosiyovi Suzukimu."

Salvatore Sciarrino: *Lettera degli antipodi portata dal vento*

„Clustre vo vysokom registri a zvuky vetra vytvárajú extrémny kontrast. Chvenie zvuku vetra, štvrťtónový pokles a glissando sa pomaly zväčšujú a vytvárajú samostatné vrstvy. Skladateľ posiela list Györgyovi Kurtágovi. Pôvodná verzia skladby bola určená priečnej flaute, neskôr vznikla verzia pre zobcovú flautu.

Sumio Kobayashi: *Sounds of the Forests are...*

„Folklór, rozprávky a anekdoty, o ktorých aspoň do určitej miery platí, že sú odvodené zo záhadných skúseností v hlbokých lesoch. Je jasné, že nevznikajú len zo zázračného lesného vzduchu, ale aj z našej predstavivosti. Vďaka symbolickej atmosfére lesa, aj keď počujeme

len tiché zvuky, si dokážeme veci predstaviť mnohorakejšie než v meste: pieseň, hudobný nástroj, vtáčí štebot a čvirikanie. Napokon, imaginárne zvuky alebo fiktívna hudba sa plavia cez našu myseľ, ich základom sú však tiché zvuky. V tejto skladbe sú imaginárne zvuky vyjadrené ako hudobné dielo.“

Brian Ferneyhough: *Unity Capsule*

„Unity Capsule je kompozíciou, ktorá sa potýka s vlastnou realitou na hranici dvoch svetov. Podobne ako v mojej skladbe Pieseň o Cassandrinom sne (1970), aj tu je úlohou interpreta nanovo nakresliť každú hranicu vo vzťahu k jeho vlastným hraniciam. Adorno kedysi (v inom kontexte) formuloval koncept ‚hudobnej prózy'. Pri uplatnení tohto pojmu v novom zadefinovaní dôležitosti konkrétneho diela by som rád upriamil pozornosť poslucháča na projekciu veľmi špecifickej procesuálnej metodológie smerom do ‚vnútra' vzťahu nástroja/interpreta, cez ktorý flauta dokáže ‚hovoriť' a svojou rečou, vytvorením vlastnej mytológie, robiť týmto svetom prostredníka.“

Juraj Bubnáš

PONDELOK 13. NOV. 19.00

Malé koncertné štúdio
Slovenský rozhlas

Synaesthesis Ensemble
Karolis Variakojis dirigent

Michael Gordon
acdc (1996)*

Michael Gordon
for Madeline (2009)*

David Lang
sweetair (1999)*

David Lang
cheating, lying, stealing (1993/1995)

—

Lenka Novosedlíková
seven:twenty:seven (2017)*
[Skladba na objednávku festivalu]

Andrius Arutiunian
*Atomic Butterfly** (2017)*

S podporou

MINISTRY OF CULTURE OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA

LITHUANIAN COUNCIL FOR CULTURE

GAIDA

BANG ON A CAN (AND BEYOND...)

Je to už tridsať rokov, odkedy sa v New Yorku konal prvý dvanásťhodinový hudobný „maratón“ s ľahko vyzývavým názvom Bang on a Can. Vtedy ešte jeho iniciátori, skladatelia Michael Gordon, Julia Wolfe a David Lang, netušili, že pôvodne jednodňové podujatie sa rozrastie na organizáciu, ktorej aktivity ďaleko prekročia počiatočné rozmery aj lokalitu výskytu a ktorá sa svojou usporiadateľskou činnosťou, prevádzkou súborov či vydavateľskou a promotérskou angažovanosťou stane jednou z dominánt scény súčasnej hudby na opačnej strane Atlantiku. Zámer pritom ostal ten istý: prezentovať hudbu, ktorej možno priradiť prívlastky ako nezvyčajná, inovatívna alebo neznáma, *„tým najpresvedčivejším spôsobom, s tými najlepšími hráčmi, s najlepším programom, pre tých najlepších poslucháčov, v tom najlepšom kontexte.“*

Bang on a Can však nie je len organizačná platforma; hudba jej zakladateľov spoluvytvára jeden z výraznejších estetických prúdov americkej scény komponovanej hudby, v jej povojnovej ére obzvlášť pestrej a vôbec nie chudobnej na rozličné pnutia, antagonizmy a kontroverzie. Bok po boku tu existovali (a vlastne dodnes existujú) prúdy vyznačené coplandovským a barberovským tradicionalizmom, rôznymi podobami modernizmu, reprezentovaného takými vzájomne odlišnými individualitami, akými sú Elliott Carter, George Crumb či Conlon Nancarrow, akademickým serializmom a postserializmom, newyorskou avantgardou okolo Johna Cagea, zo Západného pobrežia prichádzajúcou repetitívnou hudbou, neoromantizmom... Pri bližšom pohľade však klišé o Amerike ako „taviacom kotle“ tak celkom neplatí: viaceré z týchto smerov ostávajú navzájom viac-menej izolované, ich estetické východiská nezmieriteľné, ich paralelné existencie prinášajú nevyhnutnosť

konkurenčného boja o zdroje financií aj o publikum. Preto potreba neustáleho potvrdzovania vlastnej legitimity, deklarovanie exkluzivity a pravovernosti, zaznievajúce z viacerých táborov súčasne...

Bang on a Can sa aj z tohto dôvodu profiloval v duchu otvorenosti a plurality idúcej ponad hranice žánrových kategórií a tieto atribúty možno prisúdiť aj skladateľskej tvorbe troch zakladateľov. To sa, prirodzene, nezaobíde bez istých kontroverzií a výhrad – najmä zo strany tých, ktorí boli odchovaní étosom avantgardy: tabu návratu k tonalite, konsonancii a harmónii Američania prelomili už vyše dvadsať rokov predtým; tu sa však do hry dostáva ešte určitý typ eklekticizmu a neskrývaný pôžitok z načierania do vôd „nízkych" žánrov, z intenzívnej komunikácie a pochybnosti budiacim svetom masovej kultúry. A pritom sa často siaha k médiám prevzatým z kontextu vznešenej (z Európy importovanej) kultúry – sláčikovému kvartetu, symfonickému orchestru a pod. – a hudba, ktorá takýmto „znesvätením" vznikne, si na dôvažok žiada byť uznanou za novú, súčasnú, aktuálnu, relevantnú..., atribúty, ktoré si pre seba vyhradzovala avantgarda. Ako príklady možno uviesť Gordonovu svätokrádežnú „rekompozíciu" Beethovenovej *Siedmej symfónie* či Langovu *Symfóniu pre pokazené nástroje*. Časté odkazy na alternatívnejšie odnože amerického alebo britského rocku a popu, punk, grunge, elektronickú tanečnú hudbu, prvky masovosti (David Lang sa napríklad v kompozícii *crowd out* nechal inšpirovať hromadným spevom fanúšikov futbalového klubu Arsenal, lídrov hlasových skupín približne tisíccčlenného zborového telesa neváhal vybaviť megafónmi...), to všetko môže vzbudzovať rozpaky a nevôľu. Búšenie na konzervu predsudkov týkajúcich sa toho, ako má vyzerať „skutočné umenie", alebo zámerné podliezanie latky dobrého vkusu? V každom prípade, táto hudba zrozumiteľne komunikuje jedným z jazykov súčasnosti a nepopierateľne má potenciál osloviť istý segment publika, ktorý si do koncertných sál nájde cestu len zriedkavo. Neprehliadnuteľná je aj skutočnosť, že diela Davida Langa a Michaela Gordona zbierajú prestížne ocenenia a pravidelne figurujú v programoch festivalov súčasnej hudby po celom svete. A ak ich blasfemický eklekticizmus vyvoláva pohoršenie, je to v poriadku: hudba spoza Atlantiku ich, zdá

sa, má priamo vo svojom genetickom kóde, je to súčasť jej „tradície“ – pre nás, Európanov, v nejednom ohľade provokatívne osviežujúcej...

O dvoch skladbách **Michaela Gordona**, ktoré zaznejú na dnešnom koncerte, možno s istotou povedať jedno: aj keď sú napísané pre komorné zostavy, v ich zvuku nie je takmer nič, čo by odkazovalo na naše (európske) ponímanie komornej hudby. Ich materiál, sadzba, inštrumentácia, metrorytmický pulz či narábanie s hudobným časom im vtláča nezameniteľne americký punc. Ich identita je, aspoň v tomto zmysle, pozoruhodne čistá a zjavná. Nechajme však o nich prehovoriť samotného autora:

*„**ac dc** je založená na jednoduchom, takmer popovom harmonickom postupe, ktorý si nejakým spôsobom našiel cestu do 11/8 metra, prechádzajúceho celou skladbou. Navrstvil som naň zvláštne formulované melódie, kým violončelo hrá v pizzicate basový groove.*

Skladba ac dc vznikla na objednávku súboru Alternate Currents, čo ma podnietilo rozmýšľať o elektrine. Nie som vedec ani inžinier, takže som si mohol slobodne predstavovať, že striedavé prúdy sú niečo ako dve rôzne rýchlosti alebo dva rôzne rytmy, prebiehajúce súčasne.

*Väčšinu roku 2009 som strávil chodením po synagógach, aby som odriekal kaddiš, židovskú smútočnú modlitbu, **for Madeline**. Samozrejme, nesúhlasila by s tým. Bola komunistka. Madeline žila v inom svete, vo svete presadenej sekulárnej židovskej kultúry. To všetko som si však uvedomil až oveľa neskôr. V synagóge je veľa času na rozmýšľanie nad týmito vecami, keďže modlitieb je tam veľa a kto by sa dokázal sústrediť na každú z nich? Madeline milovala hudbu a zvykla ma voziť na koncerty, keď som bol malý. Zvykol som pri tom zaspať, no to ju neodradilo. Chcela, aby som hudbu miloval tak ako ona, ale určite nechcela, aby som sa stal skladateľom. Madeline, stále počúvaš? Túto skladbu venujem tvojej pamiatke.“*

Napätie medzi prísnym, systematickým skladateľským vzdelaním a úsilím o prístupné sprostredkovanie novej hudby laickému publiku je zjavne jedným z ústredných momentov, od ktorých sa odvíja myslenie aj tvorba **Davida Langa**. *„Niekedy sme ako automechanici, ktorí sa bavia o obvodoch pod kapotou. No autá tu vždy boli v prvom rade na to, aby sa bežní ľudia dostali z jedného miesta na druhé,“* spomenul

skladateľ v jednom interview. Na inom mieste sa vyjadril k poslaniu skladateľa v súčasnom svete, čím poodhalil filozofiu vlastnej tvorby: *„... neznášam predstavu, že písať hudbu znamená sedieť a čakať na pobozkanie múzou. Neznamená. My skladatelia tvrdo pracujeme a naše povolanie berieme vážne. Sme pracujúci hudobníci poslaní do sveta, profesionáli, od ktorých sa očakáva, že vykonajú niečo konkrétne, hoci je táto úloha emocionálna či duchovná. Skladatelia sú riešiteľmi problémov. (...) Kompozičný proces pre mňa neznamená sedieť v pracovni a predstavovať si, že som génius; je to o komunikácii niečoho hudobníkom, čo zasa oni môžu komunikovať publiku.“* A v tomto duchu sa nesie tiež komunikácia skladateľa priamo s publikom – prostredníctvom autorských textov ku konkrétnym skladbám:

„Počas jednej návštevy u zubára dostal môj syn Isaac rajský plyn. Zubár ho nazval „sladkým vzduchom“, milým pomenovaním, ktoré malo zbaviť strachu z plombovania kavity. Fungovalo to. Môj syn mal zážitok niečoho – drogy –, niečoho takého upokojujúceho, že vďaka tomu ignoroval akékoľvek príznaky nepríjemnosti. Pripadalo mi to svojím spôsobom muzikálne. Jednou z tradičných úloh hudby bolo upokojovať rozrušených. Musím povedať, že nikdy predtým ma táto úloha nezaujímala viac. Je oveľa jednoduchšie upokojiť poslucháča, ako dokazovať, prečo by mal potrebovať byť upokojovaný. Moja skladba ***sweet air*** *sa pokúša ukázať trochu z jedného aj druhého. Jednoduché a jemné fragmenty hudby v nej plynule prechádzajú okolo, zanechávajúc pri svojom zrode prchavý opar disonancie.*

sweet air bol napísaný pre súbor Sentieri Selvaggi a premiérovaný na festivale Settembre Musica v talianskom Turíne 9. 9. 1999. Skladba bola mienená ako darček k narodeninám Louisa Andriessena: všetko najlepšie k šesťdesiatke, Louis!

sweet air je druhou časťou z viacčasťovej suity nazvanej child, ktorú takisto premiéroval súbor Sentieri Selvaggi. Verziu pre komorný orchester objednala a premiérovala Britten Sinfonietta v Anglicku.

Pred pár rokmi som začal rozmýšľať nad tým, ako často sa stáva, že ak skladatelia napíšu nejakú skladbu, snažia sa vám povedať niečo, na čo sú hrdí a čo sa im na nich samotných páči. Tu máte túto veľkú, tryskajúcu melódiu, pozrite, aký som cituplný. Alebo: tu máte tento

abstraktný, ťažko zrozumiteľný kus, pozrite, aký viem byť komplikovaný, aký veľký je môj mozog. Som vznešenejší, citlivejší, som taký šťastný. Skladateľ alebo skladateľka skutočne verí, že vyniká v tej či onej oblasti. Je to zaujímavé, ale nie je v tom veľa pokory. Pomyslel som si teda, aké by to bolo, keby skladatelia založili svoje diela na tom, čo je podľa nich v neporiadku. Napríklad, toto je skladba, ktorá ukazuje, ako je mi hrozne. Alebo skladba, ktorá vám ukáže, aký som klamár, aký som podvodník. Chcel som vytvoriť skladbu o niečom, čo má pochybnú povesť. Je to hranica, ktorú je ťažké prekročiť. Musíte ísť proti všetkému, čo vás učili. Neučili vás hľadať, kde má hudba svoje zle zakryté stehy. Neučili vás byť podlými, neohrabanými, chytráckymi, tajnostkárskymi. V ***cheating****,* ***lying****,* ***stealing*** *sa snažím, hoci je to formulované komickým spôsobom, obrátiť pohľad na niečo temné. Je v tom nadutosť, no tá nepôsobí dôveryhodne. V skutočnosti inštrukcia, akým spôsobom sa má partitúra hrať, znie: zlovestný funk."*

Podobné percepčné nastavenie ako hudba Newyorčanov si žiada aj tvorba dvoch reprezentantov mladšej skladateľskej generácie na európskom kontinente, v Haagu pôsobiaceho arménsko-litovského skladateľa a audiovizuálneho umelca **Andriusa Arutiuniana** a bratislavskej skladateľky a hráčky na bicích nástrojoch **Lenky Novosedlíkovej**. Aj tu vystupuje do popredia „eklekticizmus" – v zmysle prienikov s inými žánrovými oblasťami, silného ovplyvnenia kompozičného myslenia médiom elektroniky, prepájania hudobnej zložky s vizuálnou. U Arutiuniana sa k tomu pridáva záujem o socio-kultúrne pozadia rôznych fenoménov, s ktorými sa viažu zaujímavé historické súvislosti. Príkladom z jeho nedávnej tvorby je kompozícia ***Atomic Butterfly***, sústredená na špecifikum jedného z opustených či chátrajúcich sovietskych atómových mestečiek:

„Tematika rozsiahleho diela Atomic Butterfly pre ansámbel, live electronics a video sa týka litovského mesta Visaginas. Bolo založené v roku 1975 ako súčasť komplexu novovybudovanej atómovej elektrárne a mali v ňom bývať inžinieri, vedci a vojenský personál. Spoločne s ďalšími atómovými mestami ZSSR bol pôdorys Visaginas plánovaný v tvare motýľa – štyri reaktory elektrárne mali byť reprezentované štyrmi sektormi alebo „krídlami" mesta. V každom

sektore mali bývať robotníci z atómovej elektrárne, z ktorých väčšina bola privezená z ostatných častí ZSSR. Z tohto dôvodu má populácia Visaginas veľmi pestré etnické zloženie, ako aj vysokú koncentráciu inžinierov, vedcov a ďalších odborníkov. Pre svoj jadrový charakter bolo mesto až do 90. rokov zónou s vysokou vojenskou prítomnosťou. Hoci bolo plánované ako mestské obydlie, nikdy nebolo dokončené; postavené boli iba dva sektory a motýlia štruktúra ostala dokončenou len spolovice. Potom, čo Litva získala nezávislosť, bola atómová elektráreň pre obavy o ekologickú bezpečnosť odstavená. V minulej dekáde začala populácia mesta rapídne klesať. Tento stav nerozhodnosti, vpísaný do vedomia mesta, tvorí hlavný naratívny oblúk Atomic Butterfly.

Skladba využíva archívne audiovizuálne záznamy zo 70. rokov ukazujúce budovanie elektrárne a mesta, každodenný život jeho obyvateľov. Tieto záznamy, prevzaté najmä z propagandistických filmov o Visaginas, ktorých silnou politickou agendou bolo predstavovať výsledky urbanizácie a industrializácie v pozitívnom svetle. Tieto obrazy sú podrobené rekonštrukcii a rekompozícii, so zvýraznením ich vizuálnych vlastností, sústredením sa na pohyb kamery, ako aj periférne detaily a zábery. Toto rozostrenie obrazov podčiarkuje a dekonštruuje posolstvá, ktoré sú v nich vizuálne zakódované.

Rekomponované zábery sú doplnené textovým materiálom, zloženým z viacerých nájdených textov, ako napríklad spomienok obyvateľov Visaginas na ich život a mesto, ako aj úryvky z textov o utopických mestách a utopickej architektúre. Všetky sú hladko premiešané v plynulom rozprávaní, ktoré tvorí dialóg s archívnymi snímkami a audiovizuálnymi záznamami.

Tento materiál je potom samplovaný a spustený naživo, tvoriac tak kontrapunkt k inštrumentálnym partom. Každý z inštrumentalistov sa pohybuje vo svojej vlastnej harmonickej a rytmickej enkláve a tieto enklávy sú často spájané – harmónie sa rozpúšťajú jedna v druhej, zatiaľ čo hudobníci sledujú rýchlosť a pokyny vizuálnej projekcie. Zámerom bolo vytvoriť priestor, v ktorom môžu idey príslušnosti, identity a reinterpretácie možnej budúcnosti spoločne koexistovať v jednom hudobnom jazyku, no v mnohých hudobných rétorikách.“

Skladba Lenky Novosedlíkovej ***seven:twenty:seven***, napísaná na objednávku festivalu, je, naopak, bez akýchkoľvek bližšie špecifikovaných mimohudobných súvislostí a odkazov. Napriek tomu nie je vylúčené, že ju možno – práve pre jej „absolútny" charakter, zbavený verbálne či inak sugerovaných asociácií – prijať aj ako spontánnu a neštylizovanú reflexiu prostredia a doby, v ktorých skladba vznikla, to znamená našej súčasnosti. Túto akoby vedomú „neasociatívnosť" naznačuje aj autorkin stručný komentár k *seven:twenty:seven:*

„Pomenovala som skladbu podľa troch indícií: dĺžka skladby je 7 minút 20 sekúnd, 27 je vek, v ktorom som skladbu napísala, začala som ju komponovať v júli, ktorý je siedmym mesiacom v roku, a takto sa mi to náhodou usporiadalo do spoločných čísel. Skladba sa nesie v pokojnom duchu v repetitívnom móde s jemnými farebnými nuansami."

Robert Kolář

UTOROK 14. NOV. 19.00

Malé koncertné štúdio
Slovenský rozhlas

Mucha Quartet
Juraj Tomka I. husle
Jozef Ostrolucký II. husle
Peter Zwiebel viola
Pavol Mucha violončelo
Martin Adámek klarinet

Marián Lejava
*Walden pre basklarinet a sláčikové kvarteto – koncertná verzia, Op. 24** (2017)*

Anton Webern
Langsamer Satz (1905)

Toshio Hosokawa
Herbst-Lied (2001)*

Dominik Kopcsay
Kataptromantia Hecticus (2015)

Marián Lejava
Noch langsamer satz (2009)

JESENNÝ SPEV SLÁČIKOV A KLARINETU

Zrelá tvorba **Antona Weberna** býva často dávaná za príklad hudby, kde sa stihne udiať veľmi veľa na malej ploche, často v tichu či v drobných nuansách na hranici počuteľnosti. Paradoxne, ako skladateľ poetiky zámlk sa Webern stal všeobecne uznávaným až po svojej smrti. Jeho raná tvorba sa z hľadiska kompozičnej techniky i výrazu podstatne odlišuje od jeho neskorších diel. Juvenília ***Langsamer Satz*** pre sláčikové kvarteto (v preklade *Pomalá časť*) vznikla spolu s jeho *Sláčikovým kvartetom* v priebehu leta roku 1905. Nesie nezameniteľné vplyvy Brahmsovho štýlu, ale vykazuje tiež aj ovplyvnenie Gustavom Mahlerom (2. *symfónia*) a Webernovým učiteľom Arnoldom Schönbergom (v danej dobe určite dobre poznal jeho symfonickú báseň *Pelleas a Melisanda* i sláčikové sexteto *Zjasnená noc*). Intenzívny emočný náboj obsiahnutý v tomto diele možno pripísať aj udalostiam z Webernovho osobného života, keďže s týmto obdobím sa spájajú začiatky jeho vzťahu s vlastnou sesternicou a neskoršou manželkou Wilhelmine Mörtlovou. Pri pohľade na celkový vývoj Webernovej tvorby (prechod od neskororomantického štýlu cez atonalitu až k dodekafónii a serializmu) by sa mohlo zdať, že nesie znaky diskontinuity. Pri hlbšej analýze však zistíme, že už skladby ako Langsamer Satz preukazujú veľkú mieru vnútornej koherentnosti, detailnej formovej (i harmonickej) logiky, ktorá je rovnako charakteristická pre celú jeho tvorbu. Langsamer Satz za Webernovho života nebola uvedená ani publikovaná, vôbec po prvýkrát zaznela až v roku 1962 na University of Washington v americkom Seattli.

V priebehu 18. a 19. storočia sa spolu s rozvojom sláčikového kvarteta postupne rozširovalo aj komponovanie pre štandardné či modifikované sláčikové kvarteto s pridaným dychovým nástrojom

(mnoho diel vzniklo napríklad pre flautu a sláčikové kvarteto alebo pre flautu, husle, dve violy a violončelo). Punc osobitnej žánrovej formy však získalo predovšetkým klarinetové kvinteto, a to najmä vďaka dvom veľkým majstrovským dielam pre obsadenie klarinetu a sláčikového kvarteta: Mozartovmu *Kvintetu A dur KV 581* (1789) a Brahmsovmu *Kvintetu h mol op. 115* (1891). V oboch prípadoch bol ich vznik inšpirovaný konkrétnou dobovou osobnosťou virtuózneho klarinetistu (v prípade Mozarta Antonom Stadlerom, ktorému venoval okrem iného i svoj slávny klarinetový koncert, v prípade Brahmsa Richardom Mühlfeldom, pre ktorého napísal aj klarinetové trio a sonátu). Už samotné Mozartovo kvinteto sa veľmi skoro stalo normotvorným vzorom pre mnohých ďalších skladateľov, počnúc Weberovým *Kvintetom B dur op. 34*, čo platí prakticky až dodnes (spomeňme len skladby Meyerbeera, Busoniho, Glazunova, Regera, Denisova či Babbitta). Nie je tomu inak ani v prípade súčasného japonského skladateľa **Toshia Hosokawu**. Ako odchovanec nemeckých hudobných škôl (Berlín, Freiburg) a Darmstadtských letných kurzov vo svojej tvorbe vychádza z dedičstva nemeckej povojnovej avantgardy, zároveň ale uplatňuje i prvky tradičnej japonskej hudby a iných orientálnych kultúr. O svojej skladbe ***Herbst-Lied*** pre klarinet a sláčikové kvarteto hovorí: *„Názov skladby Herbst-Lied je slovo, ktoré vnútorne pociťujem pri počúvaní farby tónu klarinetu. Je možné, že sa mi to slovo podvedome asociuje s hudbou Mozarta a Brahmsa a ich nesmrteľnými klarinetovými kvintetami, ale je tiež možné i to, že pre mňa ako Japonca sú znaky neskorej jesene, pre Japonsko tak jedinečné, súčasťou mojej hudby aj s ich inherentne prítomným ľudským smútkom.“* Skladba vznikla v roku 2001 na objednávku Sárskeho rozhlasu v Saarbrückene a tu aj v máji toho istého roka po prvýkrát zaznela v podaní klarinetistu Eduarda Brunnera a členov súboru Amati Quartett.

V období po roku 2000 pribudlo do slovenského hudobného života viacero mladých skladateľov a skladateliek, ktorí dnes dosahujú medzinárodné úspechy. Mnohí z nich sa už počas štúdia na Slovensku pravidelne zúčastňovali na kompozičných kurzoch v zahraničí, a viacerí sa rozhodli stráviť na zahraničných univerzitách aj dlhší čas. Jedným z významných počinov tejto skladateľskej

generácie bolo založenie platformy Soozvuk, združujúcej skladateľov a iných sympatizantov súčasnej hudby, ktorej cieľom bolo vytvoriť priestor pre spoločnú komunikáciu, spoluprácu a odovzdávanie vzájomných inšpirácií. K jej stabilným členom patrí popri Lucii Koňakovskej, Petrovi Grollovi, Boškovi Milakovićovi, Lucii Papanetzovej a konceptuálnom umelcovi Viktorovi Fučekovi aj skladateľ a dirigent **Marián Lejava**. Interpretačne je aktívny predovšetkým v uvádzaní súčasnej vážnej hudby orchestrami a komornými telesami na Slovensku i v zahraničí. Ako skladateľ si vo svojej tvorbe osvojil koncept „work in progress" (známy z diel Pierra Bouleza či Wolfganga Rihma) a mnohé svoje skladby opakovane pretvára do nových podôb (*Dickinson Songs*, *Langsamer satz*, *Flat Lands and Plains*, *The reVENIers*). Osobitne dáva dôraz na zvukovú stránku diel (netradičné spôsoby tvorby tónu, nezvyčajné kombinácie hudobných nástrojov) a často ju povyšuje na formotvorný prvok svojej hudby. O svojich kompozíciách prezentovaných na dnešnom koncerte hovorí: *„**Noch langsamer satz** (2009) je rozšírenou verziou sláčikového tria langsamer satz op. 5 z roku 2003/2004. Vzniklo pre súbor FAMA quartet, ktorý ho premiérovo uviedol na festivale Večery novej hudby 2009 v Štúdiu 12. Na dnešnom koncerte zaznie obnovená premiéra skladby, s ktorou pomohol Peter Dan Ferenčík vytvorením novej partitúry, za čo mu patrí moja vďaka. Zároveň si dovolím túto verziu venovať pamiatke majstra Klausa Hubera, ktorý držal ochrannú ruku pri zrode a uvedení triovej verzie v Nemecku v roku 2003. **Walden pre basklarinet a sláčikové kvarteto** je koncertnou verziou skladby, ktorú som vytvoril a nahral pre nový album Braňa Dugoviča začiatkom októbra 2017. Dnešná verzia vznikla špeciálne pre tento koncert a zaznie vo svetovej premiére. Jej vznik bol inšpirovaný lesom. Jeho hĺbkou a duchom. Názov a text záverečného chorálu som si vypožičal zo slávnej knihy Walden."*

Marián Lejava dnes už ako pedagóg zároveň vychováva aj najmladšiu skladateľskú generáciu. K jeho žiakom patrí od roku 2013 aj **Dominik Kopcsay**. Viaceré jeho kompozície sa dostali do repertoára našich domácich interpretov (Spectrum Quartett, Milan Paľa) a stihli zaznamenať úspechy aj na skladateľských súťažiach (Generace 2015, 2017). V roku 2015 na prehliadke mladých skla-

dateľov Asynchrónie premiérovo zaznelo jeho sláčikové kvarteto ***Kataptromantia Hecticus***. Autor svoje dielo približuje nasledovne: *„Skladba je drsnou výpoveďou o fyzickej bolesti človeka, ktorá odzrkadľuje (či už ako príčina alebo dôsledok) aj jeho duševný stav. Ako plynutie začínajúce v nekonečne, črtajúce sa z chaosu prvej časti, prichádza zúfalstvo a dlhá púť nevedomím – podsvetím ľudskej duše. Záblesky svetla aj hlbokej podstaty sa striedajú s ťažkým plynutím v utrpení. Rozjasňovanie a zjednocovanie v protiklade so zatemňovaním a rozpadaním sa. Všetko však plynie, odchádza a prichádza, v celosti sa protiklady neustále prelievajú, svetlo sa strieda s temnotou a prichádza prísľub novej energie. Plynutím sa všetko navracia do svojej rovnováhy.“*

Juraj Bubnáš

STREDA 15. NOV. 19.00

Malé koncertné štúdio
Slovenský rozhlas

Miki Skuta klavír, elektrická gitara
österreichisches ensemble für neue musik

Tristan Murail
Comme un oeil suspendu et poli par le songe (1967)*
Estuaire (1971-1972)*
Vampyr! (1984)

—

Portulan cyklus pre osem hudobníkov*

Feuilles à travers les cloches pre flautu, husle, violončelo a klavír (1998)

Les Ruines circulaires pre klarinet a husle (2006)

Seven Lakes Drive pre flautu, klarinet, lesný roh, klavír, husle a violončelo (2006)

Garrigue pre flautu, violu, violončelo a bicie nástroje (2008)

Dernières nouvelles du vent d'ouest pre violu, lesný roh, klavír a bicie nástroje (2011)

La Chambre des cartes pre osem hudobníkov (2011)

Paludes pre flautu, klarinet, husle, violu a violončelo (2011)

REVOLÚCIA KOMPLEXNÝCH ZVUKOV

Tristan Murail sa narodil v meste Le Havre na severe Francúzska do rodiny básnika a novinárky. Študoval orientálne jazyky a ekonómiu a popri tom hudbu. Roku 1967 ho prijali na Parížske konzervatórium, kde študoval u Oliviera Messiaena a v tom istom čase navštevoval Parížsky inštitút politických vied. Roku 1971 mu udelili Rímsku cenu a o rok neskôr s najvyšším ocenením absolvoval konzervatórium. Kľúčovou udalosťou v Murailovej kariére bol vznik súboru Ensemble itinéraire roku 1973, ktorého bol Murail spoluzakladateľom a ktorý sa stal základňou i oporou jeho kompozičných výbojov. Podstatou Murailovho smelého a provokatívneho vstupu na hudobnú scénu bola koncepcia hudby, ktorá nespočívala v takom či onakom usporiadaní diskrétnych tónov či zvukov v čase, ale v samom znení, v jemných kvalitách zvukového spektra, akými sú farba, doznievanie, rezonancia, vo zvukovom kontinuu plnom komplexných zmien. Dnes tento prístup k hudobnej matérii nazývame spektrálnou hudbou, termínom, ktorý roku 1979 prvýkrát použil skladateľ Hugues Dufourt. Sústredenie sa na vnútorný svet zvuku išlo ruka v ruke s rozvíjajúcimi sa prostriedkami elektronického skúmania a elektronickej syntézy zvuku. Ideálnu pôdu pre tento výskum našiel Murail v známom parížskom centre IRCAM, kde v rokoch 1991 až 1997 vyučoval skladbu a spoluvytváral kompozičný softvér Patchwork. Roku 1997 sa presťahoval do New Yorku, kde do roku 2010 prednášal na Columbia University. Po návrate do Európy ho pozývali ako lektora do mnohých miest po celom svete, tri roky pôsobil ako hosťujúci profesor na Univerzite Mozarteum v Salzburgu a v súčasnosti učí na Šanghajskom konzervatóriu.

V teoretickom spise *Revolúcia komplexných zvukov* (2005) Murail obhajuje svoju estetiku tvrdením, že neexistuje presná hranica medzi

tónom a šumom, rytmom a frekvenciou, súzvukom a timbrom a že hudba minulosti neprávom ignorovala práve prechodné javy medzi jednotlivými polárnymi dvojicami. Súčasný skladateľ sa má sústrediť na tieto zanedbané oblasti zvuku a využiť nerovnováhu ich vnútorných síl a ich „tekutý" dynamizmus. Podľa Muraila neexistuje krásny alebo škaredý zvuk sám osebe. O kráse či škaredosti zvuku rozhoduje kontext a zvukové kvality sú funkciou energie, ktorá v skladbe vládne. Skladateľ by nemal nič odmietať; treba vytvoriť spôsob, ako komponovať synteticky.

Keď novinár Murailovi pripomenul motto Gidovej knihy *Paludy*, ktoré skladateľ cituje v autorskom texte k rovnomennej skladbe (pozri nižšie), a pýtal sa ho, či aj on čaká, kým mu vysvetlíme jeho dielo, odpovedal: *„Gidov výrok sa vzťahuje na text nabitý významom. Môže sa aplikovať aj na hudbu, ktorá je zbavená akéhokoľvek významu? Stalo sa mi však, že ma zarazili niektoré komentáre k mojim dielam. Napríklad, spomínam si na vetu, ktorú napísal istý anglický novinár v súvislosti s mojou skladbou Les Courants de l'espace: ‚Skladateľovi sa podarilo nedať do hudby nič zo seba.' Je to presné. Moje diela neobsahujú ani moje duševné poryvy, ani autobiografické črty, ani pátos akéhokoľvek druhu. To však neznamená, že sa nesnažím vyjadriť emócie."*

Tristan Murail: *Comme un œil suspendu et poli par le songe* / Ako oko znehybnené a vyleštené snom

„Skladba odráža vplyv Messiaena a napísal som ju pre prijímacie skúšky na parížske konzervatórium, teda ešte predtým, než som uňho začal študovať. So zámerným odkazom na Messiaena sa stretávame v skladbe Cloches d'adieu et un sourire..., ktorú som skomponoval na Messiaenovu poctu krátko po jeho smrti. ‚Zvonce' znejúce v skladbe patria do sveta spektrálnej hudby a do Messiaenovho sveta."

Estuaire / Estuár

„Skladba bola pokusom vyťažiť čosi zo seriálnej estetiky – chcel som, aby táto estetika vyjadrila niečo, čo vyjadriť nedokáže: farebné obrazy,

gestá, pohyblivé tvary. Bol to paradoxný zámer a jeho výsledok je nejednoznačný, je to vývojom prekonané dielo. Po ňom som sa celkom oslobodil od módnych štýlov tej doby skladbou Territoires de l'oubli, ktorá vznikla skutočne za klavírom a pre klavír. Hudba vzniká z toho, ako nástroj rezonuje, ako znie. Virtuózny štýl súvisí viac s Lisztom než so skladateľmi 20. storočia."

Vo vyjadrení ku skladbe ***Vampyr!*** autor píše, že v nej skúma gitarové sóla Carlosa Santanu, Erica Claptona a ďalších. Polotučným písmom ďalej uvádza: *„Hudobník musí do interpretácie skladby Vampyr! vložiť energiu rockovej hudby, to znamená, že musí tiež vyprodukovať aj dostatočné množstvo decibelov!" Skladba je súčasťou cyklu Random Access Memory, v ktorom sa Murail zaoberá charakteristickými zvukovými farbami. Vampyr! stelesňuje zvuk, „pre ktorý bola elektrická gitara stvorená."*

„Portulan je starodávny námornícky atlas, ktorý námorníkom bez pomoci kompasu ukazoval líniu pobrežia a významné terénne orientačné body. ***Portulan*** *je cyklus komornej hudby, ktorý by po dokončení mal obsahovať deväť či desať skladieb. Je určený pre osem nástrojov (flauta, klarinet, lesný roh, klavír, bicie nástroje, husle, viola a violončelo), ale každá skladba využíva inú kombináciu daných nástrojov. Je to tiež akási autobiografia podaná skrz metafory: každá skladba odkazuje na vec, miesto, výlet, čitateľský či estetický zážitok, ktoré majú pre mňa osobitný význam. Navyše, Portulan je názov zbierky poézie môjho otca. Zohrala dôležitú úlohu v mojom dospievaní."*

Seven Lakes Drive

„V štáte New York je veľký chránený park (Harriman State Park), ktorý je súčasťou Apalačských vrchov, kde sa medzi malými zalesnenými kopcami trblietajú umelé a prírodné jazerá. Cez park sa od jedného konca po druhý tiahne cesta Seven Lakes Drive. Vinie sa kopcami a poskytuje pohľad postupne na všetkých sedem jazier. Signály lesného rohu, ladné melódie ústiace do stabilnejších a harmonickejších

zvukových plôch, jazerá hudby, všetky rovnaké, všetky iné. Po technickej stránke je skladba založená na alikvotných tónoch lesného rohu a klavíra.“

Feuilles à travers les cloches / Lístie prenikajúce zvonmi

„Ako naznačuje názov, ktorý je odkazom na prvú časť Debussyho klavírnej zbierky Obrazy II Cloches à travers les feuilles, skladba je založená na interakcii dvoch plôch: zvony reprezentujú klavírne akordy kombinované s husľovým pizzicatom v mikrotónovej odchýlke a niekedy aj so vstupmi iných nástrojov; na lístie poukazujú mäkšie zvuky podobajúce sa na šuchot (frullato). Zvony a lístie tvoria popredie a pozadie, pričom vzťah týchto plôch sa v priebehu skladby mení. Zvukový svet diela, v ktorom prevláda doznievanie (tóny klavíra sa nemajú skracovať tlmiacim pedálom), čerpá priamo z Debussyho poňatia klavíra a všeobecnejšie z estetiky uznávajúcej prírodu ako zdroj ideálnej inšpirácie.“

Pierre Rigaudière

Dernières nouvelles du vent d'ouest / Najnovšie správy od západného vetra

„Na pobreží Normandie prevláda západný vietor. Prináša oblaky a dážď, ale tiež nádej a sen o ďalekom kontinente, kde sa všetko začne nanovo, kde všetko bude lepšie... Žiaľ, najnovšie správy zo západu neoslnia tak, ako by sme to čakali – západný vietor neodhalil všetko... Virtuózne flažolety violy, virtuózny lesný roh, zvláštne vstupy klavíra a bicích nástrojov. Niekoľko skreslených spomienok na hudobný ‚vietor‘ zo západu (Paganini: Vietor, Debussy: Čo videl západný vietor, Messiaen: Odraz vo vetre).“

Garrigue

„Garrigue je typ vegetácie vyskytujúci sa v stredomorskej oblasti Francúzska a patria doň krovité a polokrovité rastliny ako tymián, rozmarín, borievka a iné. Garrigue je akýmsi náprotivkom skladby Seven Lakes Drive, pretože kríky rastú aj za cestou pri mojom dome v Provensálsku. Rád tam chodím na túry, v lete je tam mimoriadne

horúco, ale príjemne, lebo vzduch je suchý; v tichu počuť milióny vibrujúcich svrčkov a cikád, slnko sa oslepujúco odráža od bieleho štrku na chodníku, ktorý stúpa a stráca sa v diaľke.“

Paludes

„Paludy je zvláštna knižočka, je to príbeh o… nie, nie je v nej príbeh. Námetom Palúd sú Paludy – dnes by sme do programového bulletinu napísali: dielo v diele. Ide o hru nezlučiteľných túžob a myšlienok, tvarovanie pokorných a nevďačných materiálov (kamene a bahno) a nesmieme zabudnúť na ‚štúdium vodných rastlín‘.“

„Niežeby som vysvetľoval svoju knihu iným, skôr čakám, že mi ju oni vysvetlia. Keby sme chceli knihu vopred vysvetliť, hneď by sme zúžili jej zmysel, lebo ak aj vieme, čo chceme povedať, nevieme, či sme povedali len TO.“

André Gide
motto knihy *Paludy*

„Vial takmer teplý vánok, krehké trávky sa skláňali nad vodou, letiaci hmyz sa im musel prispôsobovať. Klíčiace rastlinky vyrážali medzi kameňmi, kam zatekalo trocha vody, ktorá im ovlažovala korene. Mach sa rozbujnel až na dno, takže vyzeralo tienisté a hlboké; modrozelené riasy zadržiavali vzduchové bublinky, aby mali larvy čím dýchať. Pred očami sa mi mihol vodomil. Neubránil som sa poetickej myšlienke. Vytiahol som z vrecka ďalší list papiera a napísal som: Tityr sa usmieva.“

André Gide: *Paludy*
(preklad: Oľga Hirnerová)

Les Ruines circulaires / Kruhovité zrúcaniny

„Podľa poviedky Jorge-Luisa Borgesa: muž sníva o inej osobe a tá pomaly ožíva, je reálna, je pri vedomí. Napokon si muž všimne, že aj on je iba produktom snov niekoho iného. Husle snívajú a ich melódia postupne vzniká z klarinetovej hudby. Obidva nástroje sa konfrontujú, klarinet víťazí a je rad na ňom, aby začal snívať. Tento sen vytvára

novú melódiu huslí... Na um, samozrejme, človeku zídu aj pozostatky dávnej minulosti, ako kamenné kruhy v Škótsku, Stonehenge, Karnak, monolitové sochy na Korzike, megalitické vežovité stavby nuraghi na Sardínii a nezvyčajné kamenné kruhy niekde v Senegale, názov si už nepamätám [Wanar]...“

***La Chambre des cartes* / Kabinet máp**

„Alebo pozvánka na cestu... Na dobrodružných románoch som vždy mal rád ten moment, keď si hrdinovia plánujú cestu, zhromaždia si potrebnú výbavu a s kompasom študujú mapy (napr. Jules Verne: Cesta do stredu Zeme). Potom už ide iba o to, ako čeliť kohorte prehistorických oblúd, spustiť sa na dno úžasných vodopádov, niesť sa na vlne vulkanickej lávy... skrátka, nuda. A vždy ma fascinovali mapy: veľké zeleno-žlto-hnedé mapy, ktoré učitelia vešajú na tabuľu, mytologické stredoveké mapy, samozrejme, aj námornícke mapy a dokonca aj mapy veľmi malej mierky, ktoré používajú turisti a vidno na nich takmer každý strom. Mnohé hrady a paláce majú miestnosť so stenami pokrytými mapami, či už presnými alebo fantazmagorickými. Človek v nich môže stráviť celé hodiny a ktovie... samotná cesta možno stratí zmysel.

P. S.: Google Earth, ViaMichelin a rôzne GPS systémy celkom ničia kúzlo máp. Nepoužívajte ich!“

Peter Zagar

SPRIEVODNÉ PODUJATIA

SOBOTA 21. NOV. | 19.00
Malé koncertné štúdio
Slovenský rozhlas

epoche_f
Medzinárodná akadémia
Ensemble Modern
Lucas Vis dirigent

Martin Stauning
Verdorrte Räume (2015-2017)*
Samuel Hvozdík
Regerna Symbio Irbis (2016-2017)
Xiaogang Ye
Nine Horses (1993)*
—
Ľubica Čekovská
Interrupted Line für 11 Musiker (2006, rev. 2008)
Matej Bonin
Kaleidoscope for Ensemble (2012)*
Magnus Lindberg
Bubo Bubo (2002)*

STREDA 8. NOV. | 16.30
Kino Lumière – Kinosála č. 2

Ilja Zeljenka a film
Spomínanie na Ilju Zeljenku s projekciami dokumentárnych filmov
Vladimír Godár, Eduard Grečner, Ivan Ostrochovský hostia
Jozef Červenka, Ján Dúbravský moderátori
Ilja (réžia Ivan Ostrochovský, 2009)
Chlapi z Gaderskej doliny (réžia Ladislav Kudelka, 1963)

ŠTVRTOK 9. NOV. - STREDA 15. NOV. | 16.30
Kino Lumière – Kinosála č. 3

Ilja Zeljenka a film
Program zostavený pri príležitosti nedožitých 85. narodenín a 10. výročia úmrtia skladateľa Ilju Zeljenku (21. 12. 1932 – 13. 7. 2007)

ŠTVRTOK 9. NOV. | 16.30
Operácia X (réžia Miroslav Horňák, 1963, 11')
65, 000.000 (réžia Miroslav Horňák, 1961, 50')

PIATOK 10. NOV. | 16.30
Voda a práca (réžia Martin Slivka, 1963, 9')
Slnko v sieti (réžia Štefan Uher, 1962, 90')

SOBOTA 11. NOV. | 16.30
Vstupujeme do doby atómovej
(réžia Viktor Kubal, Leopold Bródy, 1963, 12')
Každý týždeň sedem dní (réžia Eduard Grečner, 1964, 86')

NEDEĽA 12. NOV. | 16.30
Dvanásť storočí umenia (réžia Ladislav Kudelka, 1967, 12')
Panna zázračnica (réžia Štefan Uher, 1966, 93')

PONDELOK 13. NOV. | 16.30
Metamorfóza vlákna (réžia Martin Slivka, 1968, 11')
Tri dcéry (réžia Štefan Uher, 1967, 94')

UTOROK, 14. NOV. | 16.30
Mašinka (réžia Karol Skřipský, 1967, 9')
Drak sa vracia (réžia Eduard Grečner, 1967, 81')

STREDA 15. NOV. | 16.30
Bratislavský dóm sv. Martina (réžia Ladislav Kudelka, 1970, 10')
Génius (réžia Štefan Uher, 1969, 80')

ŠTVRTOK 9. NOV. | 10.00
VŠMU, Koncertná sieň Dvorana
workshop so skladateľkou Helenou Tulve

PONDELOK 13. NOV. | 10.00
VŠMU
workshop so skladateľom Andriusom Arutiunianom

PONDELOK 13. NOV. | 11.00
VŠMU
workshop so skladateľom a flautistom Tosiyom Suzukim

PONDELOK 13. NOV. | 14.30
Divadlo SĽUK

W. Shakespeare: SONETY 2016
Sedem obrazov pre 12 hlasov a marimbu analyzuje básnikovu dušu Muža. Postdramatické obrazy nás vtiahnu do sveta Tieňov v nás a mimo nás.

Viliam Gräffinger hudba
Jozef Chabroň dirigent
Peter Maťo réžia
Radoslav Pivovarči choreografia
Vladimír Zboroň Muž s dušou básnika
Alexander Vais, Krištof Tobias Zachar, Tomáš Stopa Tiene
Octet Singers
Tamás Schlanger marimba

Organizátor: KOLLEKTIV, s.r.o

Z verejných zdrojov podporil

fond
na podporu
umenia

SKLADATELIA 2017

ABRAHAMSEN, HANS (1952) – dánsky skladateľ. Vyštudoval hru na lesnom rohu na Kráľovskom dánskom konzervatóriu v Kodani a študoval kompozíciu pod vedením Nielsa Vigga Bentzona a neskôr Gudmundsena-Holmgreena, Nørgårda a Ligetiho. Je popredným hudobníkom, skladateľom a pedagógom dánskej súčasnej hudby. Počas takmer polstoročia kreatívnej tvorby mal Hans Abrahamsen možnosť sa zastaviť a začať odznova – od úplného začiatku, po dôkladnej analýze svojho predošlého smerovania. Ako uznávaný skladateľ kompozícií pre orchester vzdáva hold autorom, ako sú Bach a Ligeti, Nielsen a Schumann, Schönberg a Debussy, ktorých rukopis oživuje vo svojich dielach. Svoju cestu však hľadal dlho a často nebola jasná, ako to vidieť aj v jednom z jeho prvých diel *Winternacht* alebo v skladbe *Schnee* (2006 – 2008), v ktorej dozrel jeho hudobný štýl a považuje sa za jedno z najunikátnejších klasických diel 21. storočia. Okrem spomínaných dvoch skladieb pre hudobné telesá napísal aj diela pre sláčikové kvarteto, zbierku desiatich štúdií pre klavír (niektoré prekomponoval do iných foriem), koncerty pre klavír, klavír a husle a klavír pre ľavú ruku, ďalej monodrámy pre soprán a orchester s názvom *Let me tell you*. V súčasnosti pracuje na svojej prvej opere s námetom rozprávky *Snehová kráľovná* od Hansa Christiana Andersena.

ARUTIUNIAN, ANDRIUS (1991) – litovský skladateľ a zvukový umelec. Jeho hudobná tvorba odkrýva sociokultúrne aspekty konkrétnych príbehov prostredníctvom zvukových artefaktov a často rieši problematiku identity, zadelenia zvuku a prahových úrovní hluku a zvuku. Jeho tvorba zahŕňa elektroakustické diela pre komorné súbory, zvukové inštalácie a multimediálne skladby, nedávno prezentované napríklad na festivale Documenta 14. Vytvoril skladbu na objed-

návku bývalej atómovej elektrárne v meste Visaginas (Litva) či rekompozície nahrávok zo Zlatej platnej z vesmírnej sondy Voyager. Arménsko-litovské zázemie tohto autora výrazne ovplyvnilo jeho tvorbu, v ktorej sa zameriava na línie osobných a zdieľaných príbehov prostredníctvom hudby. Andrius Arutiunian žije v Haagu a tam aj pracuje, vystupuje a vyučuje súčasnú hudbu a tiež súčasné umenie. Bakalársky a magisterský titul získal na Kráľovskom konzervatóriu v Haagu pod vedením Yannisa Kyriakidesa a Petra Adriaansza. Pôsobí aj ako výskumný pracovník a profesor (Kráľovská akadémia umení v Haagu, Sedje Hémon Stichting). Spolupracuje s viacerými medzinárodnými telesami (MAZE, Ensemble Klang, Slagwerk Den Haag, Synaesthesis a i.) i výtvarníkmi a často vystupuje so svojimi sólovými elektronickými a audiovizuálnymi projektmi v Holandsku i zahraničí. Svoju tvorbu distribuuje pod vydavateľstvom Donemus.

BONIN, MATEJ (1986) – slovinský skladateľ. Skladbu študoval na Hudobnej akadémii v Ľubľane pod vedením Uroša Rojka. V súčasnosti pokračuje v štúdiu na Universität für Musik und darstellende Kunst v Grazi, kde sa špecializuje na hudobné divadlo v triede Beata Furrera. Jeho zahraničné štúdium je podporené slovinským Ministerstvom kultúry. Je držiteľom Prešernovej ceny (2008) a Gargonza Arts Award (2014) na základe odporúčania skladateľa a dirigenta Petra Eötvösa. Tvorba Mateja Bonina bola uvedená na mnohých medzinárodných festivaloch (Musica Viva Festival, Varšavská jeseň, Alte Oper Frankfurt, Gare du Nord Basel, Contemporary Art Cafe Budapest, Firehouse Slovenian Music Days, Koper Biennale of Contemporary Music a i.). Spolupracuje s umelcami a hudobnými zoskupeniami ako Ensemble Modern, Megumi Kasakawa, Saar Berger, Luka Juhart, Irena Tomažin, Savasa Trio, Slowind Quintet a i. Matej Bonin je aktívny ako skladateľ hudby pre tanečné divadlo a spolupracuje s choreografmi ako Mirjam Klebel a Tomaž Simatović.

BORZÍK, LUKÁŠ (1979) – slovenský skladateľ. Študoval hru na gitare na Konzervatóriu v Žiline (Peter Remeník) a popritom navštevoval súkromné hodiny kompozície u Pavla Kršku. V štúdiu kompozície

pokračoval na VŠMU v Bratislave (Vladimír Bokes), kde absolvoval aj doktorandské štúdium (Jevgenij Iršai). Jeho kompozičný štýl je založený na kombinácii tonálnych štruktúr s atonálnymi prvkami, najmä dvanásťtónovou organizáciou harmonických a melodických prvkov a serializmom. Vo svojich inštrumentálnych a vokálno-inštrumentálnych dielach preferuje voľné a netradičné kompozičné formy viažuce sa na mimohudobný obsah. V roku 2006 získal 1. miesto na Medzinárodnej skladateľskej súťaži Alexandra Moyzesa v kategórii diel pre komorný súbor za skladbu *Ask the Mirror*, a zároveň cenu za najlepšiu skladbu slovenského autora. Neskôr túto skladbu vydalo nemecké vydavateľstvo Spectral Records v podaní rakúskeho súboru ensemble reconsil wien. V roku 2011 Hudobný fond vydal jeho profilové CD *Cantico delle Creature*, ktoré predstavuje výber z jeho vokálno-inštrumentálnej a inštrumentálnej komornej tvorby. V súčasnosti pôsobí ako odborný asistent na Katedre skladby a dirigovania na VŠMU. Jeho diela sa často uvádzajú na festivaloch na Slovensku (Nová slovenská hudba, Melos-Étos, Orfeus, ABB), ako aj v zahraničí.

CASALE, EMANUELE (1974) – taliansky skladateľ. Hru na kontrabase študoval pod vedením Sebastiana Nicotru, kompozíciu u Eliodora Sollimu a elektronickú hudbu u Alessandra Ciprianiho. Hudobné štúdiá dokončil na Istituto Vincenzo Bellini v Catanii a poznatky z kompozície si naďalej rozširoval u skladateľov ako Aldo Clementi, Salvatore Sciarrino, v oblasti elektronického média u Giorgia Nottiliho a Barryho Truaxa. Absolvoval úspešné štúdium elektroakustickej kompozície na Conservatorio di Musica Licinio Refice prácou zaoberajúcou sa vzťahom medzi tradičnými a elekroakustickými kompozíciami. Ako rezidentný skladateľ pôsobil na nemeckej American Academy a v elektronických hudobných štúdiách v Berlíne, Lyone a Bourges. Skomponoval mnohé diela na objednávku pre mnohé renomované hudobné telesá a je držiteľom viacerých medzinárodných ocenení. Tvorbu Emanueleho Casaleho publikuje hudobné vydavateľstvo Casa Ricordi-Universal Music. V súčasnosti vyučuje elektroakustickú kompozíciu a zvukový dizajn na konzervatóriu v Palerme.

CORI, LUCA (1964) – taliansky skladateľ. Cori študoval kontrapunkt a harmóniu (Dario Maggi, Davide Anzaghi) na Conservatorio di Musica Giuseppe Verdi v Miláne, ako aj analýzu a inštrumentáciu u Paola Castaldiho. Tu pokračoval v štúdiu kompozície do roku 1992 u Giacoma Manzoniho a Azia Corghiho. Zúčastnil sa majstrovských kurzov v Miláne (Franco Donatoni, Brian Ferneyhough, Gérard Grisey), Siene a Ríme. Kompozíciu vyučoval v mestách Matera, Perugia, Palermo, Mexico City a na poste profesora v Trente, Trieste, Barcelone, New Yorku, Lexingtone a i. Cori je aktívny svojou publicistickou činnosťou-analýzami a esejami so zameraním na súčasnú hudbu. V súčasnosti od 2014 vyučuje skladbu na Conservatorio Arrigo Pedrollo vo Vicenze. Publikujú ho vydavateľstvá Casa Ricordi, Edizioni Suvini Zerboni, Universal Edition a Ut Orpheus.

ČEKOVSKÁ, ĽUBICA (1975) – slovenská skladateľka. Na Vysokej škole múzických umení v Bratislave absolvovala hudobnú teóriu a kompozíciu u Dušana Martinčeka. Pokračovala v postgraduálnom štúdiu kompozície na Kráľovskej akadémii hudby v Londýne u profesora Paula Pattersona. Počas tohto štúdia dostala dve plné štipendiá a obdržala cenu Manson Bequest Prize, neskôr získala Cuthbert Nunn Composition Prize, Lewerhulme Award, Cenu Jána Levoslava Bellu, Cenu Nadácie Tatra banky za umenie a iné. Vo svojom hudobnom vzdelávaní sa zdokonaľovala na kompozičných kurzoch u Roberta Saxtona, Thomasa Adèsa, Arvo Pärta a Harrisona Birtwistlea. Od roku 2008 je ako jediný zástupca za Slovensko riadnou členkou umeleckej rady hudobného festivalu Pražská jar. V sezóne 2010/2011 sa stala rezidentnou skladateľkou Filharmonického orchestra Altenburg-Gera. Jej diela boli predvedené na významných festivaloch súčasnej hudby ako Festival Davida Oistracha v Pärnu, Festival Spitalfields v Londýne, Melos-Étos v Bratislave, Festival Aspekte v Salzburgu, Pražská jar, ISCM World New Music Days a iné. V súčasnosti pracuje na objednávke z rakúskeho Bregenz Festivalu, na novopripravovanej komickej opere na talianske libreto. V súčasnosti je zastupovaná nemeckým vydavateľstvom Bärenreiter-Verlag Kassel.

DUCHNICKÝ, PETER (1986) – slovenský skladateľ. V rokoch 2002 – 2006 študoval na Konzervatóriu v Košiciach kompozíciu (Jozef Podprocký), klavír (Judita Debreová) a flautu (Gabriela Hubnerová). Už počas štúdia na Konzervatóriu získal niekoľko ocenení na Súťaži slovenských konzervatórií. Je držiteľom Ceny ministerstva školstva za reprezentáciu Slovenska v zahraničí. V roku 2001, 2002 a 2006 sa zúčastnil majstrovských kurzov kompozície na Univerzite Mozarteum v Salzburgu. V rokoch 2006 – 2011 študoval na Vysokej škole múzických umení kompozíciu na Katedre skladby a dirigovania v triede Jevgenija Iršaia. Počas bratislavských štúdií sa zúčastnil projektu Haydn The Progressive na Konzervatóriu Josepha Haydna v Eisenstadte. V roku 2009 mu vyšlo DVD v produkčnom dome Azyl so skladbou *SORELA* pre sláčikové kvarteto, elektroniku a fotografie. Spolupracoval so Štátnou filharmóniou Košice, Košickým kvartetom, Mucha Quartet, Stadlerovým kvartetom, ansámblom Asynchrónie, EnsembleSpectrum i huslistom Milanom Paľom. Jeho diela zazneli na festivaloch Nová slovenská hudba, Melos-Étos, ISCM World Music Days, Musikfest Salzburg, Ars Nova Cassoviae, Orfeus, Asynchrónie a iné. Pôsobí ako skladateľ, aranžér, korepetítor, komorný hráč. Pedagogicky pôsobil na ZUŠ Jozefa Kresánka v Bratislave (hudobná náuka), Konzervatóriu Jozefa Adamoviča v Košiciach (kompozícia), ZUŠ v Poprade a v Bratislave-Rači (klavír).

FERNEYHOUGH, BRIAN (1943) – britský skladateľ. Ferneyhough sa vzdelával na Konzervatóriu v Birminghame (1961 – 1963) a pokračoval štúdiom skladby na Kráľovskej akadémii hudby v Londýne u Lennoxa Berkeleyho (1966 – 1967). Navštevoval súkromné hodiny u Tona de Leeuwa v Amsterdame (1968 – 1968) a u Klausa Hubera na Hudobnej akadémii v meste Basel (1969 – 1971). Publikoval veľké množstvo článkov o súčasnej hudbe, niekoľké z nich sa objavili v knižnej publikácii *Colected Writings* (1995). Od roku 1995 pôsobil ako člen edičného oddelenia žurnálu Perspectives of New Music. Skladbu vyučoval na Hochschule für Musik vo Freiburgu (1973 – 1986) a pravidelne viedol majstrovské kurzy na milánskom

Civica Scuola di Musica (1984 – 1987). Pedagogicky pôsobil ešte na Kráľovskom konzervatóriu v Haagu (1986 – 1987), vo funkcii profesora hudby na University of California v San Diegu (1987 – 2000), od roku 2000 na Stanford University. Ako lektor a koordinátor hosťoval na Medzinárodných letných kurzoch Novej hudby v Darmstadte. Od roku 1990 viedol skladateľské kurzy Voix Nouvelles a od roku 1993 vyučoval v parížskom IRCAM-e. Ako hosťujúci profesor zastupoval na Harvardovej univerzite a Kráľovskom hudobnom kolégiu v Štokholme a na University of Chicago.

FRANCESCONI, LUCA (1956) – taliansky skladateľ. Študoval klavír a kompozíciu v triede Azia Corghiho na Conservatorio di Musica Giuseppe Verdi v Miláne. V štúdiách pokračoval v Bostone a v Ríme s Karlheinzom Stockhausenom a Lucianom Beriom, ktorému bol od roku 1981 do roku 1984 asistentom. Vyhral medzinárodnú súťaž Gaudeamus (1984) a súťaž New Music Composer v New Yorku (1987). V roku 1975 založil elektroakustický výskumný ateliér, rovnako od roku 1990 stál pri zrode inštitútu AGON acustica informatica musica v Miláne, centra výskumu a kompozície s pomocou počítača, ktorý riadil až do roku 2006. V rokoch 1990 – 1991 pôsobil ako hosťujúci profesor na Rotterdamskom konzervatóriu a pravidelne organizoval majstrovské kurzy v Európe, USA a Japonsku. Kompozíciu vyučoval dvadsaťpäť rokov na rôznych talianskych konzervatóriách. Získal veľký rad ocenení Kranichsteiner Musikpreis (1990), Ernst von Siemens Musikpreis (1994), Prix Italia (1994) a Royal Philharmonic Society Award (2015). V súčasnosti je vedúcim oddelenia kompozície na Hudobnej akadémii Malmö vo Švédsku.

FUJIKURA, DAI (1977) – japonský skladateľ. Vo svojich pätnástich rokoch sa presťahoval do Veľkej Británie a dokončil stredoškolské vzdelanie. V štúdiách pokračoval Trinity College of Music v Londýne, v druhom ročníku sa stal víťazom Medzinárodnej skladateľskej súťaže K. Serockeho vo Varšave. Odvtedy získal mnoho ďalších ocenení, ako sú Royal Philharmonic Society Award, Otaka Prize, Akutagawa Composition Award, WIRED Audi Innovation Award, Paul Hindemith

Prize a Silver Lion Award. Fujikura komponuje na objednávku mnohých prestížnych orchestrov a súborov (Bamberg Symphony, Munich Chamber Orchestra, Orchestre Philharmonique de Radio France, Philharmonia Orchestra, Tokyo Philharmonic, Chicago Symphony Orchestra, Nagoya Philharmonic, WDR Sinfonieorchester Köln a i.). Spolupracoval s Ensemble Modern, Arditti Quartet, Ensemble intercontemporain, International Contemporary Ensemble, Oslo Sinfonietta, Asko Ensemble, Klangforum Wien a Bit20 Ensemble pod vedením svetoznámych dirigentov ako sú Pierre Boulez, Peter Eötvös, Jonathan Nott, Kazuki Yamada, Martyn Brabbins, Peter Rundel a Alexander Liebreich. Jeho skladby boli uvedené na festivaloch Ultraschall Berlin, Lucerne Festival, Salzburg Festival, NHK Symphony Orchestra, Yomiuri Nippon Symphony Orchestra, Tanglewood Festival. V tomto roku bol Dai Fujikura vymenovaný za umeleckého riaditeľa festivalu Born Creative v Tokyo Metropolitan Theater a okrem toho zastáva pozíciu rezidentného skladateľa v Orchestre national d'Île-de-France a ako rezidentný umelec od začiatku roka 2017 pôsobí v Tokijskom filharmonickom zbore.

GARDELLA, FEDERICO (1979) – taliansky skladateľ. Hru na klavíri úspešne absolvoval na Milánskom konzervatóriu (Piero Rattalino, Riccardo Risaliti) a v štúdiách pokračoval na Universität der Künste v Berlíne (Klaus Hellwig). V Miláne si rozširoval hudobné vzdelanie štúdiom kompozície (Sonia Bo) a zdokonaľoval sa účasťou na kurzoch pre skladateľov na Accademia Nazionale di Santa Cecilia v Ríme a na Accademia Musicale Chigiana v Siene u Azia Corghiho, ďalej na Corsi di Perfezionamento v Sermonete a Milánskom konzervatóriu u Alessandra Solbiatiho. Gardellu umelecky významne ovplyvnili skladatelia Brian Ferneyhough a Toshio Hosokawa. Ako rezidentný umelec pôsobil v Divertimento Ensemble a Nadácii Royaumont. V súčasnosti vyučuje skladbu na konzervatóriu v Monopoli a bol asistentom fakulty na seminároch v rámci Takefu International Music Festival v Japonsku. Od roku 2016 je jedným z umeleckých poradcov nadácie Campus Internazionale di Musica. Gardellove notové vydania skladieb publikuje milánske Edizione Suvini Zerboni-Sugar

Music S.p.A. Jeho hudba bola uvedená mnohými prestížnymi hudobnými telesami a je víťazom rôznych medzinárodných skladateľských súťaží (Tansman International Competition of Musical Personalities v Łódźi, Toru Takemitsu Composition Award v Tokiu a v roku 2014 mu bolo udelené špeciálne ocenenie Una Vita nella Musica – Giovani v Teatro La Fenice v Benátkach.

GORDON, MICHAEL (1956) – americký skladateľ. Spoluzakladateľ zoskupenia Bang on a Can zameraného na interpretáciu a šírenie experimentálnych skladieb z newyorského Downtownu. Študoval kompozíciu na Yale University. Vo svojej tvorbe využíva prvky minimalizmu a populárnej hudby. Jeho kompozičný štýl býva asociovaný s postminimalizmom a tzv. totalizmom. Od roku 1991 intenzívne pracuje s médiom videa, čoho dôkazom sú jeho opery *Van Gogh*, ktorá mala európsku premiéru vo Viedni v roku 1992, *Weather* (1997) a multimediálny projekt *Shelter* (2005). Zaujímavá je aj jeho *Decasia* (2001) pre orchester a projekcia, pri predvedení ktorej je orchester usadený na trojuholníkovom pyramídovom objekte, obklopujúcom obecenstvo, a to všetko v sprievode experimentálneho filmu Billa Morrisona. Dielo *Gotham* (2004) pre komorný orchester tiež zahŕňa film, projekcie, svetlá a hudobnú kompozíciu pre orchester. Gordon je držiteľom mnohých medzinárodných ocenení a jeho hudba je hraná po celej Európe a USA. Má vydaných niekoľko CD: *Big Noise from Nicaragua* (1994), *Weather* (1999), *Decasia* (2002), *Light is Calling* (2004), *Trance* (2005) a *Van Gogh* (2008). Medzi najnovšie CD nahrávky z roku 2015 sa zaraďujú *Gotham* a *Dystopia*.

GOURZI, KONSTANTIA (1962) – grécka skladateľka a dirigentka. Hudobné vzdelanie získala v Aténach a Berlíne. Konstantia Gourzi – podobne ako jej mentor dirigent Claudio Abbado – založila niekoľko komorných súborov a koncertných cyklov (napr. ansámble attacca berlin, Echo). V roku 2002 bola vymenovaná za profesorku na Hochschule für Musik und Theater v Mníchove, kde iniciovala vznik súboru oktopus für musik der moderne. V roku 2007 vzniklo Netzwerk und Ensemble opus21musikplus s cieľom otvoriť súčasnú

klasickú hudbu iným formám umenia a žánrom hudby. V auguste 2016 premiérovo uviedla vlastnú kompozíciu *Ny-él*, *Two Angels in the White Garden* zloženú na objednávku pre Lucerne Festival a debutovala s orchestrom Lucerne Festival Academy. Len mesiac predtým Festspiele Lucerne Mecklenburg-Vorpommern venovali celovečerný koncert jej autorským dielam a predstavili tak originalitu a komplexnosť jej skladateľskej činnosti. Konstantia Gourzi úzko spolupracuje s hudobníkmi, ako sú Nils Mönkemeyer, Francois Leleux, William Youn, Claudio Bohórquez a kvartetami Heath, Minguet a Signum Quartet, taktiež s výtvarnými umelcami, menovite Alexander Polzin a Jannis Kounellis. Skladby na objednávku komponovala pre Deutsche Staatsoper Berlin, hr-Sinfonieorchester, Bayerischer Rundfunk, Ensemble Musica Nova Israel, State Orchestra Athens, festival Kasseler Tagen für Neue Musik, Staatsoper München a Patrimonio Nacional Spain. Jej koncerty dokumentujú aj mnohé rozhlasové vysielania, televízne programy a živé prenosy. Od apríla 2017 je rezidentnou skladateľkou v International House of Artists Villa Concordia v nemeckom Bambergu.

GRÄFFINGER, VILIAM (1980) – slovenský skladateľ a klavirista. Kompozíciu študoval najprv súkromne u Františka Poula. Na Konzervatóriu v Bratislave absolvoval hru na klavíri (Brigita Starostová) a kompozíciu (Peter Martinček). V štúdiu pokračoval na VŠMU v Bratislave (klavír – Daniel Buranovský, kompozícia – Vladimír Bokes). V súčasnosti je pedagogicky činný na Cirkevnom konzervatóriu v Bratislave.

GRISEY, GÉRARD (1946 – 1998) – francúzsky skladateľ. Hudbu začal študovať na Konzervatóriu v nemeckom Trossingene (1963 – 1965) a pokračoval na parížskom Conservatoire national supérieur de musique et de danse v triede Oliviera Messiaena (1968 – 1972). Paralelne navštevoval aj hodiny Henryho Dutilleuxa na École Normale de Musique. Grisey navštevoval letné skladateľské kurzy na Accademia Chigiana v Siene a Darmstadtské kurzy (1972), kde prednášali renomovaní skladatelia György Ligeti, Karlheinz Stockhausen a Iannis Xenakis. Navštevoval tiež prednášky z akustiky

na Faculté des Sciences de Paris. Roku 1972 Grisey získal Rímsku cenu a ako štipendista žil v Mediciovskej vile v Ríme (1972 – 1974). Spolu s Tristanom Murailom, Rogerom Tessierom a Michaelom Lévinasom bol zakladajúcim členom Ensemble itinéraire. V 80. rokoch popri komponovaní pôsobil v štúdiách IRCAM, získal štipendium DAAD na pobyt v Berlíne, neskôr pôsobil ako profesor hudobnej teórie a kompozície na kalifornskej Berklee School of Music. Po návrate do Európy vyučoval kompozíciu na Parížskom konzervatóriu a viedol skladateľské semináre vo Francúzsku (Centre Acanthes, Avignon, Lyon, Paríž) a v zahraničí (Darmstadt, Freiburg, Miláno, Reggio Emilia, Oslo, Helsinki, Malmö, Göteborg, Los Angeles, Stanford, Londýn, Moskva, Madrid).

HOSOKAWA, TOSHIO (1955) – japonský skladateľ. Kompozíciu študoval na Hochschule der Künste v Berlíne (Isang Yun) a zároveň na Hochschule für Musik vo Freiburgu (Klaus Huber). V roku 1980 sa prvýkrát zúčastnil na Medzinárodných letných kurzoch Novej hudby v Darmstadte, kde je odvtedy pravidelným hosťom. Jeho tvorba zahŕňa orchestrálne skladby, sólové koncerty, komornú a filmovú hudbu a tiež diela pre tradičné japonské nástroje. Typickým je prepojenie kultúr Východu a Západu. Medzi najvýznamnejšie Hosokawove skladby patria *Circulating Ocean*, *In die Tiefe der Zeit*, oratórium *Voiceless Voice in Hiroshima*, klavírny koncert *Lotos under the Moonlight* a opera *Vision of Lear*. Je držiteľom množstva ocenení (Irino Prize, Rheingau Preis, Duisburger Preis, Arion Music Prize a Kyoto Music Prize). V úlohe rezidentného skladateľa sa predstavil na festivaloch v Benátkach, Mníchove, Luzerne, Ríme, Varšave, Helsinkách, Avignone či Salzburgu. Spolupracoval s dirigentmi ako Kazushi Ono, Kent Nagano, Sir Simon Rattle či Robin Ticciati. V roku 2001 bol členom berlínskej Akademie der Künste a odvtedy je okrem iného umeleckým riaditeľom japonského festivalu Takefu International Music Festival vo Fukui. V rokoch 2012 – 2015 pôsobil ako umelecký riaditeľ japonskej Suntory Hall International Program for Music Composition. V súčasnosti pedagogicky pôsobí na Tokyo College of Music a Elisabeth University of Music v Hirošime.

HUREL, PHILIPPE (1955) – francúzsky skladateľ. V rokoch 1974 až 1979 študoval muzikológiu na Univerzite v Toulouse a pokračoval štúdiom kompozície v rokoch 1980 – 1983 pod vedením Betsy Jolasovej a Iva Maleca na parížskom Conservatoire national supérieur de musique et de danse. V roku 1983 absolvoval aj súkromné štúdium počítačovej hudby pod vedením Tristana Muraila v Paríži. Získal ocenenia ako Pensionnaire à la Villa Médicis à Rome (1986 – 1988), Förderpreis der Siemens-Stiftung v Mníchove (1995), Prix des Compositeurs a the Prix de la Meilleure Création de l'Année, SACEM (2002, 2003). Philippe Hurel pôsobil ako hudobný výskumný pracovník v IRCAM-e v rokoch 1985 – 1986 a 1988 – 1989. Spolu s Pierrom Andrém Valadeom v roku 1990 založil nové hudobné teleso Court-circuit a odvtedy v ňom pôsobí ako umelecký riaditeľ. Vyučoval kompozíciu v inštitúte IRCAM od roku 1997 do roku 2001. V rokoch 2000 – 2002 tiež pôsobil ako rezidentný skladateľ tak pre Arsenal de Metz, ako aj pre Philharmonie de Lorraine. Od roku 2013 vyučuje kompozíciu na Conservatoire national supérieur de musique et de danse v Lyone.

HVOZDÍK, SAMUEL (1993) – slovenský skladateľ. Študoval hru na organe na konzervatóriách v Košiciach a v Bratislave, v súčasnosti pokračuje štúdiom kompozície na Vysokej škole múzických umení v Bratislave u Lucie Papanetzovej. Založil vydavateľstvo s amatérskou hudobnou produkciou RestArt Label. Vytvoril hudbu k dokumentárnym filmom Michala Gálika a viacerým študentským filmom. Je členom VENI ACADEMY a zoskupenia Musica falsa et ficta. Jeho hudba sa hrala na viacerých domácich aj zahraničných festivaloch.

JANÁRČEKOVÁ, VIERA (1941) – slovenská skladateľka. Študovala hru na klavíri, čembale, dirigovanie a skladbu na Konzervatóriu v Bratislave a neskôr na Hudobnej akadémii v Prahe (Ilona Štěpánová-Kurzová, Zuzana Růžičková). Absolvovala tiež letné kurzy v Luzerne u Rudolfa Firkušného. V 70. rokoch emigrovala do Nemecka. V rokoch 1986, 1990, 1992 a 1998 sa zúčastnila na Medzinárodných letných kurzoch Novej hudby v Darmstadte (György Kurtág). Svoju

pozornosť upriamovala na rôzne hudobné smery, venovala sa klasickej hudbe i českej moderne. V 90. rokoch napokon Janárčeková prichádza so svojím osobitým štýlom komponovania. Charakterizuje ho najmä používanie nových hráčskych techník, notácií a tiež zdokonaľovanie a rozširovanie už existujúcich. Jej hudba je zmyselná, prekvapivá, náladová a tiež technicky brilantná a expresívna. V roku 2000 na pozvanie Gidona Kremera hosťovala v rámci festivalu Kammermusikfest na hrade Lockenhaus s premiérou skladieb *Quadratura* pre violončelo, *Pulsator-Trio* pre flautu, violončelo a klavír, *Sláčikové kvarteto č. 6* a *Dotyk* pre sláčikový orchester. Jej skladby sú pravidelne uvádzané na festivaloch ako Aspekte, Vom Schweigen befreit, Unerhörte Musik, Ost-West-Podium für Kulturaustausch, misomusik a i. Za svoju tvorbu obdržala viacero ocenení: 1. cenu na Fanny Mendelssohn Composition Competition (1987), 2. cenu na International Competition for Women Composers (1994), 1. cenu na Chamber Music Competition (1996), 2. cenu na Wuppertaler Musikwettbewerb (2007), 3. cenu za dielo *A Midsummer Night's Dream* v Soule (2009) a ďalšie. V rokoch 2010 – 2011 získala štátne štipendium vo Villa Concordia v nemeckom Bambergu. Janárčekovej skladba *Spievanky, spievanky* pre hlas a flautu sa nachádza na profilovom CD sopranistky Evy Šuškovej s názvom *secret VOICE* (Hudobný fond, 2015), album ocenený na Radio_Head Awards ako nahrávka roka 2015 v kategórii Klasická hudba.

KOBAYASHI, SUMIO (1982) – japonský skladateľ. Od útleho veku vynikal najmä v hre na klavíri a neskôr aj komponovaní. Štúdium absolvoval na Hitotsubashi University v Tokiu a kompozíciu u skladateľov ako Joji Yuasa a Hiroyuki Itoh. Získal niekoľko ocenení, medzi ktoré patrí I.C.O.M.S. 29 Concorso Internazionale di Composizione, Gyeongsangnam-do Special Prize a Toru Takemitsu Composition Award, posledne 1. cenu na Medzinárodnej skladateľskej súťaži Európskeho hlavného mesta kultúry vo Vroclave (2016). Jeho hudba zaznela napríklad na festivale Takefu International Music Festival a ďalších. Ako rezidentný a hosťujúci skladateľ spolupracuje s viacerými medzinárodnými festivalmi.

KOPCSAY, DOMINIK (1994) – slovenský skladateľ. Od desiatich rokov sa venuje kompozícii spočiatku prevažne elektronickej hudby, pôsobí ako spevák a skladateľ v sólovom elektronickom projekte *Nightlines*, pod ktorým vydal tento rok v septembri svoj prvý album *Protisvit*. Od roku 2013 študuje odbor skladba pod vedením Mariána Lejavu na VŠMU v Bratislave, v súčasnosti je v druhom ročníku magisterského štúdia. Skomponoval skladby ako *Cadenza per violino solo*, ktorá bola ocenená na medzinárodnej súťaži Generace 2015 2. cenou v kategórii do 21 rokov, *Sláčikové kvarteto č. 1*, *Mana* pre klarinetové trio, *Individuation* pre komorný orchester či skladbu *Universum in Milanolo*, ktorá je súčasťou albumu *Milanolo* (2017) Milana Paľu a v ročníku Generace 2017 získala 2. cenu v I. kategórii do 30 rokov. Ďalšie oblasti jeho záujmu ako psychológia, filozofia a astronómia ho inšpirujú aj v jeho tvorbe.

KROUPOVÁ, OĽGA (1966) – slovenská skladateľka. Kompozíciu študovala na Konzervatóriu v Bratislave v triede Juraja Pospíšila, v štúdiách pokračovala na VŠMU u Ivana Hrušovského a Mira Bázlika, počas ktorých absolvovala skladateľské kurzy u Giju Kančeliho a Louisa Andriesena. Po dvoch rokoch odišla študovať na Lisztovu akadémiu v Budapešti, kde sa vzdelávala pod vedením Józsefa Soproniho a získala titul summa cum laude. Medzi jej ďalších pedagógov patrili Emil Petrivics, Sándor Szokolay a Zoltán Pongrácz, u ktorého študovala elektronickú kompozíciu a absolvovala ročnú stáž v Elektronickom štúdiu Maďarského rozhlasu. Na Lisztovej akadémii absolvovala kurzy u Clarencea Barlowa a Nikolausa A. Hubera. Postgraduálne štúdium kompozície úspešne ukončila u Martina Ch. Redela na Hochschule für Musik v nemeckom Detmolde. Tam žije dodnes ako skladateľka v slobodnom povolaní. Ako externá redaktorka spolupracuje s vydavateľstvami Schott-Wega-Verlag, Bärenreiter-Verlag, Petters-Verlag, Marc Reift-Verlag, WDR, Eurobottega a Schubert Gesellschaft. Jej diela zazneli v podaní mnohých renomovaných orchestrov a umelcov. So svojou komornou operou *„Katze mit Hut“* sa stala skladateľka Laureátkou medzinárodnej skladateľskej súťaže „Internationaler

Kompositionswettbewerb für (Kinder)-Kammeroper, Wien 2000“ (umelecký vedúci: Claudio Abbado). V novembri 2017 jej kompozícia *Quintessenz* pre sólové husle zaznela na festivale ISCM World New Music Days vo Vancouveri.

KWIECIŃSKI, ANDRZEJ (1984) – poľský skladateľ. Kompozíciu študoval na Kráľovskom konzervatóriu v Haagu (Richard Ayers, Diderik Hakma-Wagenaar, Martijn Padding, Yannis Kyriakides a Louis Andriessen). Jeho tvorba bola uvedená na mnohých festivaloch (Gaudeamus Muziekweek, Varšavská jeseň, Klang!, Turning Sounds, Musica Polonica Nova) v interpretácii hudobných telies ako Matangi Quartet, Rubens Quartet, Royal String Quartet, Nieuw Ensemble, Ensemble Resonanz, ensemble proton, Aukso Orchestra, Gulbenkian Orchestra, Sinfonia Varsovia a Łódź Philharmonic. Je držiteľom ceny a štipendia od poľského Ministerstva kultúry (2005 – 2006), ďalej Hyugensovho a Lutosławského štipendia (2008 – 2009, 2010). V roku 2012 sa Andrzej Kwieciński stal rezidentným skladateľom Filharmónie v Lódźi. O dva roky neskôr vyhral 1. cenu v kategórii mladých skladateľov organizovanou International Rostrum of Composers, pričom v hlavnej kategórii sa umiestnil na 61. mieste. Získal tiež štipendium Guya Huota pre „mladých skladateľov“ (Young Composers) vo forme spoločnej objednávky skladieb pre International Music Council a Radio France.

LANG, DAVID (1957) – americký skladateľ. Je spoluzakladateľom a umeleckým spoluriaditeľom legendárneho newyorského hudobného telesa Bang on a Can. Pôsobí tiež ako rezidentný umelec v Institute for Advanced Study v Princetone, New Jersey a vyučuje kompozíciu na Yale School of Music. Langova skladba *Little Match Girl Passion* získala niekoľko ocenení, napríklad v roku 2008 Pulitzerovu cenu v kategórii hudba a v roku 2010 cenu Grammy. Skladba *simple song #3* bola súčasťou hudby k uznávanému filmu Paola Sorrentina *Mladosť (Youth)*, ktorý v roku 2016 vyhral prestížne ocenenia vrátane Oscara, Zlatého glóbusu a nominácií na ceny Critics' Choice. Medzi jeho súčasnú tvorbu patrí opera *the loser*, ktorá otvárala festival

Next Wave Festival na brooklynskej Akadémii hudby. Jeho hudbu vydávajú vydavateľstvá Red Poppy Music (ASCAP) a celosvetovo ho distribuuje spoločnosť G. Schirmer, Inc.

LEJAVA, MARIÁN – slovenský skladateľ a dirigent. Študoval kompozíciu a dirigovanie na Konzervatóriu v Bratislave a následne na VŠMU, kde absolvoval doktorandské štúdium v odbore skladba (Vladimír Bokes) a dirigovanie (Ondrej Lenárd). Od roku 2000 pravidelne uvádza súčasnú hudbu s poprednými domácimi súbormi (OPERA APERTA Ensemble, VENI Ensemble, SOOZVUK Ensemble, Melos Ethos Ensemble, VENI ACADEMY). V rokoch 2003 – 2004 bol asistentom dirigenta Zsolta Nagya. Marián Lejava sa niekoľkokrát zúčastnil na medzinárodných skladateľských a dirigentských kurzoch, kde spolupracoval s Klausom Huberom, Tristanom Murailom, Petrom Eötvösom, Zsoltom Nagyom a i. Pravidelne ako dirigent hosťuje v Slovenskom národnom divadle v Bratislave (od roku 2006), v Slovenskej filharmónii (od roku 2007), Štátnej filharmónii Košice (od roku 2011) a Štátnom divadle Košice (od roku 2014). V rokoch 2007 – 2014 viedol operné štúdio na VŠMU v Bratislave, kde pedagogicky pôsobí dodnes. Na objednávku Štátneho divadla Košice skomponoval v rokoch 2015 – 2016 hudobné divadlo v 5 scénach s prológom a epilógom pod názvom *Bohom milovaný Op. 21*. Nahral viac ako 15 CD titulov a za svoju skladateľskú a dirigentskú činnosť získal niekoľko ocenení doma i v zahraničí. Jeden z posledných CD albumov, titul s názvom *Karol Szymanowski / Alban Berg : Concertos for violin & orchestra* (Pavlík Records, 2016) bol ocenený na Radio_Head Awards ako nahrávka roka 2016 v kategórii Klasická hudba.

LIM, LIZA (1966) – austrálska skladateľka. Od roku 2008 pôsobí ako profesorka skladby a riaditeľka Centre for Research in New Music na University of Huddersfield vo Veľkej Británii. Od roku 2017 vyučuje na Konzervatóriu a Univerzite v Sydney, paralelne hosťuje na Šanghajskom konzervatóriu v Číne. Komponuje na objednávku mnohých popredných orchestrov (Los Angeles Philharmonic, Bavarian Radio Orchestra, BBC, WDR, SWR), ansámblov

(Musikfabrik, Ensemble intercontemporain, ELISION, Ensemble Modern, Klangforum Wien, International Contemporary Ensemble, Arditti String Quartet atď.) a festivalov (Festival d'Automne à Paris, Salzburg Festival, Lucerne Festival, Holland Festival, Venice Biennale a i.). Jej kompozície vychádzajú od roku 1989 vo vydavateľstve Casa Ricordi (Milano, London & Berlin) a jej hudbu možno počuť na CD realizovaných pre spoločnosti Hat Hut, WERGO, ABCClassics, Neos, Aeon and Winter & Winter.

LINDBERG, MAGNUS (1958) – fínsky skladateľ. Po klavírnych štúdiách začal navštevovať hodiny kompozície na Sibeliovej akadémii u Einojuhaniho Rautavaaru a Paava Heininena, u ktorého sa oboznamoval s dielami európskej avantgardy. To viedlo okolo roku 1980 k založeniu neformálneho zoskupenia známeho ako Ears Open Society. Vrátane Lindberga členov spolku tvorili jeho súčasníci Eera Hämeeniemi, Jouni Kaipainen, Kaija Saariaho a Esa-Pekka Salonen. Cieľom bolo podnietiť väčšiu informovanosť o súčasnej hudbe. V roku 1981 Lindberg odcestoval do Paríža na štúdium kompozície u Vinka Globokara a Gérarda Griseyho. Počas tohto obdobia navštevoval aj kurzy Franca Donatoniho v Siene a nadviazal kontakt s Brianom Ferneyhoughom, Helmutom Lachenmannom a Yorkom Höllerom. Lindberg pôsobil ako rezidentný skladateľ v New York Philharmonic v rozpätí rokov 2009 až 2012. Od sezóny 2014/2015 bol menovaný rezidentným skladateľom v repertoári London Philharmonic Orchestra. Lindbergovu hudbu vydávali vydavateľstvá ako Deutsche Grammophon, Sony, Ondine, Da Capo a Finlandia. V roku 2003 získal Lindberg prestížnu cenu Wihuri Sibelius. Notové edície skladieb Magnusa Lindberga vydáva spoločnosť Boosey & Hawkes.

MANTOVANI, BRUNO (1974) – francúzsky skladateľ. Jeho medzinárodná kariéra sa začala po získaní prvých piatich cien počas štúdia na Konzervatóriu v Paríži a po absolvovaní kurzu počítačovej hudby v IRCAM-e. Spolupracoval s prestížnymi umelcami (J.-E. Bavouzet, A. Billard, J.-G. Queyras, A. Tamestit, T. Zimmermann), dirigentmi (P. Boulez, Sir A. Davis, P. Eötvös, L. Equilbey, G. Herbig, E. Krivine,

S. Mälkki, J. Nott, P. Rophé, F.-X. Roth), ansámblami (Accentus, Ensemble intercontemporain, TM+) a orchestrami (Bamberg Symphony, BBC Cardiff, Chicago Symphony, WDR Cologne, La Chambre Philharmonique, Frankfurt Radio Orchestra, Liège Philharmonic, BBC London, Lucerne Academy a i.). Od septembra 2010 zastáva funkciu riaditeľa Parížskeho konzervatória. Bruno Mantovani si okrem skladateľských úspechov získal medzinárodnú reputáciu aj ako dirigent ansámblov pre súčasnú hudbu (Accentus, Alternance, Cepheus, Ensemble intercontemporain, Sospeso, TM+) a orchestrov (National Orchestra of Lille, National Orchestra of Lyon, Orchestre du Capitole de Toulouse a Orchestre de Paris).

MOORE, CHRISTOPHER TREBUE (1976) – americký skladateľ. Je aktívnym skladateľom akustickej a elektroakustickej hudby, v súčasnosti sídli v San Francisco Bay Area. V roku 2008 absolvoval doktorandské štúdium na Stanford University, kde študoval kompozíciu u Briana Ferneyhougha, Marka Applebauma, Chrisa Chafea a Josha Levineho. Medzi predchádzajúce získané tituly patrí Master of Music v študijnom programe kompozícia na University of Oregon, bakalár z klasickej gitary zo San Francisco State University a umelecký diplom z High School for Performing and Visual Arts v Texase. Jeho hudba zaznela v USA a Európe na rôznych festivaloch a konferenciách v interpretácii popredných komorných súborov a sólistov (Arditti Quartet, International Contemporary Ensemble, Insomnio, Graeme Jennings, Red fish/Blue fish, Earplay, Ensemble Octandre a Left Coast Chamber Ensemble). Jeho diskografiu distribuuje Innova Records (USA) a hudobnú tlač vydáva Edition Gravis (Berlín).

MURAIL, TRISTAN (1947) – francúzsky skladateľ. Po štúdiách ekonómie a klasickej i severoafrickej arabčiny Murail navštevoval kompozičnú triedu Oliviera Messiaena na Parížskom konzervatóriu (1967 – 1972), kde vyštudoval aj počítačovú hudbu. Roku 1971 získal Rímsku cenu a dva roky strávil ako štipendista Francúzskej akadémie krásnych umení v Ríme. Tu sa zoznámil s tvorbou Giacinta Scelsiho, na ktorého ho upozornil už Messiaen. Roku 1973 založil

spolu s Gérardom Griseym a Michaelom Lévinasom súbor Ensemble itinéraire, ktorý mal zásadný význam pre aplikáciu a zavádzanie nových teórií a techník stojacich na začiatku vývoja spektrálnej hudby. V 80. rokoch skladateľ spolupracoval s počítačovými štúdiami IRCAM, čo mu umožnilo využiť "vnútorný svet tónu" a oživiť elektroakustický element jeho tvorby. Murail od roku 1997 do roku 2010 pôsobil ako profesor skladby na Columbia University v New Yorku. V súčasnosti pokračuje ako lektor na rôznych medzinárodných majstrovských kurzoch a seminároch po celom svete, po dobu troch rokov bol hosťujúcim profesorom na Univerzite Mozarteum v Salzburgu a aktuálne vyučuje na Šanghajskom konzervatóriu.

NOVOSEDLÍKOVÁ, LENKA (1989) – slovenská skladateľka. Štúdium kompozície začala na Konzervatóriu v Bratislave, kam ju prijali ešte ako žiačku základnej školy do nultého ročníka. V štúdiu skladby pokračovala na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. Venuje sa aj hre na bicích nástrojoch, ktorú taktiež absolvovala na Konzervatóriu v Bratislave a následne pokračovala na Janáčkovej akadémii múzických umení v Brne. Novosedlíková sa zameriava na interpretáciu súčasnej hudby a spolupracuje s rôznymi telesami a ansámblami. Participovala tiež na medzinárodných skladateľských kurzoch ako Ostravské dni novej hudby, International Young Composers Academy v ruskom meste Čajkovskij či Medzinárodné kurzy pre skladateľov a perkusionistov v Trstěniciach.

RUZICKA, PETER (1948) – nemecký skladateľ a dirigent. Hudobné skúsenosti nadobudol na Konzervatóriu v Hamburgu (klavír, hoboj, kompozícia – Hans Werner Henze, Hans Otte). Študoval právo a muzikológiu v Mníchove, Hamburgu a Berlíne. Ruzickov rozsiahly skladateľský odkaz zahŕňa najmä orchestrálne a komorné diela, vrátane opernej tvorby. Za profesora bol menovaný v roku 1990 na Hochschule für Musik und Theater v Hamburgu. Vyučuje na mníchovskej Bavarian Academy of Fine Arts a hamburskej Freie Akademie der Künste. Ruzickove diela uviedli popredné medzinárodné orchestre a súbory (Berliner Philharmoniker, Wiener Philharmoniker,

Dresden Staatskapelle, Münchner Philharmoniker, Tonhalle Orchestra Zürich, Royal Concertgebouw Orchestra Amsterdam, Philharmonia Orchestra London, Philharmonic Orchestra de Paris, New York Philharmonic Orchestra a i.) pod vedením renomovaných dirigentov ako G. Albrecht, V. Ashkenazy, S. Bychkov, R. Chailly, Ch. Eschenbach, M. Gielen, P. Järvi, M. Jansons, K. Masur, A. Pappano, G. Sinopoli a Ch. Thielemann. Popri skladateľskej činnosti pôsobil aktívne ako umelecký riaditeľ Rundfunk-Sinfonieorchester Berlin (1979 – 1987), riaditeľ Štátnej opery a štátneho filharmonického orchestra v Hamburgu (1988 – 1997) a umelecký poradca Royal Concertgebouw Orchestra v Amsterdame (1997 – 1999). V roku 1999 bol menovaný prezidentom Bavorskej divadelnej akadémie. V rokoch 2001 – 2006 prevzal umeleckú funkciu riaditeľa prestížnych Salzburských slávností. Od roku 2014 sa stal umeleckým riaditeľom festivalu Münchener Biennale a od roku 2015 pôsobí ako intendant Osterfestspiele Salzburg.

SALONEN, ESA-PEKKA (1958) – fínsky skladateľ a dirigent. V súčasnosti pôsobí na poste šéfdirigenta a umeleckého poradcu London Philharmonic Orchestra, kde vďaka oceneným projektom *RE-RITE* a *Universe of Sound* mohli poslucháči na celom svete preniknúť do sveta orchestra pomocou audiovizuálnych projekcií. Salonen sa tiež podieľal na vývoji uznávanej aplikácie *The Orchestra* pre iPad, ktorá umožňuje priamy prístup k interným kompozíciám ôsmich symfonických diel. Zároveň pôsobí aj na poste hudobného riaditeľa Los Angeles Philharmonic, ktorého je aj čestným dirigentom. Salonen sa spolupodieľal na otvorení koncertnej sály Walt Disney, ktorú navrhol Frank Gehry a z orchestra urobil jeden z najlepšie financovaných a najnavštevovanejších v krajine. Pôsobí ako rezidentný skladateľ New York Philharmonic a umelec v asociácii Finnish National Opera and Ballet. Okrem toho je Salonen umeleckým riaditeľom a spoluzakladateľom každoročného projektu Baltic Sea Festival. V roku 2015 sa zúčastnil konferencie Apple Distinguished Educator o používaní technológií v hudobnej výchove a jeho *Husľový koncert* bol uvedený počas medzinárodnej kampane pre iPad.

SAUNDERS, REBECCA (1967) – anglická skladateľka. Pochádza z hudobníckej rodiny v Londýne. Študovala hru na husliach a kompozíciu na Edinburskej univerzite. V štúdiu skladby pokračovala na Hochschule für Musik v Karlsruhe u Wolfganga Rihma a Nigela Osborna. V roku 2000 Saunders prednášala na Medzinárodných letných kurzoch Novej hudby v Darmstadte. Ako rezidentná skladateľka pôsobila v inštitúciách Konzerthaus Dortmund, Staatskapelle Dresden a na Huddersfield Contemporary Music Festival. Za svoju kompozičnú prácu získala množstvo ocenení (Busoni Prize of the Berlin Academy of the Arts, Ernst von Siemens Musikpreis, Paul Hindemith Prize na festivale Schleswig-Holstein Music Festival, GEMA Music Prize, Mauricio Kagel Musikprize a i). V rokoch 2012 – 2014 bola profesorkou kompozície na Hochschule für Musik, Theater und Medien v Hannoveri. V lete 2015 začala vyučovať na Schloss Solitude Summer Academy.

SCIARRINO, SALVATORE (1947) – taliansky skladateľ. Komponovať začal už ako 12-ročný samouk a v roku 1962 sa uskutočnil jeho prvý verejný koncert. Od roku 1983 žije v umbrijskom Città di Castello. Komponoval pre Teatro alla Scala, RAI, Teatro del Maggio Musicale Fiorentino, Biennale di Venezia, Teatro La Fenice v Benátkach, Teatro Carlo Felice v Janove, Fondazione Arena vo Verone, Stuttgart Opera Theatre, Brussels La Monnaie, Frankfurt Opera Theatre, Amsterdam Concertgebouw, London Symphony Orchestra, Tokyo Suntory Hall. Tiež komponoval pre festivaly, ako sú Schwetzinger Festspiele, Donaueschinger Musiktage, Witten, Salzburg, New York, Wien Modern, Wiener Festwochen, Berliner Festspiele Musik, Holland Festival, Alborough, Festival d'Automne à Paris, Ultima v Oslo. V rokoch 1969 až 2004 spolupracoval s vydavateľstvom Ricordi. Od roku 2005 má na Sciarrinove diela výhradné práva vydavateľstvo Rai Trade. Sciarrino pôsobil ako profesor na hudobných akadémiách v Miláne (1974 – 1983), Perugii (1983 – 1987) a Florencii (1987 – 1996). Vyučoval tiež na rôznych špecializovaných workshopoch a majstrovských kurzoch, napríklad aj v Città di Castello v rokoch 1979 až 2000. Od 1978 do 1980 pôsobil ako umelecký riaditeľ

Teatro Comunale v Bologni, Academy of Santa Cecilia v Ríme, Academy of Fine Arts of Bavaria a Academy of the Arts v Berlíne. Získal množstvo ocenení – ku ktorým patria Prince Pierre de Monaco (2003) a prestížna cena Premio Internazionale Feltrinelli (2003). Je tiež prvým nositeľom ceny Salzburg Music Prize (2006), medzinárodného ocenenia za kompozíciu, ktoré udeľuje mesto Salzburg.

SILVESTROV, VALENTIN (1937) – ukrajinský skladateľ a klavirista. V rokoch 1958 – 1964 študoval kompozíciu na Kyjevskom konzervatóriu u Borisa L'atošinského a harmóniu a kontrapunkt u Levka Revuckeho. Silvestrov je považovaný za jedného z popredných predstaviteľov Kyjevskej avantgardy, ktorá bola ostro kritizovaná zástancami konzervatívnej sovietskej hudobnej estetiky. V 60. a 70. rokoch sa jeho hudba v rodnom meste neuvádzala. Táto situácia sa postupne menila s rastúcim medzinárodným uznaním. Silvestrov sa stal hosťujúcim skladateľom na Almeida Music Festival v Londýne (1989), Lockenhaus Festival lotyšského huslistu Gidona Kremera v Rakúsku (1990) a rôznych festivaloch v Dánsku, Fínsku a Holandsku. Neskôr bol rezidentným skladateľom v Maďarsku (2007), Poľsku (2009), Rakúsku (2013), Švajčiarsku (2016), Holandsku (2017) a v Nemecku (2017 – 2018). V 90. rokoch 20. storočia bolo Silvestrovovu hudbu počuť v celej Európe, ako aj v Japonsku a Spojených štátoch. V rokoch 1998 – 1999 bol hosťom DAAD v Berlíne. V posledných desaťročiach komponoval postmoderné, polyštýlové a neoklasicistické diela zastrešené vlastným lyrickým jazykom. Od roku 2001 Silvestrov opäť pracuje s malými formami a „čistými“ melódiami, ktoré tvoria početné cykly pre rôzne menšie nástrojové obsadenia. Od roku 2005 sa Silvestrov opäť viac venuje najmä duchovnej zborovej hudbe, ktorá však nie je určená pre liturgické účely. Počas politických nepokojov na Ukrajine Silvestrov bojoval za svoju krajinu najmä „hudobnými prostriedkami“, rozsiahlou tvorbou zborových diel. K najznámejším interpretom Silvestrovových diel patria Viktor Baley, Gidon Kremer, Tatiana Grindenko, Ivan Monighetti, Rosamunde Quartet a i. Spolupracuje s hudobným vydavateľstvom M. P. Belaieffa a jeho autorské rukopisy sa nachádzajú v archíve švajčiarskej Paul Sacher Stiftung.

SOJAK SUBOTIĆ, ŽELISLAVA (1989) – srbsko-slovenská skladateľka. V roku 2013 ukončila štúdium kompozície u Jevgenija Iršaia na VŠMU v Bratislave absolventskou skladbou *Blue Fairy Tales*, ktorá premiérovo zaznela na festivale Nová slovenská hudba 2014. Počas štúdia sa zúčastnila na viacerých medzinárodných festivaloch a workshopoch, kde zaznela aj jej tvorba, napríklad Haydn the Progressive v Eisenstadte, festival súčasnej hudby aXes – The New Music Triduum v Krakove, Festival Orfeus, Rezonancie, Prehliadka mladých skladateľov – SOOZVUK, Ars Nova Cassoviae a i. V spolupráci so srbskou klaviristkou Mariou Ligeti Balint sa podieľala na publikácii zbierky klavírnych skladieb *Pančevačka klavirska muzika*, v ktorej boli zaradené aj jej klavírne kompozície. V roku 2012 vyhrala prvú cenu za skladbu *In caelo eloqui tui sun nec occidere* pre dve violončelá na medzinárodnej súťaži Donne in musica v srbskom meste Kragujevac.

STAUNING, MARTIN (1982) – dánsky skladateľ. Pôvodne študoval a pracoval ako tanečník v spoločnosti Kráľovského dánskeho baletu v Kodani. Ukončil postgraduálne štúdium v odbore kompozícia na Kráľovskej dánskej hudobnej akadémii. Študoval u skladateľov Hansa Abrahamsena, Benta Sørensena a Nielsa Rosing-Schowa. Stauning komponuje pre rôzne nástrojové obsadenia v kombinácii s elektronickým médiom, sound performance a zvukovou inštaláciou. Okrem toho komponuje scénickú hudbu a hudobné divadlo. Stauning je tiež aktívnym umelcom a predstavil sa s tvorbou Johna Cagea, Alvina Luciera, Jeppeho Ernsta a vlastnými dielami. Od októbra 2014 pôsobí ako predseda nórskeho Ung Nordisk Musikk, dánskej pobočky „pan-Nordic Annual Festival" pre mladých zvukových umelcov, ďalej je predsedom Young Nordic Music. Stauning je držiteľom Axel Borup-Jørgensen Composer Prize (2015) a Léonie Sonning Talent Prize (2016) a Carl Prize (2017) za skladbu *Îles en Mer d'Argent*.

TULVE, HELENA (1972) – estónska skladateľka. Študovala kompozíciu na Tallinn Secondary Music School (Alo Põldmäe) a v rokoch 1989 – 1992 na Estonian Academy of Music (Erkki-Sven Tüür). Vzdelanie v oblasti skladby ďalej rozvíjala v roku 1994 v triede Jacquesa Charpentiera

na Conservatoire national supérieur de musique et de danse v Paríži a zúčastnila sa tiež letných kurzov u Györgyho Ligetiho a Marca Stroppu. Tulve patrí k najoriginálnejším talentom mladej generácie estónskych skladateľov súčasnej hudby. Komponuje hudbu založenú najmä na práci s farbou zvuku. V jej dielach počuť aj bohaté a rôznorodé vplyvy napríklad francúzskej školy spektrálnej hudby, gregoriánskeho chorálu či západnej hudby. Jej skladby boli hrané v mnohých európskych krajinách, USA, Kanade a taktiež na festivaloch súčasnej hudby ako NYYD Festival (Tallinn), BIG Torino, Music of Friends (Moskva), Les Boréales (Caen), MaerzMusik (Berlín), Matrix Herbstfestival (Lipsko), Icebreaker (Seattle), Varšavská jeseň, Vancouver New Music a ďalších. Za svoju skladateľskú činnosť získala ocenenia Heino Eller Composition Prize, Estonian Music Council Music Prize, Estonian Cultural Prize, President's Cultural Foundation's Young Artist Prize, Lepo Sumera Award a i. Od roku 2000 prednášala kompozíciu na Estonian Academy of Music and Theatre a v roku 2011 bola menovaná za profesorku, v rokoch 2012 – 2016 pôsobila ako prorektorka univerzity. Notové vydania jej kompozícií vychádzajú vo vydavateľstve Edition Peters. Celkovo má na konte tri autorské CD, a to *Sula* (Estonian Radio, 2005), *Lijnen* (ECM, 2008) a *Arboles lloran por lluvia* (ECM, 2014).

WEBERN, ANTON (1883 – 1945) – rakúsky skladateľ a dirigent. Študoval v rokoch 1902 – 1906 hudobnú vedu na Universität Wien u Guida Adlera a v rokoch 1904 – 1908 bol žiakom Arnolda Schönberga. Do roku 1913 pôsobil ako operný (operetný) dirigent v rôznych mestách monarchie (Viedeň, Teplice, Gdańsk, Štetín), rok 1917 strávil v tejto funkcii v Prahe. Po návrate do Viedne spolupracoval so Schönbergom v Spolku pre súkromné hudobné uvedenia. V rokoch 1922 – 1934 viedol mestom Viedeň organizované Robotnícke symfonické koncerty, od roku 1923 aj Robotnícky spevokol. Popri súkromnej pedagogickej činnosti a hosťovaní ako dirigent pôsobil od roku 1927 v Rakúskom rozhlase ako dirigent a patrón súčasnej hudby. Neskôr kvôli umeleckým názorom nekorelujúcim fašistickým ideám, sa živil výučbou súkromných hodín (k jeho najvýznamnejším

žiakom patrí K. A. Hartmann, H. Searle, P. Stadlen, F. Wildgans) a klavírnymi aranžmánmi hudobných diel pre Universal Edition. Roku 1945, krátko po skončení vojny, ho zabila náhodná guľka príslušníka amerického vojska v Rakúsku.

WIDMANN, JÖRG (1973) – nemecký skladateľ, dirigent a klarinetista. Hru na klarinete študoval na Hochschule für Musik und Theater v Mníchove (Gerd Starke) a neskôr na Juilliard School v New Yorku (Charles Neidich). Už od svojich jedenástich rokov navštevoval hodiny kompozície u Kaya Westermanna, ďalej u Wilfrieda Hillera, Hansa Wernera Henzeho a neskôr aj u Heinera Goebbelsa a Wolfganga Rihma v Karlsruhe. Widmann sa ako klarinetista zameriava hlavne na oblasť komornej hudby, no úspech získal aj ako sólový hráč so sprievodom orchestra v Nemecku i zahraničí. Spolupracoval s umelcami ako Daniel Barenboim, Tabea Zimmermann, Heinz Holliger, András Schiff, Kim Kashkashian a i. Za svoje kompozície získal množstvo cien: Belmont Prize, Schneider-Schott Music Prize, Paul Hindemith Prize, Arnold Schönberg Prize, Claudio Abbado Composition Prize, Music Award of the Heidelberger Frühling, GEMA German Music Authors Award a ďalšie. Ako rezidentný skladateľ pôsobil v mnohých významných inštitúciách (DSO Berlin, The Cleveland Orchestra, Salzburger Festspiele a i.). Od roku 2001 vyučuje hru na klarinete a skladbu na Hochschule für Musik vo Freiburgu, kde bol v roku 2009 menovaný za profesora. V súčasnosti zastáva funkciu šéfdirigenta Irish Chamber Orchestra a pôsobí ako profesor kompozície v berlínskej Barenboim-Said Academy.

YE, XIAOGANG (1955) – čínsky skladateľ. Štúdium kompozície absolvoval na konzervatóriu Central Conservatory of Music v Pekingu (1983) a na univerzite Eastman School of Music v newyorskom Rochesteri (1992). Jeho rané diela sú inšpirované západným romantizmom a meditatívnosťou čínskych tradícií. V roku 1989 sa stal doktorandom na State University of New York v Buffale, kde niekoľko mesiacov študoval u Louisa Andriessena. Po výkone slobodného povolania začal ako pedagóg skladby pôsobiť v roku

1994 na pekinskom Central Conservatory of Music, kde aktuálne zastáva funkciu viceprezidenta. V súčasnosti je predsedom Čínskej hudobnej asociácie, členom Čínskej federácie literárnych a umeleckých kruhov a člen predstavenstva Čínskej filmovej asociácie. Tiež je kandidátom prvého projektu „Four-Batch Project" Ústredného výboru Komunistickej strany Číny. Xiaogang Ye získal mnoho hudobných ocenení a čestných titulov (China Golden Bell Award, Golden Rooster Film Awards, Achievement Award, Wenhua Award, Guggenheim Fellowship Award, China Arts Award a i.).

ZELJENKA, ILJA (1932 – 2007) – slovenský skladateľ. Popri gymnaziálnych štúdiách zároveň súkromne študoval harmóniu a kontrapunkt u Jána Zimmera a klavír u Rudolfa Macudzińského. Roku 1956 absolvoval svojou *Prvou symfóniou* štúdium kompozície u Jána Cikkera na VŠMU v Bratislave. Pôsobil ako dramaturg v Slovenskej filharmónii a v Slovenskom rozhlase, neskôr v slobodnom povolaní. Z jeho početnej tvorby treba spomenúť deväť symfónií, dvadsaťpäť klavírnych sonát, štrnásť sláčikových kvartet a množstvo ďalších komorných i koncertantných skladieb. Zároveň je autorom hudby k viac ako stovke filmov. Patril k najvýraznejším postavám generácie slovenských skladateľov, ktorá sa formovala pod vplyvom klasikov hudby 20. storočia a európskej avantgardy 50. a 60. rokov. Jeho dielo bolo zreteľne štýlovo individualizované už od prvých opusov. Vo formovaní Zeljenkovej hudobnej reči je markantných viacero polôh, od neoklasicizmu cez postwebernovské koncepcie, vplyv Novej hudby 60. rokov, vlastný koncept „bunkovej" kompozície až po folklórom inšpirovanú tvorbu a neoromantickú orientáciu v 70. rokoch. Prekonávajúc tradíciu a v snahe o nové výrazové nuansy načrtol Ilja Zeljenka nový, osobitý spôsob tvarovania zvuku a formy, vďaka čomu sa jeho skladby s úspechom uvádzajú na Slovensku, ale aj v zahraničí. Za svoju tvorbu získal viacero domácich i zahraničných ocenení.

INTERPRETI 2017

ADÁMEK, MARTIN – slovenský klarinetista. V roku 2016 sa stal sólistom prestížneho Ensemble intercontemporain v Paríži. Ako absolvent Konzervatória v Bratislave a Janáčkovej akadémii múzických umení v Brne získava skúsenosti v orchestroch ako Gustav Mahler Jugendorchester a European Union Youth Orchestra, pod taktovkou Philippa Jordana, Christopha Eschenbacha, Vladimira Ashkenazyho a i. Napriek svojej krátkej umeleckej kariére má už na konte mnoho úspechov na domácej a zahraničnej pôde. Získal prvé miesta na Medzinárodnej súťaži Leoša Janáčka (2014), Clarinetto Concorso Carlino (2013), Concorso Anemos (2013) a iné ocenenia. Absolvoval majstrovské kurzy u profesorov ako Charles Neidich, Harri Mäki, Yehuda Gilad, Philippe Berrod. Ako sólista sa prezentuje na mnohých zahraničných koncertných pódiách v Európe, Severnej Amerike a v Ázii. Na Slovensku umelecky spolupracuje s Cluster ensemble, Veni Ensemble a VENI ACADEMY, tromi zoskupeniami, zameriavajúcimi sa na súčasnú hudbu a nahráva pre Rozhlas a televíziu Slovenska. Spolu s klaviristkou Zuzanou Biščákovou a sopranistkou Nao Higano založil v roku 2016 trio Sen Tegmento, s ktorým vystupuje doma aj v zahraničí a premiéruje diela súčasných skladateľov.

BAJUSZOVÁ, MAGDALÉNA – slovenská klaviristka. Vo veku ôsmich rokov začala navštevovať Konzervatórium v Bratislave ako mimoriadna študentka Petra Čermana, neskôr v štúdiu pokračovala na VŠMU v Bratislave u Daniely Varínskej, Cyrila Dianovského a Idy Černeckej, pod vedením ktorej absolvovala aj doktorandské štúdium. Je laureátkou niekoľkých národných i medzinárodných klavírnych súťaží ako Virtuosi per Musica di Pianoforte (2. cena, Cena pre najlepšieho československého účastníka, Cena Českého hudobného

fondu), Súťaž študentov slovenských konzervatórií (1. cena), Medzinárodná súťaž Leoša Janáčka (2. cena), Súťaž pamiatky V. Horowitza v Kyjeve (semifinalistka) a je tiež víťazkou súťažného štipendia Yamaha Music Foundation of Europe. Ako sólistka spolupracovala s viacerými domácimi orchestrami (Symfonický orchester Slovenského rozhlasu Bratislava, Štátny komorný orchester Žilina a i.). Pravidelne účinkuje na domácich festivaloch a prehliadkach (Melos-Étos, Nová slovenská hudba, Prehliadka mladých koncertných umelcov, Hudba na hrade, Orfeus, Večery novej hudby a i.), koncertne vystúpila v Maďarsku, Českej republike a v Rakúsku. Realizovala nahrávky pre Rozhlas a televíziu Slovenska. Pedagogicky pôsobí na VŠMU v Bratislave ako docentka hry na klavíri. V roku 2010 jej bola udelená Cena Frica Kafendu, ktorú udeľuje Hudobný fond za vynikajúce interpretačné výkony.

BOGDAN, JÁN – slovenský violončelista. V detstve začal navštevovať prípravné kurzy na Konzervatóriu v Košiciach u Milana Červenáka. Okrem toho absolvoval majstrovské kurzy u špičkových violončelistov ako Daniel Veis, Csaba Onczay a Robert Nagy. Už ako dvanásťročný sa sólovo predstavil so Štátnou filharmóniou Košice, spolupracoval aj so Slovenským komorným orchestrom, Franz Schimdt Kammerorchester, Štátnym komorným orchestrom Žilina, s orchestrom Musica Iuvenalis, Wiener Philharmoniker a koncertoval vo viedenskom Musikvereine, Wiener Staatsoper a pre významné osobnosti ako holandská kráľovná Beatrix. Ako člen orchestra Wiener Philharmoniker vystupoval v Teatro alla Scala v Miláne a KKL Luzern. Získal mnoho ocenení: 1. miesto na medzinárodnej súťaži „Wettbewerb für Violoncello“ v Rakúsku, laureát súťaže Mladý violončelista Slovenska, laureát medzinárodnej súťaže Talents for Europe, ktorej bol v roku 2016 a 2017 aj členom odbornej poroty, laureát Súťaže študentov slovenských konzervatórií a i. Viackrát sa zúčastnil na letnej akadémii Angelika Prokopp Sommerakademie der Wiener Philharmoniker v Salzburgu. Od roku 2015 je členom Quasars Ensemble. V súčasnosti je aj študentom na Universität für Musik und darstellende Kunst vo Viedni.

BUFFA, IVAN – slovenský skladateľ, dirigent a klavirista. Študoval hru na klavíri a kompozíciu v Bratislave a na Universität für Musik und darstellende Kunst vo Viedni u Michaela Jarrella. Od roku 2008 umelecky vedie hudobné teleso Quasars Ensemble, s ktorým sa predstavil na najvýznamnejších pódiách súčasnej hudby. Diela Ivana Buffu zneli na festivalových pódiách ako Wien Modern, Aspekte Salzburg, Takefu International Music Festival, Tage der neuen Musik Bamberg, Ostrava Days, Muzički Biennale Zagreb, ISCM World Music Days, Melos-Étos, Pražská jar. V roku 2007 mu bola v Bratislave udelená Cena Jána Levoslava Bellu za skladbu *Rituál*. Za skladbu *Organismi* bol nominovaný na Cenu Nadácie Tatra banky za umenie. V roku 2013 spolu s členmi Quasars Ensemble prevzal umelecké ocenenie – Krištáľové krídlo. Nahral viac ako 10 CD s hudbou 20. storočia, uviedol viac než 100 slovenských diel, ako dirigent obsiahol ansámblový repertoár, siahajúci od neskorého romantizmu, impresionizmu, neoklasicizmu a expresionizmu, cez povojnovú avantgardu až po najnovšie diela. Vystúpil so všetkými symfonickými orchestrami na Slovensku, spolupracoval však aj s Bamberg Symphony. Je predsedom Spolku slovenských skladateľov, člen festivalového výboru Melos-Étos, vyučuje kompozíciu na Vysokej škole múzických umení v Bratislave.

BUFFA, DIANA – slovenská klaviristka. Hru na klavíri študovala na Konzervatóriu v Košiciach u Petra Kaščáka. V rokoch 2002 – 2007 pokračovala na bratislavskej VŠMU u Ivana Gajana, Mariana Lapšanského a Marcela Štefku. Zároveň absolvovala viaceré majstrovské kurzy vo Viedni (Oleg Maisenberg, Alexander Satz) a nemeckom Reichenbachu (Elena Nesterenko). V roku 2012 úspešne ukončila doktorandské štúdium na Katedre muzikológie Univerzity Komenského v Bratislave s témou *Kompozičná tvorba pre komorný súbor od štyroch slovenských skladateliek žijúcich v zahraničí: Viery Janárečkovej, Iris Szeghy, Petry Bachratej, Jany Kmiťovej*. Popri sólistickej hre sa venuje tiež komornej hudbe. Významné miesto v jej repertoári zaujíma práve súčasná hudba – v klavírnom duete s Ivanom Buffom uviedla viaceré premiéry slovenských autorov. Pravidelne vystupuje najmä v rámci domácich i zahraničných festivalových

podujatí. Je spoluzakladateľkou súboru Quasars Ensemble, s ktorým sa predstavila na mnohých prestížnych európskych pódiách. Podieľala sa na realizácii viac ako 10 CD so sólovou i komornou hudbou pre vydavateľstvá Hevhetia, Hudobný fond a Hudobné centrum.

BYWALEC, SZYMON – poľský dirigent. Dirigovanie študoval u Jana Wincentyho Hawela na Hudobnej akadémii v Katoviciach, kde v súčasnosti pôsobí ako pedagóg. V rokoch 2006 – 2013 pôsobil ako umelecký vedúci orchestra Karol Szymanowski Academic Symphony. Spolupracoval s renomovanými dirigentmi ako Krzysztof Penderecki, Gabriel Chmura, Takuo Yuasa, Arturo Tamayo, Paul McCreesh a Pierre Boulez. Je tiež absolventom Hudobnej akadémie v Krakove, kde študoval hru na hoboj u Jerzyho Kotyczku. Vo svojom vzdelávaní pokračoval vďaka štipendiu Hudobnej akadémie Chigiana v Siene, absolvoval majstrovské interpretačné kurzy u dirigentov Gianluigi Gelmettiho (2001) a Lothara Zagroseka (2002), zúčastnil sa aj kurzov v triedach Gabriela Chmuru, Kurta Masura, Zoltána Peskóa a Pierra Bouleza. Je držiteľom početných domácich aj zahraničných ocenení. V súčasnosti je dirigentom Orkiestra Muzyki Nowej, ktorý sa prezentuje na festivaloch súčasnej hudby v Poľsku a inde (Varšavská jeseň, Melos-Étos, Musica Polonica Nova a Musica Electronica Nova vo Vroclave, Poznań Music Spring, Velvet Curtain 2 vo Ľvove, Paweł Szymański Festival vo Varšave, Beijing Modern a Hindsgavl Festival v Dánsku). Teleso uviedlo mnoho premiér súčasnej hudby a vydalo viacero CD v domácich aj zahraničných vydavateľstvách. Posledný titul bol realizovaný vo vydavateľstve Decca v spolupráci s klarinetistom Michellom Marellim (2016). Ako hosťujúci dirigent spolupracuje Bywalec aj s mnohými ďalšími telesami. Od roku 2011 je členom festivalového výboru Varšavská jeseň a v období 2013 – 2016 pôsobil ako riaditeľ festivalu Musica Polonica Nova.

ENSEMBLESPECTRUM – slovenský komorný súbor pozostávajúci prevažne zo študentov a absolventov Vysokej školy múzických umení, ktorí chcú prinášať slovenskému publiku diela mladých začínajúcich skladateľov i skladateľov starších generácií. Vystúpil

na festivaloch Konfrontácie, Melos-Étos, Epoché – Nová slovenská hudba, Orfeus, Bachtribute – Festival Bachovej hudby a projekte Bližšie k svetu hudbou v Nástupišti 1-12 v Topoľčanoch, na ktorom predstavil slovenskú premiéru *Fratres* od Arvo Pärta vo verzii pre gitaru, bicie nástroje a sláčikový orchester. EnsembleSpectrum okrem uvádzania diel mladých autorov iniciuje aj vznik nových skladieb slovenských (P. Javorka, L. Novosedlíková, P. Duchnický, M. Sloboda, atď.) a zahraničných skladateľov (P. Siek, A. Arkushyna, S. Kim). V repertoári taktiež môžeme nájsť slovenských autorov predstavujúcich avantgardu 60. rokov 20. storočia (J. Sixta, I. Hrušovský, V. Bokes). Umeleckým vedúcim súboru a dirigentom je Matej Sloboda.

ENSEMBLE MODERN – bol založený v roku 1980 a patrí k svetovo uznávaným telesám na interpretáciu súčasnej hudby. V súčasnosti súbor tvorí 20 sólistov z desiatich krajín, vďaka čomu má zabezpečený bohatý kultúrny základ. So sídlom vo Frankfurte nad Mohanom je súbor výnimočný svojou pracovnou a organizačnou štruktúrou, ktorá nemá vo svete obdobu: súbor nemá umeleckého riaditeľa, všetci členovia sú zodpovední za výber a realizáciu projektov, spoluprácu s inými organizáciami i finančné zabezpečenie. Unikátne projekty predstavujú hudobné divadlo, tanec a videoprojekcie, komornú hudbu, ansámblové a orchestrálne koncerty. Ensemble Modern každoročne realizuje približne 100 koncertov na renomovaných festivaloch, o. i. na Salzburg Festival, Bregenzer Festspiele, Wien Modern, Festival d'Automne à Paris, Holland Festival, Klangspuren Schwaz, Berliner Festspiele, Ruhrtriennale, musica viva, ako aj v mnohých prestížnych koncertných sálach, ako Wigmore Hall, Cité de la Musique, Tokyo Wondersite, Concertgebouw Amsterdam, Elbphilharmonie, Kolínska filharmónia, Konzerthaus Berlin, Philharmonie Essen, Festspielhaus Baden-Baden, Alte Oper Frankfurt, Oper Frankfurt. Súbor sa snaží dosiahnuť čo najvyššiu autenticitu interpretácie často v spolupráci so samotnými autormi. Hudobníci predvedú každoročne vyše 70 nových diel, z toho okolo 20 vo svetovej premiére. V nadväznosti na tieto aktivity realizuje Ensemble Modern množstvo rozhlasových a CD

nahrávok, z ktorých viaceré získali ocenenie ECHO Awards a Cenu nemeckej kritiky, ako aj viacero nominácií Grammy. Takmer 30 z vyše 150 CD produkcií realizoval súbor vo vlastnom vydavateľstve – Ensemble Modern Media. Ensemble Modern bol v roku 2003 nazvaný Nemeckou federálnou kultúrnou nadáciou ako ›Leuchtturm‹ alebo ›beacon‹ súčasnej kultúry. Pod patronátom Medzinárodnej akadémie Ensemble Modern (IEMA) realizujú členovia súboru Ensemble Modern celé spektrum edukačných programov, ako napr. majstrovské kurzy »Contemporary Music«, epoche_f, skladateľské semináre a vzdelávacie projekty pre študentov.

FRESZEL, JOANNA – poľská sopranistka. Hudobnú akadémiu Fryderyka Chopina vo Varšave s vyznamenaním absolvovala v triede Jadwigy Rappéovej. Získala štipendiá poľského ministerstva kultúry, Pro Polonia, štipendiá v rámci programov Mladé Poľsko (Young Poland) a ISA2012. Bola zaradená do užšej nominácie na cenu Paszport Polityki týždenníka Polityka a ceny Fryderyk Awards 2016 za jej album *real life song*. Vyhrala tiež druhé miesto na Memoriáli Haliny Halskej vo Vroclave (2009), 3. miesto a špeciálnu cenu na Memoriáli Karla Szymanowského v Łódźi (2009), 1. miesto a tri špeciálne ocenenia na súťaži Reszke v Čenstochovej (2011), špeciálnu cenu na súťaži Hans Gabor Belvedere Competition vo Viedni (2011) a cenu Giuseppe Sinopoli Award spolu so špeciálnou cenou Frankfurtskej opery na súťaži J:opera Voice Competition ISA12. Bola tiež finalistkou súťaže Viotti Competition vo Vercelli (2012). Nahrala hudbu do poľských filmov, napr. *Koperníkova hviezda*, *Joanna*, *Ján Pavol II.* a *Varšavská bitka 1920*. Účinkovala na rôznych festivaloch vrátane Varšavskej jesene, Aix-en-Provence, Contrechamps, Silesian Quartet & Guests, Saaremaa Opera Days, Opera in the Town Hall Festival a Musica Polonica Nova. Spievala tiež v sídle UNESCO v Paríži a na Megaron v Thessalonikách. Preslávila sa úlohami Musetty v Pucciniho *Bohéme*, Venuše a Frýgickej ženy v Rameaovom *Dardanovi*, Fiordiligi v Mozartovej opere *Così fan tutte* a Margaréty v Gounodovom *Faustovi*. Spolupracovala s mnohými poľskými a ukrajinskými filharmóniami a hudobnými telesami, ako sú Sin-

fonia Iuventus, Capella Bydgostiensis, österreichisches ensemble für neue musik, Camerata Viva a AUKSO Orchestra. Pravidelne spolupracuje s Estónskou národnou operou. Špecializuje sa na modernú hudbu, úspešná je i v oblasti staršej hudby. V súčasnosti je doktorandkou na Hudobnej akadémii Fryderyka Chopina vo Varšave.

CHABROŇ, JOZEF – slovenský zbormajster a dirigent. Štúdium na VŠMU v Bratislave ukončil v roku 2007 v odbore zborové dirigovanie pod pedagogickým vedením Blanky Juhaňákovej. V roku 2006 dostal možnosť spolupracovať so Slovenským filharmonickým zborom ako asistent hlavnej zbormajsterky Blanky Juhaňákovej. Od sezóny 2013/2014 pôsobí samostatne ako zbormajster SFZ. Pripravil SFZ na uvedenie množstva vokálno-inštrumentálnych diel ako napr.: *Dafnis a Chloé* M. Ravela, *Nocturná* C. Debussyho, *Stvorenie* J. Haydna, *Kristovo detstvo* H. Berlioza, *Lobgesang* F. Mendelssohna Bartholdyho, *Žalm zeme podkarpatskej* E. Suchoňa, *Messa di Gloria* G. Pucciniho, *Rekviem* G. Verdiho, *Symfónia č. 13 Babij jar* D. Šostakoviča, *Stabat mater* K. Szymanowského a G. Rossiniho, *Persefona* a *Oidipus Rex* I. Stravinského, *Glagolská omša* L. Janáčka, *Vojnové rekviem* B. Brittena, *Gurrelieder* A. Schönberga. V premiére uviedol diela *Missa pro defunctis* E. Kráka, *Missa pro nobis* R. Bergera, *Apolloopera* M. Piačeka, *Carmina austriaca* G. Wirtha a ďalšie. Počas doterajšieho pôsobenia v SFZ spolupracoval s viacerými renomovanými dirigentmi ako napr.: T. Guschlbauer, D. Gatti, L. Zagrosek, P. Schreier, E. Villaume, S. Baudo, N. Ballatsch, T. Lang, F. Haider, L. Svárovský, P. Altrichter, R. Štúr, Ch. Campestrini, S. Bychkov, J. Conlon, R. Weikert a iní.
Najvýznamnejší umelecký počin v jeho doterajšej kariére predstavuje kompletné naštudovanie Schönbergovho diela *Mojžiš a Áron* pre Operný dom v Zürichu (2011), ktorého premiéra sa uskutočnila pod taktovkou dirigentskej legendy Christopha von Dohnányiho a príprava SFZ na účinkovanie v opernej produkcii *Chovančina* M. P. Musorgského pre Viedenskú štátnu operu. Dirigoval samostatné koncerty SFZ v Hamburgu, Bratislave, Žiline a Piešťanoch. V uplynulej sezóne spolupracoval s Royal Opera House Muscat

v opernej produkcii *Lohengrin*, a pripravil SFZ na koncerty na Kanárskych ostrovoch, v Českej republike, Nemecku a Rakúsku. V sezóne 2017/2018 ho čaká spolupráca s BBC Proms, Viedenskou štátnou operou, Filharmonickým orchestrom v Monte Carlo, Dortmunder Philharmoniker, či s orchestrami Tonkünstler a Rai Torino.

KOŠIK, MARIO – slovenský dirigent. Prvý kontakt Maria Košika so Symfonickým orchestrom Slovenského rozhlasu sa uskutočnil už počas jeho štúdia na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. V niekoľkých sezónach dirigoval Štátnu filharmóniu Brno, Moravskú filharmóniu Olomouc, Janáčkovu filharmóniu Ostrava, Plzenskú filharmóniu, Západočeský symfonický orchester, Pražskú komornú filharmóniu i Komorný orchester FOK. V rokoch 2002 až 2006 hudobne naštudoval štyri pôvodné balety v Slovenskom národnom divadle a v roku 2006 sa stal dirigentom Symfonického orchestra Slovenského rozhlasu. S orchestrom pravidelne uvádza premiéry skladieb domácich i zahraničných autorov (P. Zagar, J. Iršai, J. Podprocký, Ľ. Čekovská, C. Franck, C. Nielsen, A. Glazunov). V dramaturgii abonentných koncertov rozšíril programový záber o tituly skladateľov ako C. Franck, A. Roussel, A. Glazunov, C. Nielsen, Ph. Glass či A. Ginastera. Premiérovo uviedol skladby domácich autorov P. Zagara, J. Iršaia, J. Podprockého, Ľ. Čekovskej a mnohých ďalších. Mario Košik je častým hosťom v zahraničných symfonických telesách v Poľsku, Južnej Kórei i Španielsku. Spolupracoval aj s orchestrami Athens State Orchestra, Národnou filharmóniou v Sofii, Las Colinas Symphony v USA, Jerusalem Symphony v Izraeli, Orchestra Sinfonica di Roma v Taliansku, NHK Ensemble Tokio. V roku 2016 dirigoval Symfonický orchester Slovenského rozhlasu na zájazdoch v Nemecku a v Číne. V uplynulom roku prijal hosťovanie v Orchéstre de Monte Carlo, s ktorým vystúpil na koncertoch v Japonsku. V roku 2017 spolupracoval s poľským ansámblom Baltic Neopolis Orchestra a v novembri sa predstaví v Budapeštianskej filharmónii.

LEJAVA, MARIÁN – slovenský skladateľ a dirigent. Študoval kompozíciu a dirigovanie na Konzervatóriu v Bratislave a následne na VŠMU,

kde absolvoval doktorandské štúdium v odbore skladba (Vladimír Bokes) a dirigovanie (Ondrej Lenárd). Od roku 2000 pravidelne uvádza súčasnú hudbu s poprednými domácimi súbormi (OPERA APERTA Ensemble, VENI Ensemble, SOOZVUK Ensemble, Melos Ethos Ensemble, VENI ACADEMY). V rokoch 2003 – 2004 bol asistentom dirigenta Zsolta Nagya. Marián Lejava sa niekoľkokrát zúčastnil na medzinárodných skladateľských a dirigentských kurzoch, kde spolupracoval s Klausom Huberom, Tristanom Murailom, Petrom Eötvösom, Zsoltom Nagyom a i. Pravidelne ako dirigent hosťuje v Slovenskom národnom divadle v Bratislave (od 2006), v Slovenskej filharmónii (od 2007), Štátnej filharmónii Košice (od 2011) a Štátnom divadle Košice (od 2014). V rokoch 2007 – 2014 viedol operné štúdio na VŠMU v Bratislave, kde pedagogicky pôsobí dodnes. Na objednávku Štátneho divadla Košice skomponoval v rokoch 2015 – 2016 hudobné divadlo v 5 scénach s prológom a epilógom pod názvom *Bohom milovaný Op. 21*. Nahral viac ako 15 CD titulov a za svoju skladateľskú a dirigentskú činnosť získal niekoľko ocenení doma i v zahraničí. Jeden z posledných CD albumov, titul s názvom *Karol Szymanowski / Alban Berg : Concertos for violin & orchestra* (Pavlík Records, 2016) bol ocenený na Radio_Head Awards ako nahrávka roka 2016 v kategórii Klasická hudba.

MINGUET QUARTETT – nemecké sláčikové kvarteto. Španielsky spisovateľ Pablo Minguet sa vo svojich filozofických spisoch v polovici 18. storočia usiloval priblížiť múzické umenia širšej verejnosti. Minguet Quartett sa od svojho založenia v roku 1988 (a od sformovania súčasného zloženia v roku 1996) snaží nasledovať jeho príklad. Jeho členovia sa už počas štúdií komornej hudby na Folkwang Hochschule v Essene formovali pod dohľadom renomovaných osobností (Walter Levin z La Salle Quartet, členovia z Amadeus Quartet, Melos Quartet, Alban Berg Quartet). Vďaka rôznorodým štipendiám a oceneniam (štipendium Land North-Rhein-Westphalia, Berlin Mendelssohn Prize) získalo kvarteto uznanie a začalo koncertovať doma aj v zahraničí. V roku 1997 získali členovia Minguet Quartett príležitosť lektorsky hosťovať na Robert-Schumann-Hochschule v Düsseldorfe.

Minguet Quartett so sídlom v Kolíne nad Rýnom naštudoval a nahral kompletné edície sláčikových kvartet skladateľov Othmara Schoecka, Wolfganga Rihma a vo svetovej premiére diela Brahmsovho súčasníka Roberta Fuchsa (2000 – 2002). Hráči Minguet Quartett hrajú na nástrojoch zapožičaných od nadácie Stiftung Kunst und Kultur, Nord-Rhein-Westfalen.

MUCHA QUARTET – vzniklo v roku 2003 na pôde Konzervatória v Bratislave a patrí k významným komorným telesám na Slovensku. Prvým učiteľom kvarteta bol Stanislav Mucha, otec violončelistu Pavla Muchu a primárius Moyzesovho kvarteta, ktoré za svojich študentských čias nieslo názov „Muchovo kvarteto". Komornú hudbu študovali na VŠMU v Bratislave v triede Jána Slávika, na Universität für Musik und darstellende Kunst vo Viedni u Johannesa Meissla, a taktiež na Escuela Superior de Música Reina Sofía v Madride pod vedením Güntera Pichlera. Mucha Quartet získalo významné umelecké impulzy na medzinárodných interpretačných kurzoch Internationale Sommerakademie v Reichenau, Schwarzenbergu, Académie musicale de Villecroze, McGill Intertnational String Quartet Academy v Montreale pod vedením profesorov: P. Schuhmayer, J. Meissl, O. Müller, H. Beyerle, M. da Silva, E. Epshtein, J. Talich, P. Prause, J. Klusoň, A. Keller a i. Mucha Quartet pravidelne koncertuje na mnohých hudobných festivaloch a kultúrnych podujatiach doma i v zahraničí (napr. Bratislavské hudobné slávnosti, festival Viva Musica!, Pražská jar, Concentus Moraviae, recitál vo viedenskom Musikvereine, Bordeaux String Quartet Festival, festival Allegretto v Žiline a i.). V roku 2016 koncertovali na turné v Južnej Kórei a v Číne. Získali veľký rad ocenení, posledne titul Mladý tvorca v rámci Ceny Nadácie Tatra banky za umenie v kategórii Hudba za rok 2016. K ich nahrávkam patrí profilové CD (Diskant, 2013) a *Slovenské spevy* Bélu Bartóka v spolupráci s Ivou Bittovou (Pavian Records, 2016). V rokoch 2016 – 2017 sú rezidenčným súborom Rádia Devín. Medzi ich periodické projekty patrí musica_litera (spojenie vážnej hudby a umeleckého slova).

OCTET SINGERS – mužský vokálny súbor, ktorý vznikol v roku 1994 z iniciatívy vynikajúcich spevákov, členov Slovenského filharmonického zboru. Repertoár súboru má široké rozpätie počnúc gregoriánskym chorálom, renesančnou polyfóniou až po súčasnú vokálnu tvorbu, zahŕňajúc tiež úpravy ľudových piesní a spirituálov. Počas svojej existencie sa súbor s úspechom predstavil na medzinárodných hudobných festivaloch Slovenská Nitra, Bratislavské hudobné slávnosti 1995, 1996 a 2017, Moravský podzim 1997, účinkoval na koncerte v Prahe, pri slávnostnom otvorení Dní slovenskej kultúry v Bukurešti a v Zagrebe a nahral 3 CD – *Octet Singers* (1995), *Musica Sacra* (1996) a *Vianoce s Octet Singers* (1997). Do roku 2008 bola umeleckou vedúcou a dirigentkou Blanka Juhaňáková. Octet Singers sa opäť vracia na koncertné pódiá, aby nadviazal na dlhoročnú tradíciu vychádzajúcu z iniciatívy členov Slovenského filharmonického zboru. Súčasným umeleckým vedúcim a dirigentom je Jozef Chabroň.

österreichisches ensemble für neue musik – medzinárodný súbor zameraný na uvádzanie súčasnej hudby, pôsobiaci v Salzburgu. Teleso založili v roku 1975 skladatelia Klaus Ager a Ferenc Tornai. Od roku 1997 pracuje pod umeleckým vedením huslistu Franka Stadlera a violončelistu Petra Sigla. Súbor sleduje najnovšie tendencie súčasnej hudby, spolupracuje s mladými skladateľmi a uviedol už viac ako 300 premiér nových skladieb. Zúčastňuje sa na medzinárodných festivaloch súčasnej hudby predovšetkým v Európe (Varšavská jeseň, Milano Musica, Kunstfest Weimar, Aspekte Festival Salzburg, Ultraschall Festival Berlin). V súčasnosti je hosťujúcim dirigentom súboru Johannes Kalitzke. Teleso hralo pod taktovkou Tita Ceccheriniho, Beata Furrera, Ruperta Hubera, Francka Ollua, Oswalda Sallabergera a iných. Od roku 2011 zaviedol súbor v priestoroch Salzburského umeleckého spolku sériu koncertov, na ktorých uvádzajú diela súčasných skladateľov.

ORKIESTRA MUZYKI NOWEJ – poľský komorný súbor založený v roku 1966 z iniciatívy Aleksandra Lasoňa. Všetci členovia súboru

sú absolventmi Hudobnej akadémie Karla Szymanowského v Katoviciach. Orchester pod vedením dirigenta Szymona Bywaleca pravidelne koncertuje na festivaloch súčasnej hudby v Poľsku aj v iných krajinách (Varšavská jeseň, Musica Polonica Nova Vroclav, Nová Hudba v Bytome, Medzinárodné dni hudby v Krakove, Anima Mundi v Pise). Od roku 2002 na základe grantu Ernst von Siemens Musikstiftung participuje na projekte Förderpreis für Polen v Mníchove s cieľom zviditeľniť diela mladej generácie poľských skladateľov. Cieľom Orkiestra Muzyki Nowej je vzbudiť záujem u mladých poslucháčov o súčasnú hudbu a klasickú hudbu 20. storočia prostredníctvom organizovania rôznych workshopov pre deti a koncertov pre študentov. Teleso uviedlo množstvo premiér súčasnej hudby, nahralo CD s domácimi aj zahraničnými vydavateľmi a získalo množstvo ocenení. Začiatkom sezóny 2014/2015 uviedol súbor vlastný koncertný cyklus s repertoárom kompozícií súčasných skladateľov v sídle Polish National Radio Symphony Orchestra v Katoviciach. CD album *Michelle Marelli : Contemporary Clarinet* (Decca, 2016) sa v roku 2017 ocitol medzi nomináciami v kategórii súčasnej hudby na International Classical Music Awards.

PAĽA, MILAN – slovenský huslista a violista. Študoval na Konzervatóriu J. L. Bellu v Banskej Bystrici, neskôr na Hochschule für Musik und darstellende Kunst vo Viedni a na Janáčkovej akadémii múzických umení v Brne. V tom čase sa tiež pravidelne zúčastňoval medzinárodných majstrovských kurzov v Zürichu (Vladimir Spivakov, Jean Guillou), v súkromnej triede Semjona Yaroshevicha sa zase oboznámil s legendárnou ruskou školou Davida Oistracha. Milan Paľa má za sebou veľké množstvo premiér skladieb súčasných autorov (J. Guillou, J. Iršai, F. G. Emmert, M. Lejava, Ch. Sirodeau, E.-S. Tüür, Á. Kondor, I. J. Skender, A. Knešaurek a ďalší). V posledných rokoch sa predstavil na viacerých prestížnych pódiách v oblasti novej hudby ako ISCM World New Music Days (2013), 29. Muzički Bienale Zagreb (2017), Arcus Temporum, Melos-Étos či Hudební fórum Hradec Králové (2013). Dráha sólistu ho priviedla k spolupráci s dirigentmi ako T. Guschlbauer, H. Arman, A. Cernusenko, L. Svárovský, A. S. Weiser,

P. Gribanov, J. Hrůša, O. Lenárd či M. Lejava. Za jeho vynikajúce výsledky mu bolo na Slovensku udelených niekoľko ocenení – Cena Ľudovíta Rajtera (2009), Cena ministra kultúry SR (2014), Cena Nadácie Tatra banky za umenie (2014), Cena Frica Kafendu (2015). Najnovším CD titulom Milana Paľu je nahrávka v spolupráci s klaviristom Ladislavom Fančovičom *Sonáty pre husle a klavír op. 134* a *Sonáty pre violu a klavír op. 147* Dmitrija Šostakoviča (2017). Čerstvým výsledkom dlhodobej podnetnej spolupráce s dirigentom-skladateľom Mariánom Lejavom je nahrávka husľových koncertov Albana Berga a Karola Szymanowského so Symfonickým orchestrom Slovenského rozhlasu. Album ocenený na Radio_Head Awards ako nahrávka roka 2016 v kategórii Klasická hudba. Samostatné miesto v tvorbe Milana Paľu zaujíma unikátny nový nástroj – päťstrunové husle „milanolo".

SARKISSJAN, ASHOT – arménsky huslista. Na scéne Novej hudby pôsobí od roku 2002, keď sa stal členom parížskeho Ensemble intercontemporian (EIC), kde prišiel do kontaktu s významnými skladateľmi, ako sú Pierre Boulez, György Kurtág a Brian Ferneyhough. Ako sólista vystupoval s EIC, Finnish Radio Symphony Orchestra a nórskym Stavanger Symfoniorkester pod vedením dirigentov Sakari Oramo a Jonathan Nott a pri mnohých iných príležitostiach spolupracoval s Ensemble Modern Frankurt. Ashot je členom Arditti Quartet od júna 2005. S Arditti Quartet nahral komplet sláčikových kvartet Helmuta Lachenmanna, Jonathana Harveya, Pascala Dusapina, Harrisona Birtwistleho a Briana Ferneyhougha. Medzi jeho súčasné a plánované premiéry skladieb patria *Giacometti's Razor* pre sólove husle (2014) od Stevena Daversona, *[super[P|PE (s)]* pre husle a orchester (2017) Andrzeja Kwiecińského a *The Su Song Star Map* pre sólové husle (2018) od skladateľky Lizy Lim.

SKUTA, MIKI – slovenský klavirista. Hru na klavíri študoval v Bratislave (Eva Fischerová-Martvoňová) a Paríži (Claude Helffer). Bol pozvaný na festival najlepších klaviristov súčasnosti „The Piano" v Budapešti, sólovo vystupoval v Salzburgu, Paríži, Cannes, ale takisto aj na Bratislavských hudobných slávnostiach. Koncertoval so Sloven-

skou filharmóniou, Slovenským komorným orchestrom, s Bruckner Orchester Linz, Janáčkovou filharmóniou Ostrava, Danubius Symphonic Orchestra Budapest, österreichisches ensemble für neue musik, die reihe. Ako jazzový klavirista bol najaktívnejší v rokoch 1995 až 2005. Spolupracoval s renomovanými umelcami rôznych žánrov (T. Stanko, D. Lockwood, W. Muthspiel, O. Rózsa, A. Šeban, A. Kirschlager, B. Schmid, M. Feldman, Z. Nagy, D. McQueen, M. Sieghart, D. Héja, S. Bywalec, O. v. Dohnányi, D. Gazon a i.). V posledných rokoch sa popri klasickej hudbe venuje skôr už len improvizovanej hudbe. Bol umeleckým riaditeľom Medzinárodného festivalu umenia Arcus Temporum v Pannonhalme. Miki Skuta bol za svoje výnimočné interpretačné výkony doma i v zahraničí vyznamenaný cenami Krištáľové krídlo, Cena Frica Kafendu a nominovaný na Cenu Nadácie Tatra banky za umenie a na cenu Radio_Head Award. Nahral približne 40 CD pre slovenské, maďarské, nemecké či rakúske vydavateľstvá. Za nahrávku *Goldberg Variations* (Hevhetia, 2004) získal najvyššie hodnotenie v odbornom časopise BBC Music Magazine. V roku 1996 založil s manželkou Nora Skuta Klavírne duo Skuta zamerané na uvádzanie diel 20. storočia.

SLOBODA, MATEJ – slovenský skladateľ a dirigent. Študoval kompozíciu na VŠMU v Bratislave (Ivan Buffa), na Kunstuniversität v Grazi (Beat Furrer) a na Universität für Musik und darstellende Kunst vo Viedni (Detlev Müller-Siemens). Z neofolkloristických začiatkov (*Sláčikové kvarteto č. 1*) sa jeho kompozičné myslenie pretavilo do expresívneho štýlu (*Orpheus I*, *Omicron I-IIIa*, *Bagately pre kvarteto*), v ktorom z drobných buniek buduje tkanivá pôsobiace na horizontálnu, ale aj vertikálnu stavbu skladieb. Jeho tvorba zahŕňa skladby v obsadení pre orchester, komorný súbor, sólový nástroj, zbor, komorné zoskupenie s výrazným sólistickým nástrojom ako aj elektronické a improvizované diela. Píše i hudbu k filmom a reklamám. Od založenia komorného súboru EnsembleSpectrum (2012) je jeho umeleckým vedúcim a dramaturgom. Jeho skladby boli uvedené na festivaloch ISCM World Music Days – Južná Kórea, Melos-Étos, Orfeus, Asynchronie, Biela noc a iné.

Spolupracoval s poprednými umelcami ako Milan Paľa, Branislav Dugovič, Ivan Šiller, Enikö Ginzery v rámci projektu rezidenčného súboru Ensemble Ricercata, ďalej s Marie Jacquot, Mariánom Lejavom, Štefanom Sedlickým, Konstantinom Ilievskym, Miroslavou Matisovou, Petrou Torkošovou, s Mucha Quartet, DIY Instruments Ensemble a so študentskými súbormi studEND.doc, Ansámbel Asynchrónie, i Dychovým orchestrom Universität für Musik und darstellende Kunst Wien.

SUZUKI, TOSIYA – japonský flautista. Hru na zobcovú flautu študoval v Amsterdame na Sweelinck Conservatory (Walter van Hauwe). Špecializoval sa na interpretáciu súčasnej hudby a na rozšírení technických možností v hre na zobcovú flautu. Uviedol diela skladateľov ako I. Buffa, L. Cori, B. Ferneyhough, K. Harada, T. Hosokawa, H. Itoh, H. Nakamura, I. Nodaira, Y. Pagh-Paan, U. Rojko, W. Schurig, S. Sciarrino, G. Stäbler a J. Yuasa. Ako sólista účinkoval na renomovaných festivaloch (Wien Modern, Tage für Neue Musik Zürich, Gaudeamus Music Week, ISCM World Music Days, Festival d'Automne à Paris, Akiyoshidai International Contemporary Music Seminar & Festival, Takefu International Music Festival, Voix Nouvelles v Royaumonte a mnohé iné) a viedol workshopy v Európe, Rusku, Turecku, USA, Venezuele, Hongkongu, Južnej Kórei, Taiwane a Japonsku. V roku 2001 založil Duo s Mayumi Miyata – hráčkou na shō (tradičný japonský nástroj). V roku 2002 bol prvým lektorom v hre na zobcovú flautu na Medzinárodných letných kurzoch Novej hudby v Darmstadte. Suzukiho sólový debutový album *Tosiya Suzuki Recorder Recital* bol ocenený Musik & Ästhetik Interpretationspreis (2003). V poradí druhé CD *Salvatore Sciarrino* realizoval v novembri 2006. Získal viacero prestížnych ocenení: Nagoya Citizen Art Festival Prize, Darmstadt Stipendien Preis, Kranichstein Musikpreis, Kenzo Nakajima Music Prize, Creative Tradition Prize a Keizo Saji Prize. V súčasnosti vyučuje na Elisabeth University of Music v Japonsku.

SYMFONICKÝ ORCHESTER SLOVENSKÉHO ROZHLASU – vznikol v roku 1929 ako prvý profesionálny symfonický orchester na Slovensku.

Teleso vtedy účinkovalo pod vedením českého dirigenta Františka Dyka. V priebehu rokov sa na poste šéfdirigenta, respektíve hlavného dirigenta orchestra vystriedali mnohé výrazné osobnosti: K. Schimpl, F. Babušek, K. Baranović, Ľ. Rajter, R. Týnský, L. Slovák, B. Režucha, O. Lenárd, R. Stankovský, Ch. Olivieri Munroe, O. Dohnányi. V súčasnosti je hlavným dirigentom orchestra Mario Košik. S telesom od januára 2015 úzko spolupracuje aj druhý dirigent orchestra Adrian Kokoš. V minulosti teleso úspešne spolupracovalo s vydavateľstvami Opus, Supraphon, Naxos, Marco Polo, Arte Nova a inými. Orchester premiérovo uviedol mnohé diela slovenských aj zahraničných skladateľov a často nahráva hudbu k filmom. Symfonický orchester Slovenského rozhlasu vystupuje s poprednými dirigentmi sveta (Ch. Mackerras, N. Järvi, K. Trevor, A. Paris, F. Haider, A. Mogrelia, D. Porcelijn, V. Spivakov, P. Altrichter, Y. Kamdzhalov a i.) a vynikajúcimi domácimi aj zahraničnými sólistami, medzi ktorých patria napríklad Anna Netrebko, Yusif Eyvazov, Boris Berezovskij, Edita Gruberová, Adriana Kučerová, Štefan Kocán, Pavol Bršlík, Daniel Ottensamer, Dana Ciocarlie, Alena Baeva, Andrey Yaroshinsky, Jiří Bárta, Dalibor Karvay a ďalší. Orchester pravidelne účinkuje na domácich festivaloch ako Bratislavské hudobné slávnosti, Nová slovenská hudba, Melos-Étos, Allegretto Žilina či Radio_Head Awards festival. Symfonický orchester Slovenského rozhlasu je vítaným hosťom aj na zahraničných pódiách. Hosťoval napríklad v Rakúsku, Nemecku, Maďarsku, Španielsku či Japonsku. Viackrát vystúpil v prestížnej koncertnej sále Musikverein vo Viedni, vo Filharmónii Essen, Filharmónii Kolín, v Klagenfurte a i. V rokoch 2016 a 2017 participoval na festivale operných predstavení *Nápoj lásky* a *Rigoletto* v kameňolome St. Margarethen. Orchester má na konte aj niekoľko „cross over" projektov, ako napr. Korben Dallas Symphony. Výraznou udalosťou v aktivitách orchestra je napríklad aj premiérová nahrávka opery Ermanna Wolfa-Ferrariho *Šperky Madony*. Symfonický orchester Slovenského rozhlasu pravidelne spolupracuje so slovenskými vydavateľstvami na nahrávaní a prezentácii najmä domácej tvorby.

SYNAESTHESIS ENSEMBLE – založil ho v roku 2013 dirigent Karolis Variakojis a skladateľ Dominykas Digimas. Synaesthesis Ensemble ako hudobné teleso si buduje celosvetové uznanie v oblasti súčasnej hudby. Tím mladých a ambicióznych hudobníkov sa usiluje o predstavenie diel experimentálnych litovských i zahraničných skladateľov na svetových pódiách. Víziou ansámbla je objaviť novú dimenziu zvuku – v priestore, svetle, pohybe a rozprávaní – vo všetkom, čo umožňuje vytvoriť z profesionálneho hudobného prevedenia multidimenzionálne dielo, kde sa stierajú hranice medzi žánrami. Ansámbel sa aktívne prezentuje na litovskej scéne súčasnej hudby a na festivaloch, ako sú Druskomanija, Ahead a Gaida. Pomalými, no istými krokmi do medzinárodnej hudobnej sféry sa Synaesthesis Ensemble zúčastnil na International Summer Academy v Rakúsku (2016), kde získal ocenenie „Just Composed" za najlepší výkon v interpretácii premiérovej skladby *Lithuanian Rotation* od Sylvaina Martyho. Súbor dostal už po druhý raz pozvanie na medzinárodný festival súčasnej hudby International Contemporary Music Festival Crossroads v Salzburgu ako rezidenčný ansámbel. Synaesthesis Ensemble funguje pod záštitou skladateľa Rytisa Mažulisa a mentorsky v ňom pôsobia členovia súborov Ictus, Klangforum Wien, Quatour Tana, Chordos a FortVio Ensembles.

ŠTÁTNA FILHARMÓNIA KOŠICE – bola založená v roku 1968 ako ďalší profesionálny symfonický orchester na Slovensku. Svoju koncertnú činnosť začala v apríli 1969 pod vedením vtedajšieho šéfdirigenta Bystríka Režuchu. Takmer 90 členov orchestra tvoria profesionálni hudobníci – absolventi konzervatórií a významných hudobných škôl. So Štátnou filharmóniou Košice spolupracovalo mnoho svetoznámych sólistov a dirigentských osobností. Orchester zaznamenal výrazné úspechy na koncertných pódiách mnohých európskych krajín, v Mexiku, Hongkongu, Južnej Kórei i USA. Účinkoval v hlavných centrách svetovej kultúry ako sú Viedeň, Salzburg, Lisabon, Barcelona, Atény, Praha, New York a mnohé ďalšie. Umeleckú mnohostrannosť telesa reprezentuje viac ako 130 realizovaných

CD nahrávok. Od roku 1991 je Štátna filharmónia Košice, ako jediný orchester na Slovensku, hlavným organizátorom dvoch medzinárodných festivalov – Košická hudobná jar a Medzinárodný organový festival Ivana Sokola, ako aj spoluorganizátorom Festivalu súčasného umenia, od roku 2014 premenovanom na ARS NOVA. Od sezóny 2008/2009 je na poste šéfdirigenta Štátnej filharmónie Košice dirigent Zbyněk Müller. Počnúc sezónou 2014/2015 je hlavným hosťujúcim dirigentom filharmónie Leoš Svárovský.

QUASARS ENSEMBLE – od svojho vzniku v roku 2008 patrí k jedinečným profesionálnym hudobným telesám svojho druhu na Slovensku. Popri súčasnej klasickej hudbe sa v rovnakej miere venuje aj hudbe starších epoch a medzinárodný rešpekt si získava za odvážne stavané dramaturgické koncepcie. Súbor uviedol koncertné profily popredných predstaviteľov súčasnej kompozičnej špičky, ako sú Bent Sørensen, Michael Jarrell, Kaija Saariaho, Toshio Hosokawa za ich osobnej účasti. Medzi umelcov, s ktorými spolupracoval, patria aj flautisti Camilla Hoitenga a Mario Caroli, huslista Dalibor Karvay, speváci Lionel Peintre, Stephan Loges, Knut Schoch, Sergej Kopčák, Petra Noskaiová, Eva Šušková, či dirigent Szymon Bywalec. Quasars Ensemble sa predstavil na 46. ročníku Medzinárodných letných kurzov Novej hudby v Darmstadte. Účinkoval aj na festivale Pražská jar, Varšavskej jeseni, Arcus Temporum v Pannonhalme, Ostravských dňoch novej hudby. Vystúpil v bruselskom Flagey, mníchovskom Gasteigu, Hudobnom centre v Budapešti či WOSPR v Katowiciach. Je pravidelným hosťom slovenských festivalov Bratislavské hudobné slávnosti a Melos-Étos. Tri roky pôsobil ako rezidenčný súbor Kasární/Kulturpark v Košiciach. Jeho koncertný cyklus výrazne formoval projekt Európskeho hlavného mesta kultúry 2013 a ISCM Music World Days 2013 v tomto meste. Quasars Ensemble nahráva pre spoločnosť Hevhetia. Za CD titul *Quasars Ensemble: Arnold Schönberg, Alexander Albrecht, Paul Hindemith* (Hevhetia, 2013) súbor získal významné umelecké ocenenie na Slovensku – Krištáľové krídlo. Ocenenie TIP EDITORA a „6 hviezdičiek" ako výnimočné CD od českého odborného časopisu

Harmonie získala nahrávka *Quasars Ensemble: Mahler, Debussy, Albrecht, Poulenc* (Hevhetia, 2011). V poslednom CD titule s názvom *Ivan Parík: Solo Sonatas* (Hudobný fond, 2016) sa členovia Quasars Ensemble predstavili ako sólisti.

VARIAKOJIS, KAROLIS – litovský dirigent. Do profesionálnej hudobnej sféry prenikol v roku 2010, kedy absolvoval umeleckú školu Mikalojus Konstantinas Čiurlionis v odbore husle a dirigovanie. V štúdiách pokračoval na litovskej univerzite Lithuanian Music and Theater Academy a v roku 2016 dokončil magisterské štúdium v odbore dirigovanie orchestra. V marci 2013 založil súbor súčasnej hudby Synaesthesis Ensemble. Ako dirigent a vedúci telesa uskutočnil viacero rôznych projektov. V roku 2013 tiež usporiadal večer súčasnej hudby na Lithuanian Music and Theater Academy a zorganizoval tiež viacero workshopov a koncert s holandským umelcom Yannisom Kyriakidesom v Contemporary Art Center v spolupráci so Synaesthesis Ensemble. V roku 2014 usporiadal festival Site Specific Performance vo Vilnius Art Academy v spolupráci so skladateľmi, ako sú Ethan Braun, Andrius Arutiunian a Dominykas Digimas. V zime toho istého roku usporiadal koncert v Art Printing House vo Vilniuse. Pôsobí ako dirigent a profesor hudby 20. storočia v umeleckej škole Alytus Music School.

VESELÝ, ONDREJ – slovenský gitarista. Vzdelanie získal pod vedením Martina Krajča, Jozefa Zsapku, Petra Remeníka, Adama Marca a Lukáša Borzíka. V akademickom roku 2012/2013 študoval na prestížnom Konzervatóriu v Maastrichte (Holandsko) pod vedením Carla Marchioneho, okrem toho sa zdokonaľoval u Giampaola Bandiniho (Taliansko). V hudobnom prejave sa vyznačuje dôrazom na prirodzenú muzikalitu vychádzajúcu z pochopenia špecifického naturelu a rétoriky hudobného textu interpretovaných skladieb. Jeho interpretačné zameranie je priamo spojené so slovenskou hudobnou kultúrou a jej skladateľskými osobnosťami akými sú Jozef Kolkovič, Iris Szeghy, Marián Budoš, Viera Janárčeková, Víťazoslav Kubička, Peter Machajdík, Július Fujak a i., s ktorými aj osobne

spolupracuje na rôznych projektoch. Jeho interpretačná aktivita vyústila i do priamej spolupráce so skladateľmi z Belgicka, Talianska, Brazílie, Švédska, USA a Austrálie, z ktorých mnohí mu dedikovali svoje diela. Dlhodobo taktiež spolupracuje s brazílsko-americkou skladateľkou Clarice Assad. V súčasnosti ašpiruje na doktorát v oblasti hudobnej estetiky a semiotiky na Ústave literárnej a umeleckej komunikácie Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre pod vedením Júliusa Fujaka.

VIS, LUCAS – holandský skladateľ a dirigent. Spolupracoval s mnohými významnými skladateľmi ako John Cage, Mauricio Kagel, Karlheinz Stockhausen, Theo Loevendie, Louis Andriessen a mnoho ďalších. Lucas Vis dirigoval mnoho premiér. Svoju hudobnú kariéru začínal ako violončelista. Po získaní ocenenia v rámci dirigovania na Mozarteu v Salzburgu sa stal multižánrovým dirigentom. V rokoch 1976 – 1979 bol hlavným dirigentom v Holandskom baletnom orchestri, kde dirigoval predstavenia klasického i moderného baletu. Ako hosťujúci dirigent spolupracoval s holandskými orchestrami ako Royal Concertgebouw Orchestra, Residentie Orchestra, rôzne rozhlasové orchestre a súbory s variabilným repertoárom. V rokoch 1988 – 1996 bol Lucas Vis hlavným dirigentom Severoholandského filharmonického orchestra v Haarleme, kde na pódiu predviedol hudobné diela rôznych historických období. V Holandskej opere dirigoval nielen opery Wolfganga Amadea Mozarta, Giacoma Pucciniho, Ferruccia Busoniho, Bruna Madernu a Giuseppe Verdiho, ale aj premiéry holandských skladateľov ako Otto Ketting, Theo Loevendi a Guus Jansen. Ako asistent Bruna Madernu v rokoch 1967 – 1973 bol v roku 1971 ocenený Skladateľskou cenou Koussevitzky Tanglewood. V rokoch 1998 – 2005 bol riaditeľom Konzervatória v Amsterdame, kde je od roku 2003 profesorom dirigovania. V súčasnosti je zároveň hosťujúcim dirigentom mnohých európskych orchestrov a súborov a vedie majstrovské interpretačné kurzy v dirigovaní.

DOKUMENTÁCIA

1991/1993/1995/1997/1999/2001/2003/2005/2007/2009/2011/2013/2015

(skladatelia – diela – interpreti)

Acezantez: *Ružacvijet* (97, Acezantez)
Adamík, Josef: *Tance labilní a nepravděpodobné* (91, Agon Orchestra)
Adams, John: *Koncert pre husle a orchester* (95, SF/P. Keuschnig, dir/K. Nikkanen, vn), *Shaker Loops* (99, ŠKO Žilina/J. Powolny, dir), *Harmonielehre* (11, SF/L. Botstein, dir)
Adès, Thomas: *Tance z opery „Powder Her Face"* (11, SOSR/A. Tali, dir), *Living Toys* (11, London Sinfonietta/F. Ollu, dir), *Four Quarters* (15, Mucha Quartet)
Ager, Klaus: *An die Stille* (93, I. Fábera, ob/Trávníčkovo kvarteto), *Blätter* (03, M. Bajuszová, pf)
Acher, Ivan: *Typornamento* (13, Agon Orchestra/P. Kofroň, dir)
Aiblinger, Peter: *Verkündigung** (97, Ensemble Wien 2001)
Andriessen, Louis: *Ouverture pour Orphée* (93, E. Chojnacka, cmb), La Voce (95, F.-M. Uitti, vc), *Registers* (97, Z. Krauze, pf), *On Jimmy Yancey* (03, Orkest de Volharding), *Mausoleum* (09, VENI ensemble/M. Lejava, dir), *De Staat* (09, VENI ensemble/ M. Lejava, dir)
Aperghis, Georges: *Les 7 crimes de l'amour* (05, Aleph Ensemble)
Arizaga, Rodolfo: *Diferencias del tercer tiento* (01, H. Sparnaay, bcl) *Avni, Tzvi: Mizmorei Tehilim* (91, Slovenskí madrigalisti/L. Holásek, zbm)
Baán, Jozef: *Mirrors* (01, Arte Quartett)
Bacewicz, Grażyna: *Koncert pre violončelo a orchester č. 1* (09, SOSR/Ł. Borowicz, dir/M. Zdunik, vc), *Koncert pre husle a orchester č. 3* (09, SOSR/Ł. Borowicz, dir/M. Paľa, vn)
Bæk, Kári: *Askur & Embla* (13, Melos Ethos Ensemble/D. Gazon, dir)
Bagin, Pavol: *Pastorále* (93, M. Jurkovič, fl), *Poetické nálady** (95, Slovenské filharmonické trio)
Bachratá, Petra: *Piano Trio* (97, študenti VŠMU), *Ontogenesis* (99, M. Štreitová, fl), *Subjective risk** (07, Melos Ethos Ensemble/M. Lejava)
Balakauskas, Osvaldas: *Arkada* (05, Gaida Ensemble)
Baltakas, Vykintas: *Smokey Arnold* (15, Het Collectief)
Barber, Samuel: *Andromache's Farewell* (07, C. Farley, s/SOSR/J. Serebrier, dir)
Barrett, Richard: *Ne songe plus à fuir* (95, F.-M. Uitti, vc)
Bartoň, Hanuš: *Míjení času* (01, Mondschein Ensemble)
Bartulis, Vidmantas: *De profundis* (03, Opera Aperta)
Batterham, Andrew: *Out There* (13, M. Štrbák, org)
Bázlik, Miro: *Ária* (91, EA), *Koncertantná hudba* (91, SF/W. Michniewski, dir), *Piesne na čínsku poéziu* (91, M. Beňačková, a/Komorný súbor), *Dychové kvinteto* (95, Nové slovenské dychové kvinteto), *Apparition d'après Stéphane*

*Mallarmé** (97, Melos Ensemble/A. Popovič, dir/H. Lednárová, s), *Introitus** (99, SOSR/R. Stankovský, dir/A. Kohútková, s), *Septetto resonancen on B-A-C-H + poesie J. E. Vincze** (01, Ensemble SurPlus), *Prelúdiá pre klavír** (07, D. Buranovský, pf), *Kánonické variácie na jeden chorál** (11, S. Kopčák, b/Quasars Ensemble/I. Buffa, dir), *Koncert pre gitaru, kontrabas, čembalo a sláčikový orchester** (15, O. Veselý, gui/Solamente naturali /P. Vrábel, dir)

Beneš, Juraj: *Intermezzo pre 6 fláut* (91, Flauti di Bratislava), *O virtù mia* (91, S. Kopčák, b/J. V. Michalko, org), *Il sogno di Poppea* (91, A. Csengery, s/M. Kurtág, pf), *Waltz for Colonel Brumble* (93, Bratislavské komorné združenie/D. Gazon, dir), *Requiem** (95, Státní filharmonie Brno/Brněnský filharmonický sbor/R. Bernas, dir/I. Matyášová, s/M. Beňačková, ms/I. Pasek, t/F. Ďuriač, b), *Intermezzo 3* (97, M. Skuta, pf/N. Skuta, pf), *Chanson triste** (97, Opera Aperta), *Lunovis** (97, Detský a mládežnícky zbor SRo), *Cantata No. 2 (déjeuner)* (97, Ensemble 2e2m), *Haiku** (99, N. Higano, s/E. Ginzery, zmb), *Hudba pre J. S.* (99, ŠKO Žilina/L. Svárovský, dir), *Going To** (01, Violončelové sexteto), *Koncert pre klavír a orchester** (01, SOSR/R. Rewakowicz, dir/N. Skuta, pf), *Koncert pre klavír a orchester č. 3** (05, SF/J. Valčuha, dir/V. Lacková, pf), *2. sláčikové kvarteto* (07, Moyzesovo kvarteto), *Nocturná* (07, V. Lacková, pf), *Quartetto d'archi No. 3* (09, Moyzesovo kvarteto), *Préference per 9 strumenti* (13, Orkiestra Muzyky Nowej/Sz. Bywalec, dir)

Benjamin, George: *At First Light* (11, London Sinfonietta/F. Ollu, dir)

Berger, Roman: *Exodus IV* (91, J. V. Michalko, org), *Adagio pre Jana Branného* (91, M. Jokanovic, vn/N. Popovic, pf), *Epitaf pre Mikuláša Kopernika* (91, EA), *De profundis* (91, S. Kopčák, b/J. Salay, pf/E. Prochác, vc/mg. pás), *Memento po smrti Mira Filipa* (93, Státní filharmonie Brno/ A. Tamayo, dir), *November Music* (95, D. Buranovský, pf; 07, I. Buffa, pf), *Korczak in memoriam* (01, Moyzesovo kvarteto/Voci Festose), *Päť štúdií* (07, I. Buffa, pf), *Sonáta 1960* (07, I. Buffa, pf; 09, D. Varínska, pf), *3. sonáta "da camera" in memoriam Frico Kafenda* (07, I. Buffa, pf), *Semplice* (07, I. Buffa, pf), *Musica pro defunctis* (07, SF/Zs. Nagy, dir), *Tenebrae** (11, S. Kopčák, b/Quasars Ensemble/I. Buffa, dir), *Transformácie* (13, SF/Zs. Nagy, dir), *Exodus I – Musica profana, Dies irae* (13, J. V. Michalko, org)

Berio, Luciano: *Folk Songs* (91, S. von Osten, s/Agon Orchestra/Musica viva Pragensis/B. Kulínský, dir), *Sequenza VIII* (93, T. Grindenko, vn), *Sinfonia* (03, SF/ Zs. Nagy, dir/Synergy Vocals), *O King* (07, Melos Ethos Ensemble/E. Šušková, s/D. Gazon, dir), *Quartetto* (13, Stadler Quartet), *Glosse* (13, Stadler Quartet)

Bernáth, Ľuboš: *Lauda Sion – motetus instrumentalis** (15, Solamente naturali/P. Vrábel, dir)

Betko, Miloš: *Office on the Road** (97, Ensemble Wien 2001), *Pohyb podľa Dionýza D.** (99, SOSR/R. Stankovský, dir), *Vektor* (Vektorové mizanscény) (07), *Sem-A-Tam* (Vektorové mizanscény) (07), *Zladená Lady* (13, laureáti Rajeckej hudobnej jari 2013)

Bicât, Nick: *Libera me, Domine z Requiem – Songs in Memory* (07, Zbor Konzervatória v Bratislave/A. Parrott, dir)
Birtwistle, Harrison: *Silbury Air* (11, London Sinfonietta/F. Ollu, dir)
Bokes, Vladimír: *Línie pre 12* spevákov (91, Slovenský komorný zbor/P. Procházka, zbm), *3. dychové kvinteto* (93, Bratislavské dychové kvinteto), *Prelúdiá a fúgy pre klavír* (95, S. Zamborský, pf), *Variácie na tému Jána Egryho** (95, Bratislavské dychové okteto/A. Popovič, dir), *Inquieto* (97, Ensemble 2e2m), *Musica stricta** (99, Concorde), *Capriccio pre flautu a klavír* (99, M. Štreitová, fl/N. Skuta, pf), *Prelúdiá a fúgy* (99, N. Skuta, pf), *Ária Margaréty** (01, G. Jašková, cl/H. Sparnaay, bcl), *Symfónia č. 6** (03, SF/Zs. Nagy, dir), *„...nur eine weile..."* (05, Trio Dounia), *Csárdás Enikőnek* (05, E. Ginzery, zmb), *Sekvencia** (07, Melos Ethos Ensemble/M. Lejava, dir), *Sonáta pre klavír č. 4* (09, D. Varínska, pf), *Postlúdium k storočnici Eugena Suchoňa* (11, Quasars Ensemble/I. Buffa, dir)
Bolcsó, Bálint: *Ária* (11, VENI ACADEMY/K. Fekete Kovács, dir)
Borden, David: *The Continuing Story of Counterpoint – Part 2* (93, Double Edge)
Boroš, Tomáš: *Pantomíma zvuku* (97, študenti VŠMU), *Resumé** (09, Melos Ethos Ensemble/Zs. Nagy, dir), *Bausteine – Skladačky* (13, laureáti Rajeckej hudobnej jari 2013)
Borzík, Lukáš: *Vergangene Zeiten** (07), *nie si a si** (13, Orkiestra Muzyky Nowej/Sz. Bywalec, dir)
Bosseur, Jean-Yves: *Création En Quete de Tango* (99, Intervalles)
Boucourechliev, André: *Tombeau* (97, Collegium for Contemporary Music)
Boulez, Pierre: *Don* (93, Státní filharmonie Brno/A. Tamayo, dir/J. Mende, s), *Dérive* (95, Moskovský súbor pre súčasnú hudbu/A. Vinogradov, dir; 05, Melos Ethos Ensemble/Zs. Nagy, dir), *Domaines* (05, Aleph Ensemble)
Bowles, Paul: *Night Waltz* (93, Double Edge)
Brandmüller, Theo: *Bilder der Nacht* (05, E. Ginzery, zmb), *Bilder der Nacht „Lass den Balkon geöffnet"* (13, E. Ginzery, zmb)
Bräm, Thüring: *Einhorn* (05, Amaltea)
Brough, Harvey: *Vespers z Valete in Pace* (07, M. Klátik, t/S. Urdová, org/Zbor Konzervatória v Bratislave/A. Parrott)
Bruynèl, Ton: *Dust* (01, S. Sparnaay, org/mg. pás)
Bryars, Gavin: *Glorious Hill* (95, Hilliard Ensemble)
Buck, Ole: *Fiori di Ghiaccio* (99, Storstrøms Kammerensemble/H. V. Christensen, dir)
Buffa, Ivan: *Sláčikové kvarteto* (07, Zwiebelovo kvarteto), *Labyrinth* (11, VENI ACADEMY/K. Fekete Kovács, dir)
Burgr, Ľubomír: *Bože, Bože, prečo si mi odpustil?** (97, študenti VŠMU), *Mimo obrazu** (03, Opera Aperta)
Burlas, Ivan: *Jarná pieseň* (93, K. Roško, tr/M. Skuta, pf/Reiterovo kvarteto/M. Vach, dir)
Burlas, Martin: *Súmrak bohov* (93, M. Burlas, klávesy/D. Baláž, gramof., meotar/V. Sláma, bicykel), *Krásna udalosť** (95, EA), *Záznam siedmeho dňa* (95, VENI ensemble; 05, Gaida Ensemble), *Zbytočný záchvev** (99, Opera Aperta/V. Zboroň, spk), *Die unendliche Melodie** (01, Mondschein

Ensemble), *Rupturológia* (07, Jozef Lupták, vc), *Lament* (09, Moyzesovo kvarteto), *Pocit istoty a polčas rozpadu** (11, Bratislavské gitarové kvarteto), *Amnesia* (13, Agon Orchestra/P. Kofroň, dir), *Infúzia* (15, Electronic Joystick Orchestra/R. Rudolf, dir)
Burt, Francis: *2. sláčikové kvarteto* (95, Arditti String Quartet)
Bussotti, Sylvano: *5 skladieb pre D. Tudora – 1 skladba* (97, Z. Krauze, pf)
Cage, John: *Aria* (91, S. von Osten, s/Agon Orchestra/Musica viva Pragensis/B. Kulínský, dir), *5 Melodies* (93, A. Malkus, pf), *The Composed Improvisation* (93, W. Konink, tamb. pic), *Two2* (93, Double Edge), *Etudes Boreales I & II* (95, F.-M. Uitti, vc), *She is Asleep* (99, B. Grifith, v/N. Skuta, ppf), *Six Melodies* (05, Trio Dounia), *First Construction* (in Metal) (07, Les Percussions de Strasbourg), *Sonáty a interlúdiá pre preparovaný klavír* (09, N. Skuta, pf), *Variations III* (09, The Bad Boys Collective), *Etudes Boreales* (09, The Bad Boys Collective), *Child of Tree* (09, The Bad Boys Collective), *Music of Changes Book 1* (09, The Bad Boys Collective), *Ryoanji* (09, The Bad Boys Collective), *Four6* (09, The Bad Boys Collective)
Calleja, Jorge: *Tierra de Pantanos* (13, M. Štreitová, fl)
Cameron, Allison: *The Chamber of Statues* (93, VENI ensemble/T. Battista, dir), *Rainsnout* (95, VENI ensemble/ A. Popovič, dir)
Camp, Bram van: *Hudba pre tri nástroje* (15, Het Collectief)
Campana, José Luis: *Création pour quatuor* (99, Intervalles)
Caprioli, Alberto: *À quinze ans (91, U. Brand, vc)*
Cardew, Cornelius: *Material* (93, Agon Orchestra/P. Kofroň, dir)
Casken, John: *Sharp Thorne* (95, Hilliard Ensemble)
Cenova, Julia: *Das Wasser schläfert mich ein* (97, Collegium for Contemporary Music)
Cifariello Ciardi, Fabio: *Finzione* (93, A. Jablokov, vn/X. Chabot, réžia, IRCAM)
Clément, Dominique: *Dépeches III* (05, Aleph Ensemble)
Corbett, Sidney: *Supplications of Yasha the Penitent* (11, P. Katina, ac)
Corrette, Michel: *Combat Naval* (03, J. Tiensuu, cmb)
Cowell, Henry: *The Aeolian Harp* (99, Z. Krauze, pf)
Crumb, George: *Vox Balaenae* (93, Trio Salomé; 05, Amaltea), *Black Angels* (07, Zwiebelovo kvarteto)
Čekovská, Ľubica: *Brownov Pohyb** (97, študenti VŠMU), *Fractal* (01, D. Buranovský, pf/ŠKO Žilina/ L. Svárovský, dir), *Two Portraits** (03, Orkiestra Muzyky Nowej/Sz. Bywalec, dir/M. Skuta, pf), *Adorations* (09, SOSR/Ł. Borowicz, dir), *Fragment a elégia* (09, E. Pavláková, ac), *Dorian Gray** (13, Opera SND/Ch. Ward, dir)
Dalbavie, Marc-André: *Chant, récitation, danse* (07, Les Percussions de Strasbourg)
Davies, Tansy: *neon* (09, Melos Ethos Ensemble/Zs. Nagy, dir)
Dediu, Dan: *Latebrae* (03, I. Pristašová, vn/P. Šesták, vl/M. Skuta, pf)
Deleuze, Jean-Pierre: *...et les sonances montent du temple qui fût* (13, Melos Ethos Ensemble/D. Gazon, dir)

Demierre, Jacques: *Bleu* (95, L'art pour l'art/B. Griffith, s)
Denisov, Edison: *2. komorná symfónia* (95, Moskovský súbor pre súčasnú hudbu/A. Vinogradov, dir)
Detoni, Dubravko: *Assonance* (97, J. Lupták, vc/N. Skuta, pf), *Phonomorphia II* (97, F. Došek, pf/D. Detoni, pf), *Vergessene Musiken* (97, Moyzesovo kvarteto), *Fairy Tale* (97, Acezantez), *Walzer* (97, Acezantez)
Dimitrova, Tzveta: *Diptychon* (03, M. Kozub, cl/T. Dimitrova, pf)
Dinescu, Violeta: *Scherzo da fantasia III* (97, I. Pristašová, vn/J. Lupták, vc)
Djordjević, Milica: *...misko bi čovek: zvezde* (15, T. Anzellotti, ac)
Dlouhý, *Dan: Nejistoty* (95, DAMA DAMA)
Domanský, Hanuš: *Ad libitum* (93, Duo clarinettina/F. Rek, bat/T. Gaál, pf), *Sonáta-fantázia pre klavír* (99, J. Palovičová, pf)
Dorochov, Georgij: *Deconstruction* (13, SOSR/Ch. Min, dir)
Duchnowski, Cezary: *„I"* (13, Orkiestra Muzyky Nowej/Sz. Bywalec, dir)
Durieux, Frédéric: *Devenir* (93, R. Šebesta, cl/X. Chabot, réžia/IRCAM)
Ďuriš, Juraj: *Portrét* (95, EA)
Eben, Petr: *Nedělní hudba* (91, J. V. Michalko, org), *Festive Voluntary* (97, J. Kalfus), *Jób* (99, J. V. Michalko, org/L. Chudík, spk), *Krajiny patmoské* (99, J. V. Michalko, org/L. Cabejšek, bat)
Eckert, Gerald: *Gefaltetes Moment* (01, Ensemble SurPlus)
Emmert, František Gregor: *Jákobov zápas* (15, M. Paľa, vl/Sinfonietta Bratislava/K. Dobroykov, dir)
Eötvös, Peter: *zeroPoints* (07, SF/Zs. Nagy, dir), *da capo* (15, Melos Ethos Ensemble/Zs. Nagy, dir)
Evans, Tecwyn: *Dedica* (13, M. Štrbák, org)
Falik, Jurij: *Kompozícia* (07, J. Lupták, vc)
Faltus, Leoš: *Jméno růže* (91, DAMA DAMA)
Fedele, Ivan: *Donax* (95, X. Chabot, fl/EA)
Feldman, Morton: *Last Pieces* (93, M. Schroeder, pf), *Piano* (93, M. Schroeder, pf), *Only* (95, Hilliard Ensemble), *King of Denmark* (97, Collegium pre súčasnú hudbu), *The Viola in my Life 1* (01, Ensemble SurPlus)
Ferneyhough, Brian: *Bone Alphabet* (93, W. Konink, bat)
Ferrari, Luc: *Programme commun* (93, E. Chojnacka, cmb)
Filas, Juraj: *Fresko* (13, M. Melcová, org)
Finnissy, Michael: *Stomp* (11, P. Katina, ac)
Firsova, Elena: *Koncert-elégia pre violončelo a orchester č. 4* (11, J. Bárta, vc/ŠKO Žilina/Sz. Bywalec, cond)
Flammer, Ernst Helmuth: *Etude 1 a Farbenmusik z cyklu Superverso per organo* (95, Ch. M. Moosmann, org)
Ford, Ronald: *High Rise* (01, A. Gabryś, cb)
Fox, Christopher: *Straight Lines in Broken Times* (99, Opera Aperta)
Francesconi, Luca: *Sláčikové kvarteto č. 1* (13, Stadler Quartet)
Freitag, Erik: *V hodine smrti Alfonsa Alfreda Schmidta, scéna z opery Da Capo al Capone* (01, Ensemble Wiener Collage)
Fribec, Krešimir: *Makedonia* (97, Acezantez)

Friedl, Reinhold: *Xenakis [a]live!* (09, zeitkratzer)
Frith, Fred: *Seven Circles* (97, D. Wandewalle, pf)
Fujikura, Dai: *Vanished Whisper** (01, H. Sparnaay, bcl/S. Sparnaay, org)
Fundal, Karsten: *The Wings of a Butterfly* (99, Storstrøms Kammerensemble/ H. V. Christensen, dir)
Furrer, Beat: *Presto* (13, Österreichisches Ensemble für neue Musik)
Fürst, Paul Walter: *Tromboncussion* (99, Percussion Plus)
Gabryś, Ryszard: *An die Freude* (01, A. Gabryś, cb)
Gabunija, Nodar: *Elégia pre sláčikový orchester* (99, Ľvovskí virtuózi)
Gál, Bernhard – Bešlić-Gál, Belma: *Flut* (13, M. Štreitová, fl)
Gander, Bernhard: *schlechte charakterstücke* (13, Österreichisches Ensemble für Neue Musik)
Garcia, Pablo: *Piano T* (03, I. Buffa, pf)
Gardner, Stephen: *You Never Know What's Round the Corner* (99, Concorde)
Gašparík, Róbert: *Deep-Blue Rockturne** (97, študenti VŠMU), *The Strong Experience* (05, Albrechtovo kvarteto)
Georgescu, Corneliu Dan: *Sláčikové kvarteto č. 3* (99, Moyzesovo kvarteto)
Gerhardt, Frank: *Nachtwärts Musik* (91, B. Sitzius, pf)
Gilbert, Anthony: *Rose Luisante* (11, P. Katina, ac)
Gismonti, Egberto: *Cherubin* (99, Intervalles)
Glass, Philip: *Pád domu Usherovcov* (99, Agon Orchestra/P. Kofroň, dir/P. Tyc, réžia)
Globokar, Vinko: *Échanges* (95, V. Globokar, tn), *?Corporel* (95, V. Globokar, tn), *Cris des Alpes* (95, V. Globokar, alpský roh), *Kolo* (95, Coro Zerocento/ K. Seidmann/V. Globokar, tn)
Godár, Vladimír: *Sonáta na pamäť Viktora Šklovského* (91, J. Slávik, vc/ D. Varínska, pf), *Barkarola** (93, SKO/J. Čižmarovič, vn/B. Warchal, dir), *Meditácia pre sólové husle, sláčikový orchester a tympany** (95, ŠKO Žilina/ L. Svárovský, dir/J. Čižmarovič, vn), *Ricercar per quattro stromenti* (97, Opera Aperta), *Emmeleia** (99, ŠKO Žilina/L. Svárovský, dir/ I. Pristašová, vn), *Partita pre 54 sláčikových nástrojov, čembalo, tympany a trubicové zvony* (05, SF/J. Valčuha, dir)
Goebbels, Heiner: *Samplersuite zo „Surrogate Cities"* (11, Melos Ethos Ensemble/D. Gazon, dir)
Gordon, Michael: *I buried Paul* (11, Österreichisches Ensemble für Neue Musik/T. Engel, dir), *Clouded Yellow* (15, Mucha Quartet)
Górecki, Henryk Mikołaj: *Już się zmierzcha, sláč. kvarteto č. 1* (93, Sliezske kvarteto), *3. symfónia* (93, SF/A. Borejko, dir/E. Izykowska, s), *Hudbička IV. – Trombónový koncert* (95, A. Hrubovčák, tn/J. Luptáčik ml., cl/J. Lupták, vc/V. Godár, pf), *2. sláčikové kvarteto – Quasi una fantasia* (95, Moyzesovo kvarteto), *Recitatívy a arióza – Lerchenmusik* (95, J. Luptáčik, cl/J. Lupták, vc/V. Godár, pf), *Amen* (95, Detský a mládežnícky zbor SRo/Echo), *Beatus vir* (95, SF/ Technik/Tempus/A. Borejko, dir/ P. Mikuláš, b), Refrain (97, SF/

P. Keuschnig, dir), *Kleines Requiem für eine Polka* (03, Orkiestra Muzyky Nowej/Sz. Bywalec, dir/J. Maksymiuk, pf), *Amen pre zbor a cappella* (07, Zbor Konzervatória v Bratislave/A. Parrott, dir)
Graham, Peter: *Get Out Of Whatever Cage You Are In* (93, Agon Orchestra/P. Kofroň, dir), *MOENS aneb Dvořákův problém* (01, Mondschein Ensemble)
Grisey, Gérard: *Tempus ex machina* (01, Krakowska grupa perkusyjna), *Tempus ex machina* (07, Les Percussions de Strasbourg), *Vortex Temporum* (09, Quasars Ensemble/I. Buffa, dir)
*Groll, Peter: Megane** (07, Melos Ethos Ensemble/D. Gazon, dir), *Fontana MIX* (11, VENI ACADEMY/K. Fekete Kovács, dir)
Gruska, Jonáš: *Kolokoly** (13), *Odrazy* (13, J. Gruska/K. Zavoloka)
Grygar, Milan: *Lineární partitura* (93, Agon Orchestra/P. Kofroň, dir)
Gubajdulina, Sofia: *De profundis* (93, E. Moser, bajan), *Sedem slov* (93, Mladí bratislavskí sólisti/D. Gazon, dir/K. Georgian, vc/E. Moser, bajan), *In croce* (93, K. Georgian, vc/E. Moser, bajan), *Concordanza* (95, Moskovský súbor pre súčasnú hudbu/A. Vinogradov, dir), *Introitus* (03, ŠKO Žilina/L. Svárovský, dir/N. Skuta, pf), *Fata Morgana: Die tanzende Sonne (03)*, *Quaterion (03)*, *Am Rande des Abgrunds* (03, J. Podhoranský, vc/E. Prochác, vc/J. Slávik, vc/J. Lupták, vc/J. Alexander, vc/K. Kleinová, vc/K. Zajacová, vc/C. Rácz, vc), *Garten von Freunden und Traurigkeiten* (03, C. Šikula, fl/A. Antalová, ar/A. Lakatoš, vl), *Offertorium* (03, SOSR/P. Gribanov, dir), *Silenzio* (05, Trio Dounia)
Gubler, Rico: *Klarste Durchsicht* (01, Arte Quartett), *Loudspeakers* (01, Arte Quartett)
Guðmundsson, Hugi: *Haf* (13, M. Štrbák, org)
Guillou, Jean: *Colloque č. 2* (01, J. Guillou, pf/Z. Ferjenčíková, org), *Colloque č. 5* (01, J. Guillou, pf/Z. Ferjenčíková, org), *HYPERION or the Rhetoric of the Fire* (01, J. Guillou, org), *Cantiliana* (01, M. Štreitová, fl/M. Farkaš, pf), *Sonáta I.* (01, M. Farkaš, pf), *Fête* (01, M. Paľa, vn/M. Kovařík, org), *Co-incidence* (01, M. Paľa, vn), *Alice au Pays de l'Orgue* (01, Z. Ferjenčíková, org/D. Jamrich, spk)
Guy, Barry: *Un coup de dés* (95, Hilliard Ensemble)
Haas, Georg Friedrich: *...kein Ort für Begegnung* (99, Percussion Plus)
Hajdu, Georg: *MindTrip Reloaded* (13, European Bridges Ensemble)
Hakim, Naji: *Rondo, Aria, Toccata zo suity Shasta* (03, J. Tiensuu, cmb)
Hamel, Peter Michael: *Kafka-Weiss-Dialoge* (91, M. Radič, vl/E. Prochác, vc)
Hamilton, Andrew: *Tree* (99, Concorde)
Harrison, Bryn: *Inner Voice* (11, P. Katina, ac)
Hartzell, Eugene: *Kto hovorí, že zločin sa nevypláca? – scéna z opery Da Capo al Capone* (01, Ensemble Wiener Collage)
Harvey, Jonathan: *Curve with Plateaux* (95, F.-M. Uitti, vc)
Haselböck, Lukas: *Dva kusy* (03, A. Gál, vc/I. Buffa, pf)
Hatrík, Juraj: *Canto responsoriale* (91, Slovenský komorný zbor/P. Procházka, dir/Slovenskí madrigalisti/L. Holásek, zbm), *Sonata-ciaccona* (91, B. Sitzius, pf; 09, D. Varínska, pf), *Ponorená hudba*

(93, Mladí bratislavskí sólisti/F. Lynch, s/D. Gazon, dir), *Moment musical avec J. S. Bach* (95, A. Kohútková, s/V. Samec, fl/J. Budzák, cr/A. Jablokov, vn/R. Šašina, cb/M. Lapšanský, pf), *An die Musik* (97, P. Krajniak, vn/J. Lupták, vc/ R. Šebesta, cl/N. Skuta, pf), *Stratené deti* (99, Moyzesovo kvarteto/G. Beláček, b), *Bolo raz jedno ticho* (99, Animae Trio), *Dievča a strom* (01, H. Varga Bach, s/ K. Hlistová, vn/I. Sovová, vn/J. Hatrík, pf), *Due movimenti per tre** (03, Una anima), *Vízia* (Vektorové mizanscény) (07), *Klzisko 1951* (Vektorové mizanscény) (07), *Ikaros** (11, M. Zwiebel, vn/SOSR/A. Tali, dir)

Haubenstock-Ramati, Roman: *Les symphonies des timbres* (91, SOSR/M. Bamert, dir)

Heiniö, Mikko: *Tri fínske ľudové piesne* (93, Finnish Radio Chamber Choir/ E.-O. Söderström, dir)

Hellstenius, Henrik: *Sokk* (99, G. Drausvoll/mg. pás)

Henze, Hans Werner: *El Rey de Harlem* (97, Ensemble Musica temporale/ A. Mounk, dir/S. von Osten, s)

Hespos, Hans Joachim: *Santur* (03, E. Ginzery, zmb), *Psallo Solo* (13, E. Ginzery, zmb)

Holliger, Heinz: *Päť skladieb pre organ a mg pás* (95, Ch. M. Moosmann, org)

Holt, Simon: *Lilith* (11, London Sinfonietta/F. Ollu, dir)

Horváth, Balázs: *Magnety I/c* (Crux) (11, VENI ACADEMY/ K. Fekete Kovács, dir)

Hořínka, Slavomír: *Lacrimosa* (15, A. Romanovská Fliegerová, koto/ Solamente naturali/P. Vrábel, dir)

Hosokawa, Toshio: *Slow Dance* (05, Melos Ethos Ensemble/M. Lejava, dir), *Hika* (15, M. Paľa, vn/Sinfonietta Bratislava/K. Dobroykov, dir), *The Raven* (15, E. Šušková, s/R. Sato, act/Quasars Ensemble/I. Buffa, dir)

Hölszky, Adriana: *Avance* (97, Ensemble Musica temporale/A. Mounk, dir)

Hrušovský, Ivan: *Preludio, Continuum z cyklu Canti* (91, Slovenský komorný zbor/P. Procházka, zbm), *Idée fixe* (91, M. Piaček, fl), *Combinationi sonoriche per 9 stromenti* (93, Bratislavské komorné združenie/ D. Gazon, dir), *Tri etudy* (93, Finnish Radio Chamber Choir/E.-O. Söderström, dir), *2. sonáta pre husle a klavír** (95, Ensemble Wiener Collage), *Lamento* (97, P. Šaray, vn/M. Banda, vl), *Sedem bagatel pre klavír* (S. Čápová-Vizváryová, pf), *Sláčikové kvarteto č. 3* (97, Moyzesovo kvarteto), *Sláčikové kvarteto č. 3* (07, Moyzesovo kvarteto), *Sláčikové kvarteto č. 1* (09, Moyzesovo kvarteto)

Huber, Klaus: *Plainte – lieber spaltet mein Herz II* (95, L'art pour l'art)

Huber, Nicolaus Anton: *Ohne Hölderlin* (01, Ensemble SurPlus), *Herbstfestival* (03, Schlagquartett Köln)

Hyde, Joseph: *Songlines* (03)

Chaloupka, František: *The Book of Sand* (11, VENI ACADEMY/K. Fekete Kovács, dir)

Chin, Unsuk: *snagS & Snarls* (13, V. Coladonato, s/SOSR/Ch. Min, dir)

Chini, André: *Le chant des coquillages* (99, Kroumata Ensemble)

Chudovský, Daniel: *Idiosynkrázia I.* (13, laureáti Rajeckej hudobnej jari 2013)

Chuťková, Lucia: *Desertshore* (09, E. Pavláková, ac), *Bajajan Trance** (15, T. Anzellotti, ac)

Ikeda, Ryoji: *datamatics [ver. 2.0]* (11, R. Ikeda)
Iršai, Jevgenij: *Gospodi vozvach* (95, Moyzesovo kvarteto), *Anagram na meno Ernst Bloch* (99, Ľvovskí virtuózi), *Nenávisť* (03, M. Paľa, vn/J. Iršai, pf), *4.48 – Kyrie eleison** (05, Aleph Ensemble), *Caspase Ten** (09, D. Varínska, pf), *Bahagobu** (11, P. Katina, ac)
Ištvan, Miloslav: *2. sláčikové kvarteto* (91)
Ives, Charles: *The Unanswered Question* (93, VENI ensemble/T. Battista, dir), *2. symfónia* (95, Státní filharmonie Brno/R. Bernas, dir), *Study 20 – Even Durations Unevenly Divided* (97, D. Vandewalle, pf)
Janárčeková, Viera: *Aber alles war Musik* (91, J. Ďurdina, ob), *Sláčikové kvarteto č. 6* (03, Kvarteto Corona), *wabi – sabi* (05, Trio Dounia), *Noneto** (09, Quasars Ensemble/I. Buffa, dir), *A Midsummer Night's Dream* (15, Het Collectief)
Jarrell, Michael: *Conversions* (03, ŠKO Žilina/L. Svárovský, dir)
Jartim, Juraj: *Sláčikové kvarteto č. 1 „Z petržalských Dvorov, Lúk a Hájov"** (15, Mucha Quartet)
Jasiński, Marek: *Beatus vir* (97, Detský a mládežnícky zbor SRo/J. Rychlá, zbm)
Javorka, Peter: *Eskalácie* (15, EnsembleSpectrum/M. Sloboda, dir)
Járdányi, Pál: *Ľúbostné piesne* (91, A. Csengery, s/M. Kurtág, pf)
Jekimovskij, Viktor: *Avicennovo zrkadlo* (95, Moskovský súbor pre súčasnú hudbu/A. Vinogradov, dir)
Jeney, Zoltán: *Soliloquium No 1* (91, Z. Gyöngyösi, fl), *Self quotations* (95, Componensemble), *Miserere mei, Deus* (99), *Forgácsok* (03, E. Ginzery, zmb)
Jirucha, Jan: *Rondo – Kvarteto pre Ľudovíta Fullu* (Agon Orchestra/P. Kofroň, dir)
Kabeláč, Miloslav: *8 invencií* (91, Krakowska grupa perkusyjna)
Kadera, František: *Fantasia a fuga f mol* (13, laureáti Rajeckej hudobnej jari 2013)
Kagel, Mauricio: *Recitativarie* (95, L'art pour l'art/B. Griffith, s, cmb), *La Voce* (95, L'art pour l'art), *Serenáda* (95, L'art pour l'art), *Trio v troch častiach* (99, Animae Trio), *Phantasiestück* (01, Mondschein Ensemble), *Schattenklänge* (01, H. Sparnaay, bcl), *Unguis Incarnatus est* (05, Aleph Ensemble), *Fürst Igor, Strawinski* (09, Melos Ethos Ensemble/Zs. Nagy, dir/N. Isherwood, b), *In der Matratzengruft* (09, musik Fabrik/A. Tali, dir/M. Hill, t)
Kaipainen, Jouni: *Lacrimosa* (93, Finnish Radio Chamber Choir/E.-O. Söderström, dir), *Andamento – Trio II* (99, Storstrøms Kammerensemble)
Kančeli, Gija: *Nočné modlitby z cyklu Život bez Vianoc* (95, Moyzesovo kvarteto), *Ranné modlitby, Denné modlitby, Večerné modlitby, Nočné modlitby z cyklu „Život bez Vianoc"* (07, Cappella Istropolitana/J. Čižmarovič), *Time... and again pre husle a klavír* (07, M. Bajuszová, pf/J. Čižmarovič, vn), *In L'istesso tempo pre klavírne kvarteto* (07, J. Čižmarovič, vn/J. Slávik, vc/M. Radič, vl/V. Godár, pf), *Oplakané vetrom* (07, M. Radič, vl/SOSR/J. Serebrier, dir), *Nach dem Weinen* (07, J. Lupták, vc)
Kapyrin, Dmitrij: *Pastorále* (95, Moskovský súbor pre súčasnú hudbu/A. Vinogradov, dir)

Karajev, Faradž: *...a crumb of music for George Crumb* (95, Moskovský súbor pre súčasnú hudbu/A. Vinogradov, dir)
Karkowski, Zbigniew: *White* (09, zeitkratzer)
Kasparov, Jurij: *Nad večným pokojom* (95, Moskovský súbor pre súčasnú hudbu/A. Vinogradov, dir/V. Popov, fg)
Kaufmann, Dieter: *Paganihilismo* (99, E. Denisova, vn, mg. pás; 01, Ensemble Wiener Collage), *Grand Jeu* (01, R. Jurčo, ac, mg. pás)
Kazandžiev, Vasil: *Epizódy* (97, Collegium pre súčasnú hudbu)
Kelemen, Milko: *Tantana* (97, Acezantez)
Kezbere, Sabine: *Monologue* (13, Melos Ethos Ensemble/D. Gazon, dir)
Kim, Ji-Hyang: *Resonance* (15, ENSEMBLE TIMF/Ch. Min, dir)
Kim, Mu-Seoh: *Der Mensch, der selbst anschauen kann* (15, ENSEMBLE TIMF/Ch. Min, dir)
Kinsella, John: *Symphony for Five* (99, Concorde)
Kladivo, Ján Boleslav: *Music of the Spheres* (15, Electronic Joystick Orchestra/R. Rudolf, dir)
Klusák, Jan: *Malá hlasová cvičení na texty F. Kafku* (91, A. Strejček, spk/Súbor dychový nástrojov/Š. Koníček, dir), *Přísloví pro hluboký hlas a dechové nástroje* (91, K. Kachlíková, a/Súbor dychových nástrojov/Š. Koníček, dir), *Sonáta pro housle a dechové nástroje* (91)
Kmiťová, Jana: *Štyri miniatúry* (97, študenti VŠMU), *Sláčikové kvarteto č. 2** (03, Albrechtovo kvarteto), *Kamea* (05, Gaida Ensemble), *Rana* (05, Melos Ethos Ensemble/M. Lejava, dir), *Metamerie** (09, Melos Ethos Ensemble/Zs. Nagy, dir/M. Paľko, fu), *Fragmenty I, II, III* (09, E. Pavláková, ac), *Sláčikové kvarteto č. 3 „Strmé mosty“* (13, Stadler Quartet), *Jesienky – výber* (13, laureáti Rajeckej hudobnej jari 2013), *S veršíkom – výber* (13, laureáti Rajeckej hudobnej jari 2013)
Knajfel, Alexander: *Lamento* (07, Jozef Lupták, vc)
Knapik, Eugeniusz: *Sláčikové kvarteto* (93, Sliezske kvarteto)
Knittel, Krzysztof: *Nibiru* (97, ŠKO Žilina/J. Powolny, dir)
Kobayashi, Sumio: *Underwater Snow* (15, ENSEMBLE TIMF/Ch. Min, dir)
Kofroň, Petr: *Enhexe* (93, Agon Orchestra/P. Kofroň, dir), *Magor* (11, Melos Ethos Ensemble/D. Gazon, dir), *Transfigurace Manfréda pro dvě voči* (Agon Orchestra/P. Kofroň, dir)
Kolkovič, Jozef: *Elégia* (03, Orkiestra Muzyky Nowej/Sz. Bywalec, dir), *Tiché slzy otcov* (05, R. Gašpar, cb/A. Jaro, cb/P. Jurčenko, cb/R. Sokol, cb/R. Vizváry, cb), *Smrť orchidey** (11, Österreichisches Ensemble für Neue Musik/T. Engel, dir),
Kollert, Jiří: *Domino* (95, DAMA DAMA)
Kolman, Peter: *E 15* (91, EA), *Monumento per 6 000 000* (91, SF/W. Michniewski, dir), *Panegyrikos* (93, Bratislavské komorné združenie/D. Gazon, dir), *Koncert pre orchester** (95, SF/P. Keuschnig, dir), *Hudba pre 14 sláčikových nástrojov* (03, Komorní sólisti Bratislava/D. Gazon, dir), *Sláčikové kvarteto č. 2 „Refrén“** (09, Stadler Quartet), *Tri eseje pre orchester** (13, SF/Zs. Nagy, dir), *Molizácia* (13, E. Ginzery, zmb/M. Štreitová, fl)
Komorous, Rudolf: *Olympia* (91, Agon Orchestra), *Chanson* (91, Agon

Orchestra), *Sweet Queen* (91, Agon Orchestra)
Koňakovská, Lucia: *Sólo pre violončelo* (07, K. Zajacová, vc)
Kopelent, Marek: *Hudba pro 5* (91, Agon Orchestra), *Chant du merle au détenu* (91, S. von Osten, s/Agon Orchestra), *Zátiší* (95, Moskovský súbor pre súčasnú hudbu/A. Vinogradov, dir), *Sláčikové kvarteto č. 3* (03, Kvarteto Corona)
Košut, Michal: *Trio** (95, Sonata a tre), *Šaty pro Desdemonu* (95, N. Higano, s/P. Vrbinčík, vl), *Imprese* (01, N. Higano, s/E. Ginzery, zmb)
Kouneva, Penka: *Rága* (03, J. Tiensuu, cmb)
Kozarenko, Alexandr: *Sinfonia estravaganza* (99, Ľvovskí virtuózi)
Krajči, Mirko: *Laudate Dominum** (93, Mladí bratislavskí sólisti/D. Gazon, dir), *Proroctvá** (97, V. Račková, fl/J. Šimonovič, spk/Detský a mládežnícky spevácky zbor SRo/J. Rychlá, zbm), *Prelúdium, toccata a fúga** (99, Animae Trio)
Krák, Egon: *Panoptikum* (93, T. Gaál, pf), *Sonate en deux expressions caractéristiques françaises* (95, J. Slávik, vc/D. Varínska, pf; 97, *Ensemble* 2e2m), *Lettre de mon moulin** (99, Intervalles/D. Benčová, gui/A. Rusnák, vbf)
Krauze, Zygmunt: *Voices for ensemble* (91, Agon Orchestra), *Arabesque* (97, ŠKO Žilina/J. Powolny, dir/Z. Krauze, pf), *Stone Music* (99, Z. Krauze, pf), *Gloves Music* (99, Z. Krauze, pf), *Quatuor pour la Naissance* (97, Opera Aperta), *Koncert pre klavír a orchester č. 1* (01, SOSR/R. Rewakowicz, dir/Z. Krauze, pf)
Kretz, Johannes: *Mining* (13, European Bridges Ensemble)
Kroupová, Oľga: *Judit** (09, SOSR/Ł. Borowicz, dir)
Krška, Pavol: *Concertino 2* (13, laureáti Rajeckej hudobnej jari 2013)
Křenek, Ernst: *Tape and Double* (01, N. Skuta, M. Skuta, pf/mg. pás)
Kubička, Víťazoslav: *Vlci* (97, Bratislavské klarinetové kvarteto), *Lesné víly a iná háveď* (13, laureáti Rajeckej hudobnej jari 2013)
Kulenty, Hana: *E for E* (93, E. Chojnacka, cmb)
Kupkovič, Ladislav: *Mäso kríža* (91, Krakowska grupa perkusyjna), *„ ...“* (91, Moyzesovo kvarteto), *Sláčikové kvarteto A dur* (91, Moyzesovo kvarteto), *Malá rokoková symfónia B dur** (93, SKO/B. Warchal, dir)
Kurtág, György: *Játékok* (91, M. Kurtág, pf; 05, Amaltea; 05, E. Ginzery, zmb; 05, I. Šiller, pf/A. Mudroňová, pf; 09, žiaci ZUŠ/I. Šiller, pf/A. Mudroňová, pf), *Zlomky J. Attilu* (91, A. Csengery, s), *Znamenia/Signs* (91, J. Fehérváry), *Hommage à J. S. B.* (91, Z. Gyöngyösi, fl), *Hommage to John Cage; Pilinszky János: Gerard de Nerval; Ligatura-Message to Frances-Marie* (95, F.-M. Uitti, vc); *Hommage à R. Sch.* (95, Componensemble; 97, Opera Aperta), *Capriccio* (99, C. Klenyán, clb), *Hozzám már hűtlen lettek a szavak...* (99, C. Klenyán, clb), *Tre pezzi per clarinetto e cimbalom* (99, C. Klenyán, cl/E. Ginzery, zmb), *Tre altre pezzi per clarinetto e cimbalom* (99, C. Klenyán, cl/E. Ginzery, zmb), *Splinters/Triesky* (99, E. Ginzery, zmb), *Sedem piesní* (99, A. Csereklyei, s/E. Ginzery, zmb), *Officium breve in memoriam Andreae Szervánszky* (99, Moyzesovo kvarteto), *Egy tély alkony emlékére* (01, N. Higano, s/E. Ginzery,

zmb/F. Török, vn), *Secreta in memoriam László Dobszay* (13, Stadler Quartet), *Six moments musicaux* (13, Stadler Quartet)
Kutavičius, Bronius: *Anno cum tettigonia – 2. sláčikové kvarteto* (93, Sliezske kvarteto)
Kühnl, Claus: *„...im horizont hätten fahnen zu stehen“* (91, B. Sitzius, pf) *Lachenmann, Helmut: Dal niente – Interieur III* (97, Collegium pre súčasnú hudbu), *Pression* (01, E. Prochác, vc), *Sláčkové kvarteto č. 3 „Grido“** (09, Stadler Quartet)
Lane, Richard: *Reflection* (13, M. Melcová, org)
Lang, David: *Pierced* (11, P. Šimčík, vc/M. Berki, pf/M. Ruehl, vbf/ŠKO Žilina)
Laubier, Serge de: *Monument (E) mouvant* (15, S. de Laubier, VJ), *J. S. Bach: Variation Goldberg N°1* (15, Electronic Joystick Orchestra/R. Rudolf, dir), *Bratislava 360** (15, Electronic Joystick Orchestra/R. Rudolf, dir)
Láng, István: *ConcerDUOtante* (13, A. Fejér, tp/E. Ginzery, zmb)
Lee, Junghae: *Sorimuni* (15, ENSEMBLE TIMF/Ch. Min, dir)
Lejava, Marián: *Opera Aperta Quintet** (03, Opera Aperta), *Quaoar** (03, Schlagquartett Köln), *Flat Lands and Plains* (05, Melos Ethos Ensemble/Zs. Nagy, dir), *Tri kusy pre dva klavíry* (05, I. Šiller, pf/A. Mudroňová, pf), *Dickinson Songs* (07, S. Adamíková, s/Z. Biščáková, pf), *PRINCIPIUM* (15, S. Ra, vl/ENSEMBLE TIMF/Ch. Min, dir)
Letňan, Július: *Štyri skice pre dve flauty* (13, laureáti Rajeckej hudobnej jari 2013) *Liddle, Elizabeth: Whale Rant* (95, Hilliard Ensemble)
Ligeti, György: *Capriccio č. 1, Capriccio č. 2, Invention, Musica ricercata, Etudes pour piano* (91, P.-L. Aimard, pf), *Lontano* (91, SF/W. Michniewski, dir), *Tri rané piesne* (91, A. Csengery, s), *Éjszaka, Reggel* (93, Finnish Radio Chamber Choir/E.-O. Söderström, pf), *Hungarian Rock* (93, E. Chojnacka, cmb), *2. sláčikové kvarteto* (95, Arditti String Quartet), *Monument –Selbstporträt – Bewegung* (95, D. Varínska, pf/N. Skuta, pf; 97, M. Skuta, pf/N. Skuta, pf), *Trio* (95, Ensemble Wiener Collage), *3 bagately – č. 2* (97, Z. Krauze, pf), *Ramifications* (03, Komorní sólisti Bratislava/D. Gazon, dir), *Continuum* (03, J. Tiensuu, cmb), *Independence* (05, Amadinda Percussion Group), *Síppal, dobbal nádihegedüvel* (05, Amadinda Percussion Group/K. Károlyi, s), *Tri skladby pre dva klavíry* (05, I. Šiller, pf/A. Mudroňová, pf), *Komorný koncert pre 13 hráčov* (07, Melos Ethos Ensemble/M. Lejava, dir), *1. sláčikové kvarteto* (07, Zwiebelovo kvarteto), *Atmosphères* (13, SOSR/Ch. Min, dir)
Lin, Mei-Fang: *Time-Tracks* (05, Melos Ethos Ensemble/M. Lejava, dir)
Lizée, Nicole: *Hitchcock Études* (15, Melos Ethos Ensemble Quartet), Tarantino Études* (15, M. Takeshi McGregor)
Locklair, Dan: *Cluster's Last Stand* (on the Ground) (03, J. Tiensuu, cmb)
Logothetis, Anestis: *Styx* (93, Agon Orchestra/P. Kofroň, dir)
Lombardi, Luca: *Essay* (01, A. Gabryś, cb)
Loudová, Ivana: *Canto amoroso* (97, J. Slávik, vc)
Lutosławski, Witold: *Koncert pre klavír a orchester* (91, SF/W. Michniewski, dir/E. Poblocka, pf), *Dve klavírne etudy*

(93, N. Skuta, pf), *Variácie na Paganiniho tému* (93, A. Solárik, P. Pažický, pf), *Sláčikové kvarteto* (93, Sliezske kvarteto), *Epitaph* (93, J. Ďurdina, ob/O. Šebesta, pf), *Grave* (93, J. Lupták, vc/N. Skuta, pf), *Sacherovská variácia* (93, J. Lupták, vc), *Partita* (93, J. Rissin, vn/O. Rissin-Morenova, pf), *4. symfónia* (95, SF/P. Keuschnig, dir), *Melodie ludowe – 2 skladby* (97, Z. Krauze, pf), *Symfónia č. 3* (03, SF/Zs. Nagy, dir), *Łańcuch I* (13, Orkiestra Muzyki Nowej /Sz. Bywalec, dir)

Lützow-Holm, Ole: *Contour* (01, Ensemble SurPlus)

Mahler, Gustav: *Kvarteto a mol* (99, Opera Aperta)

Machajdík, Peter: *logo** (95, EA, detská trúbka), *Wrieskalotkipaoxq* (01, Arte Quartett), *The Immanent Lines in Blue Deep* (13, Agon Orchestra/P. Kofroň, dir), *Moria a púšte** (15, Mucha Quartet)

Mâche, François-Bernard: *Nuit blanche* (91, EA), *Korwar* (93, E. Chojnacka, cmb), *Trois chants sacrés*; *Figures*; *Phénix*; *Aulodie* (95, Ensemble Accroche Note), *Aera* (07, Les Percussions de Strasbourg)

MacMillian, James: *Three Dawn Rituals* (01, Mondschein Ensemble)

Malovcová, Alžbeta: *Eternal Flow of Entropy** (15, Electronic Joystick Orchestra/R. Rudolf, dir)

Malovec, Jozef: *Poéma pre sólové husle* (91, P. Michalica, vn), *Orthogenesis* (91, EA), *Avvenimento ricercado* (93, Trávníčkovo kvarteto/Bereníkovo kvarteto/Nové slovenské kvinteto), *Hudba pre bas a komorný orchester* (95, ŠKO Žilina/L. Svárovský, dir/J. Galla, b), Tre bagatelli (13, Stadler Quartet)

Malovec, Pavol: *Invocazione II.* (95, J. Čižmarovič, vn)

Man, Roderik de: *Écoute, écoute* (01, H. Sparnaay, bcl/mg. pás)

Manoury, Philippe: *Jupiter* (93, C. Novak, fl/X. Chabot, réžia,IRCAM)

Mansurian, Tigran: *Koncert č. 3 pre violončelo a 13 dychových nástrojov* (93, Bratislavské komorné združenie/D. Gazon, dir/K. Georgian, vc)

Marez Oyens, Tera de: *Nam San* (93, W. Konink, mb)

Marthinsen, Niels: *A Bright Kind of High* (99, Storstrøms Kammerensemble/ H. V. Christensen, dir)

Martin, Frank: *Die Weise von Liebe und Tod* (01, SOSR/R. Rewakowicz, dir/ B. Balleys, ms)

Martinček, Dušan: *Coexistences** (95, Ensemble Wiener Collage), *Sláčikové kvarteto* (07, Moyzesovo kvarteto), *Sláčikové kvarteto* (09, Moyzesovo kvarteto)

Martinček, Peter: *D, Es, C, H* (05, M. Benková, vn/A. Magyarová, vn)

Martynov, Vladimir: *Partita* (93, T. Grindenko, vn)

Mashayekhi, Nader: *mise en scène* (97, Ensemble Wien 2001)

Matej, Daniel: *Musica aeterna* (93, VENI ensemble/T. Battista, dir), *Make love not art** (95, VENI ensemble/A. Popovič, dir), *Rock Me, Baby! No. 1 (in the style of old masters)** (95, VENI ensemble/A. Popovič, dir), *(Three) Songs & Refrains** (95, Hilliard Ensemble), *Wenn wir in höchsten Nöten sein…** (99, Opera Aperta), *Machaut (after Ma fin est mon commencement by Guillaume de Machaut)* (01, Krakowska grupa perkusyjna)

Matsushita, Isao: *Hi-Ten-Yu* (05, SOSR/Zs. Nagy, dir/L. Hudacsek, bat)
Mayzumi, Toshiro: *Bunraku* (93, K. Georgian, vc)
Mažulis, Rytis: *Mensurations* (03, Opera Aperta), *Bézier Spline Canon* (05, Gaida Ensemble)
McKay, Deirdre: *through still pollen* (99, Concorde)
McPherson, Gordon: *Western Darlings* (03, Orkest de Volharding)
Medek, Ivo: *Zlomený kríž – 1. časť* (91, DAMA DAMA/synt/M. Vašek, pf)
Meis, Susanne: *Orthopädische Lieder* (99)
Mellnäs, Arne: *Intimate Games* (99, ŠKO Žilina/J. Powolny, dir)
Mence, Selga: *The Songs* (01, N. Skuta, pf/M. Skuta, pf)
Mengjiqi, Mendi: *Valle* (91, Krakowska grupa perkusyjna), *Shota* (01, Krakowska grupa perkusyjna)
Merzbow (Akita, Masami): *Groove Attack* (09, zeitkratzer)
Messiaen, Olivier: *Réveil des oiseaux* (91, SOSR/M. Bamert, dir/P. Crossley, pf), *Quatuor pour la fin du temps* (91, Quaderni Perugini), *Un sourire* (93, Státní filharmonie Brno/A. Tamayo, dir), *Visions de l'Amen* (95, D. Varínska, pf/N. Skuta, pf), *Cantéyodjayâ – 3 fragmenty* (97, Z. Krauze, pf), *Le Merle noir* (05, Amaltea), *Vingt regards sur l'enfant-Jésus* (07, R. Muraro, pf)
Mettraux, Laurent: *Trio pre husle, violončelo a klavír** (99, Animae Trio)
Mihalič, Alexander: *Composition* (91, EA), *Ce 7** (93, Trio Salomé), *Fractals* (95, EA), *Phaestos Disk A II** (99, Storstrøms Kammerensemble/H. V. Christensen, dir), *Fractals III** (03, I. Buffa, pf)
Miki, Minoru: *Marimba Spirituals* (01, Krakowska grupa perkusyjna)
Milakovič, Boško: *Stolen Beauty* (03, Orkest de Volharding), *Losing My Religion...* (07)
Milučký, Marián: *Implantácie* (97, študenti VŠMU)
Mochizuki, Misato: *All That Is Including Me* (13, Österreichisches Ensemble für neue Musik)
Monk, Meredith: *Phantom Waltz* (93, Double Edge)
Moody, Ivan: *Canticum canticorum II* (95, Hilliard Ensemble)
Mosolov, Alexandr: *Dve prelúdiá* (93, A. Malkus, pf)
Møller Pedersen, Gunnar: *Periphery* (99, Paul Terracini, tr)
Murail, Tristan: *Territoires de l'oubli* (09, I. Buffa, pf)
Müller-Weinberg, Achim: *Elégia pre sólové husle* (91, P. Michalica, vn), *Sláčikové kvarteto č. 3* (97, Moyzesovo kvarteto)
Münz, Harald: *Parkfiguren* (99)
Nancarrow, Conlon: *3. sláčikové kvarteto: Kánon 3-4-5-6* (95, Arditti String Quartet)
Nathan, Eric: *Paestum** (13, Melos Ethos Ensemble/D. Gazon, dir)
Neuwirth, Olga: *Spleen* (97 E. Molinari, bcl)
Niggemann, Kai: *From the Distance There Is Harmony* (13, European Bridges Ensemble)
Nishimura, Akira: *Keczak* (01, Krakowska grupa perkusyjna)
Nono, Luigi: *La fabbrica illuminata* (91, Agon Orchestra), *Con Luigi Dallapiccola* (91, Krakowska grupa perkusyjna), *Fragmente – Stille, An Diotima* (05, Minguet Quartett)

Nordin, Jesper: *Calm Like a Bomb* (03, G. Szathmáry, vn)
Novosedlíková, Lenka: *Odberom takého prúdu sa poškodzuje zdroj** (15, EnsembleSpectrum/M. Sloboda, dir)
Nørgård, Per: *Hanne Meltling, Tortoise Tango* (99, Storstrøms Kammerensemble), *Out of This World* (03, Komorní sólisti Bratislava/ D. Gazon, dir)
Numan, Toek: *Pavane Lachrimae* (01, H. Sparnaay, bcl/S. Sparnaay, org)
Nussbaumer, Georg: *AnArmonica* (97, Ensemble Wien 2001)
Nyman, Michael: *Koncert pre čembalo a sláčikový orchester* (99, ŠKO Žilina/ L. Svárovský, dir)
Ognjanović, Ivana: *Lonesome Skyscraper* (13, European Bridges Ensemble)
Ohana, Maurice: *Trois Contes de l'Honorable Fleur* (97, Ensemble 2e2m)
Onna, Peter van: *Momentum* (01, H. Sparnaay, bcl)
Orbán, György: *Duo č. 2* (91, A. Csengery, s/G. Járdányi, cb)
O'Leary, Jane: *Into the Wordless* (99, Concorde)
Padding, Martijn: *Remote Place* (03, Orkest de Volharding)
Pagh-Paan, Younghi: *Tsi-Shin-Kut* (03, Schlagquartett Köln)
Paľko, Michal: *Fujover the Fountain Square* (11, VENI ACADEMY/ K. Fekete Kovács, dir), *Trinásť fotiek* (13, laureáti Rajeckej hudobnej jari 2013), *MAITE's SONG** (15, M. Valent, bvl/ Solamente naturali/P. Vrábel, dir)
Papanetzová, Lucia: *Imaginácie* (03, M. Bajuszová, pf), *Záhir* (05, Melos Ethos Ensemble/M. Lejava, dir), *Tiene, sonáta pre husle a klavír* (07, M. Paľa, vn/V. Šarišský, pf), *Imaginácie* (09, E. Pavláková, ac)
Parík, Ivan: *Piesne o padajúcom lístí* (91, B. Sitzius, pf), *Sonáta-kánon* (91, J. Slávik, vc), *Hudba pre Miloša Urbáska* (93, Sliezske kvarteto), *Listy* (95, I. Černecká, pf), *Dve árie na fragmenty textu Stabat Mater* (97, J. Pastorková, s/L. Marcinger, pf), *Missa Brevis** (01, Moyzesovo kvarteto/ Voci Festose), *Triptych** (03, SOSR/ P. Gribanov, dir/N. Higano, s), *Hudba pre Miloša Urbáska pre sláčikové kvarteto* (07, Moyzesovo kvarteto), *Hudba k baletu* (13, SOSR/Ch. Min, dir)
Parsch, Arnošt: *Květy* (91, Due Boemi di Praga), *Kresby* (95, Sonata a tre)
Pastirčák, Jonatán – Šicko, Ján: *PLAIN** (15, J. Pastirčák, EA/J. Šicko, VJ)
Pärt, Arvo: *Berliner Messe* (93, Collegium iuvenae Posoniensis/ Finnish Radio Chamber Choir/ E.-O. Söderström, dir), *Magnificat* (93, Finnish Radio Chamber Choir/ E.-O. Söderström, dir), *Summa* (95, Hilliard Ensemble), *And one of the Pharisees...* (95, Hilliard Ensemble), *Festina Lente* (95, ŠKO Žilina/ L. Svárovský, dir), *Te Deum* (97, Komorní sólisti Bratislava/Camerata Bratislava/J. Rozehnal, dir), *Trisagion* (01, Komorní sólisti Bratislava/A. Popovič, dir), *...which was the son of...* (01, Camerata Bratislava/J. Rozehnal, dir), *Orient & Occident* (01, Komorní sólisti Bratislava/A. Popovič, dir), *The Woman with the Alabaster Box* (01, Camerata Bratislava /J. Rozehnal, dir), *Tribute to Caesar* (01, Camerata Bratislava/J. Rozehnal, dir), *Cecilia, vergina romana*

(01, Komorní sólisti Bratislava/ Camerata Bratislava/A. Popovič, dir), *Magnificat* (07, Zbor Konzervatória v Bratislave/A. Parrott), *Beatitudines* (07, Zbor Konzervatória v Bratislave/ A. Parrott), *Cantate Domino canticum novum (Psalm 95)* (07, Zbor Konzervatória v Bratislave/A. Parrott), *Festina lente pre sláčikový orchester a harfu* (07, SKO, A. Parrott, dir), *La Sindone* (11, SF/L. Botstein, dir), *Sequentia* (15, Solamente naturali/ P. Vrábel, dir)

Peitsalo, Peter: *Tri básne na Williama Blakea* (93, Finnish Radio Chamber Choir/E.-O. Söderström, dir)

Penderecki, Krzysztof: *Credo* (99, SF/Krakovský filharmonický zbor/ Bratislavský chlapčenský zbor/K. Penderecki, dir/A. Kohútková, s/J. Valášková, s/M. Beňačková, a/A. Zdunikowski, t/R. Ţukowski, b), *Koncert pre violu a orchester* (11, J. Veverica, vl/SOSR/A. Tali, dir)

Piaček, Marek: *Flauto dolce '91* (91, EA/M. Piaček, fl), *Melodies and Rhythms for Shoko and Hidemi* (93, M. Piaček, fl/K. Seidmann, pf), *Ešte viac čarovných okamihov** (95, Bakalárske dychové trio), *Učiteľka očami detí* (95, VENI ensemble/ A. Popovič, dir), *Jar prišla...* (99, R. Šašina, cb/D. Šašinová-Satury, pf), *Kráľ duchov** (09, Musica falsa et ficta/MIO-MIO/Voice over noise/Pink big pig/Frutti di mare/Upokojenci/ Audiobrati/Klangversuch/Marek Piaček revival band/Prvá dunajská improvizačná/S. Beňačka, b/J. Chabroň, pf), *Z korešpondencie – Z môjho života* (Agon Orchestra/P. Kofroň, dir)

Piazzolla, Astor: *Histoire du tango Nr. 1–3* (99, Storstrøms Kammerensemble/H. V. Christensen, dir), *Koncert pre bandoneón, sláčikový orchester a bicie nástroje* (01, B. Lenko, bandoneón/ŠKO Žilina/L. Svárovský, dir)

Piňos, Alois: *Euforie* (91, DAMA DAMA/M. Vašek, pf/D. Forró, sth/ L. Couralová, vc)

Podprocký, Jozef: *Dve chorálové meditácie* (99, J. Klein, cl), *Quasi una Fantasia** (07, Melos Ethos Ensemble/ M. Lejava, dir), Rébusy II.* (11, P. Katina, ac)

Popović, Branka: *out of nowhere* (13, Österreichisches Ensemble für neue Musik)

Pospíšil, Juraj: *2. klavírne trio* (91, Hummelovo trio), *Malá suita pre trúbku in B a klavír** (95, T. Svitek, tr/V. Kelly, pf)

Przybylski, Dariusz: *Schübler Choräle für Orgel* (13, M. Štrbák, org)

Psathas, John: *Zeal* – výber* (93, Double Edge)

Pudlák, Miroslav: *The Last Word** (93, Trio Salomé), *Drobné radosti* (01, Mondschein Ensemble)

Radak, Xenia: *7-9-11* (97, Acezantez)

Rančigaj, Ljubo: *Metamorfoze* (03, I. Pristašová, vn/E. Prochác, vc/M. Skuta, pf)

Rasmussen, Sunleif: *Sunshine and Shadows* (01, Moyzesovo kvarteto)

Rautavaara, Einojuhani: *Credo* (93, Finnish Radio Chamber Choir/ E.-O. Söderström, dir)

Reed, Lou: *Metal Machine Music, Part 1* (09, zeitkratzer)

Reich, Steve: *Drumming* (91, Krakowska grupa perkusyjna), *Piano Phase*

(97, M. Skuta, pf/N. Skuta, pf), The Four Sections (05, SF/J. Valčuha, dir/ Amadinda Percussion Group), *Clapping Music* (05, Z. Rácz, bat/S. Reich, bat), *Tehillim* (05, Amadinda Percussion Group/Z. Rácz, dir/I. Fodor, s/M. Horváth, s/K. Károlyi, s/K. Lóczi, s), *Music for 18 Musicians* (05, Amadinda Percussion Group/VENI ensemble/ Komorní sólisti Bratislava/Duo Percufonia), *Drumming – 1. časť* (05, Amadinda Percussion Group), Pendulum Music (05), *Different Trains* (05, Zwiebelovo kvarteto)

Resch, Gerard: *Gesten und Schleifen* (03, A. Bošková, fl/B. Černakovič, vn/ A. Gál, vc/I. Buffa, pf)

Reudenbach, Michael: *Standlinien 1, 2, 3* (95, Ch. M. Moosmann, org)

Rihm, Wolfgang: *Hölderlin-Fragmente* (91, S. von Osten, s), *Sláčikové kvarteto* č. 9 (01, Moyzesovo kvarteto), *Sláčikové kvarteto č. 3 „Im Innersten“* (05, Minquet Quartett)

Riley, Terry: *Chanting the Light of Foresight* (01, Arte Quartett)

Romitelli, Fausto: *Professor Bad Trip* (11, Österreichisches Ensemble für Neue Musik/T. Engel, dir)

Ropek, Jiří: *Partita „Adoro te devote“* (97, J. Kalfus, org)

Rosing-Schow, Niels: *Granito y Arco Iris* (99, Storstrøms Kammerensemble/ H. V. Christensen, dir)

Roy, Camille: *Parmi l'arbre* (05, Aleph Ensemble)

Rudolf, Róbert: *Scar* (95, EA), *Hamro for 4* (01, Arte Quartett)

Rybář, Ján: *Psychóza* (03, I. Buffa, pf)

Rzewski, Frederic: *Lost and Found* (93, W. Konink, bat), *Coming Together* (97, Ensemble Musica temporale/ A. Mounk, dir/S. von Osten, s), *The Road* (97, D. Vandewalle, pf)

Saariaho, Kaija: *Suomenkielinen sekakuorokappale* (93, Finnish Radio Chamber Choir/E.-O. Söderström, dir), *Laconisme de l'aile* (95, X. Chabot, fl), *Noa-Noa* (95, X. Chabot, fl/el. zariadenie), *Lonh* (03, K. Varkondová, s), *Die Aussicht* (05, Amaltea), *Lichtbogen* (05, Gaida Ensemble/R. Šervenikas, dir; 13, J.-B. Barrière, C/Quasars Ensemble/ I. Buffa, dir), *Aile du songe* (13, C. Hoitenga, fl/SF/Zs. Nagy, dir), *Tempest Songbook* (13, E. Šušková, s/L. Peintre, br/Quasars Ensemble/ I. Buffa, dir), *Terrestre* (13, C. Hoitenga, fl/Quasars Ensemble/I. Buffa, dir), *Sombre* (13, L. Peintre, br/Quasars Ensemble/I. Buffa, dir), *La passion de Simone** (13, La Chambre aux échos)

Saint-Denis, Patrick: *Trombe* (13, M. Štreitová, fl)

Sakač, Branimir: *Barasou* (97, Acezantez)

Salva, Tadeáš: *Balada pre sólové violončelo* (91, E. Prochác, vc), *Slovenské concerto grosso č. I/b* (93, Trávníčkovo kvarteto/Cappella Istropolitana), *Balada* (95, EA), *Sedem kresieb* (97, ŠKO/ J. Powolny, dir)

Samuel, Rhian: *Fel Blodeuyn* (13, M. Melcová, org)

Sandström, Sven-David: *Spring Music* (99, Kroumata Ensemble)

Saunders, Rebecca: *...of waters making moan* (15, T. Anzellotti, ac)

Sári, József: *Five sound models* (95, Componensemble)

Sáry, László: *Magnificat* (91, A. Csengery, s), *Hommage à Philip Glass* (01, E. Prochác, vc)

Scelsi, Giacinto: *Olehö* (91, S. von Osten, s/Agon Orchestra), *Tri štúdie* (91 Quaderni Perugini), *Suita č. 10 „KA“* (93, M. Schroeder, pf), *Ygghur* (95, F.-M. Uitti, vc), *3. sláčikové kvarteto* (95, Arditti String Quartet), *I presagi* (97, Agon Orchestra/J. Wyttenbach), *Anahit* (97, Agon Orchestra/J. Wyttenbach/C. Fournier, vn), *Yamaon* (97, Agon Orchestra/J. Wyttenbach, dir/J. Schmidt, b), Ko-Lho (99, B. Wystraete, fl/A. Marschutz, cl), *Quattro pezzi su una sola nota* (Agon Orchestra/J. Wyttenbach, dir), *C'est bien la nuit* (01, A. Gabryś, cb), *Canti del Capricorno* (05, Aleph Ensemble), *Pranam II* (11, Melos Ethos Ensemble/D. Gazon, dir)
Sciarrino, Salvatore: *Centauro marino* (99, Opera Aperta)
Seidmann, Kristian: *Komorná hudba* (93, Ensemble Zerocento)
Seneši, Marcel: *Štúdia pre dva klavíry* (05, I. Šiller, pf/A. Mudroňová, pf)
Serei, Zsolt: *Seven minutes for twenty years* (95, Componensemble)
Semerák, Oldřich: *Prelude, Chorale and Fugue* (97, J. Kalfus, org)
Sharp, Elliott: *Tessalation Row* (11, Österreichisches Ensemble für Neue Musik/T. Engel, dir)
Schnebel, Dieter: *Lieder ohne Worte* (99)
Schnittke, Alfred: *Sonáta pre violončelo a klavír* (91, E. Prochác, vc/M. Pivka, pf), *Pianissimo* (91, SOSR/M. Bamert, dir), *4. koncert pre husle a orchester* (93, SF/A. Borejko, dir/T. Grindenko, vn), *2. sonáta* (Quasi una sonata) (93, T. Grindenko, vn/A. Malkus, pf), *Malé tragédie* (95, Moskovský súbor pre súčasnú hudbu/A. Vinogradov, dir), *Sonáta pre husle a komorný orchester* (95, ŠKO Žilina/L. Svárovský, dir/J. Čižmarovič, vn), Klavírne kvarteto (99, Opera Aperta), *Triová sonáta* (99, ŠKO Žilina/L. Svárovský, dir), *Koncert pre violončelo a orchester č. 1* (99, SOSR/R. Stankovský, dir/J. Bárta, vc), *Gospodi, Gospodi Iisuse* (07, Zbor Konzervatória v Bratislave/A. Parrott), *Hymny pre violončelo a komorný súbor* (07, J. Lupták, vc/A. Antalová, ap/J. Izsáková, cmb/R. Gašpar, cb/P. Kajan, fg/P. Kosorin, tp/M. Štrpka, cmp), *Hymnus I pre violončelo, harfu and tympany* (07, J. Lupták, vc/A. Antalová, ap/P. Kosorin, tp), *Hymnus II pre violončelo a kontrabas* (07, J. Lupták, vc/R. Gašpar, cb), *Hymnus III pre violončelo, fagot, čembalo, trubicové zvony a tympany* (07, J. Lupták, vc/J. Izsáková, cmb/P. Kajan, fg/P. Kosorin, tp/M. Štrpka, cmp), *Hymnus IV pre violončelo, fagot, kontrabas, čembalo, harfu, tympany a trubicové zvony* (07, J. Lupták, vc/A. Antalová, ap/J. Izsáková, cmb/R. Gašpar, cb/P. Kajan, fg/P. Kosorin, tp/M. Štrpka, cmp)
Schönberg, Arnold: *Begleitungsmusik zu einer Lichtspielszene* (91, SOSR/M. Bamert, dir)
Schumann, Robert: *Märchenerzählungen* (97, Opera Aperta)
Schulhoff, Erwin: *Duo pre husle a violončelo* (05, Trio Dounia)
Schupp, Sjeng: *Loops/Den Pijp/Beat* (03, Orkest de Volharding)
Schweinitz, Wolfgang von: *Sehr kleiner Drachen* (99)
Siegel, Wayne: *Concerto for Trumpet and Ensemble „Millenium Café“* (99, Storstrøms Kammerensemble/H. V. Christensen, dir)
Sierra, Roberto: *Con Salsa* (03, Orkest de Volharding)

Sikora, Elżbieta: *On the Line* (93, F. Lynch, s/A. Burges, zvuk. inž.)
Silvestrov, Valentin: *Dedikácia pre husle a orchester* (97, SF/P. Keuschnig, dir/I. Pristašová, vn), *Serenáda* (99, Ľvovskí virtuózi), *Tichá hudba* (11, ŠKO Žilina)
Singier, Jean-Marc: *Apendice* (93, Trio Salomé)
Siska, Ádám: *2'45"* (13, European Bridges Ensemble)
Sixta, Jozef: *2. sláčikové kvarteto* (91, Moyzesovo kvarteto), *Kvarteto pre 4 flauty* (91, Flauti di Bratislava), *Piano-Sonata* (93, M. Schroeder, pf), *Variácie pre 13 nástrojov* (93, Bratislavské komorné združenie/D. Gazon, dir), *2. symfónia** (97, SF/P. Keuschnig, dir), *Sláčikové kvarteto č. 1* (07, Moyzesovo kvarteto), *Sláčkové kvarteto č. 1* (09, Stadler Quartet)
Skempton, Howard: *Small Change* (11, P. Katina, ac), *Pendulum* (11, P. Katina, ac), *Under the Elder* (11, P. Katina, ac), *Cakes and Ale* (11, P. Katina, ac)
Slavický, Milan: *Invocation IV* (03, I. Pristašová, vn/R. Šebesta, cl/M. Skuta, pf)
Slezák, Andrej: *Aquarius* (11, SF/L. Botstein, dir), Pangaea* (13, SOSR/Ch. Min, dir)
Sloboda, Matej: *Šesť bagatel* (15, EnsembleSpectrum/M. Sloboda, dir)
Slonimskij, Sergej: *Symfónia č. 8* (03, SOSR/P. Gribanov, dir), *Chromatičeskij rasspev* (07, J. Lupták, vc)
Sluka, Luboš: *Via del silenzio* (97, J. Kalfus, org)
Sojak Subotić, Želislava: *Harmonics** (15, EnsembleSpectrum/M. Sloboda, dir)
Smolka, Martin: *Půjčovna ricercarů* (93, Agon Orchestra/P. Kofroň, dir)
Soh, Diana: *Incantare* (15, ENSEMBLE TIMF/Ch. Min, dir)
Spassov, Bojidar: *Ode* (99, J. Lupták, vc), *Fiato continuo I* (99, T. Janošík, fl/mg. pás), *Wasserfälle* (99, M. Skuta, pf), *Asylphonia* (99, EA/T. Waliczky, počítačová animácia)
Srnka, Miroslav: *Origami* (15, T. Anzellotti, ac)
Staar, René: *Gemini A1, A5*, A7** (95, Ensemble Wiener Collage), *The Fortunes of War – scéna z opery Da Capo al Capone* (01, Ensemble Wiener Collage)
Staud, Johannes Maria: *Lagrein* (13, Österreichisches Ensemble für neue Musik), *Le Voyage* (15, C. Thiollet, spk/Členovia Slovenského filharmonického zboru/J. Chabroň, zbm/Melos Ethos Ensemble/Zs. Nagy, dir)
Steinecker, Anton: *Notturno* (97, študenti VŠMU), *Kvinteto pre cimbal a sláčikové kvarteto* (03, Moyzesovo kvarteto/E. Ginzery, zmb), *Notturno VI. – Ticho* (05, E. Ginzery, zmb), *Notturno VII. – Enikin sen* (05, E. Ginzery, zmb)
Steptoe, Roger: *Sonatine III* (13, J. V. Michalko, org)
Stockhausen, Karlheinz: *Harlequin; Tierkreis* (93, Moving Music Theatre/I. Stuart, cl, tanec/F. Best, s, tanec/P. Alvares, pf), *Klavierstück IX – začiatok* (99, Z. Krauze, pf), *KLANG – časť 9. Stunde: Hoffnung* (09, musikFabrik/A. Tali, dir)
Stravinskij, Igor: *Ave Maria (Bogorodica Devo)* (07, Zbor Konzervatória v Bratislave/A. Parrott, dir)

Suzuki, Kotoka: *Umidi Soni Colores* (03)
Szeghy, Iris: *De profundis* (93, M. Beňačková, ms/J. Ďurdina, ob/P. Selecký, vl), *Svätojánske mystérium* (95, DAMA DAMA), *Oratio et gratias actio pro sanitate matris meae** (95, Hilliard Ensemble), *In between* (97, Ensemble 2e2m), *Ha meghalok** (99, Percussion Plus), *Psalm* (99, B. Griffith, v), *Ave Maria* (99, B. Griffith, v/A. Lakatoš, vl/J. Lupták, vc/R. Šašina, cb), *Preludio e danza* (01, H. Sparnaay, bcl), *Musica folclorica* (Hommage à Bartók) (01, Ensemble SurPlus), *Vielleicht, dass uns etwas aufginge* (03, ŠKO Žilina, L. Svárovský, dir/S. Nopper, s), *Anrufung des Großen Bären* (05, Amaltea), *Canticum* (09, E. Pavláková, ac), *Neniae** (11, London Sinfonietta/F. Ollu, dir), *Jarná sonáta – III. Vtáky, IV. Chvála jari* (13, M. Štrbák, org)
Szemző, Tibor: *Čajka – chorálová variácia č. 2* (97, Moyzesovo kvarteto)
Szigetvári, Andera – Collinson, Stewart: *ShadowPlace* (13, European Bridges Ensemble)
Szokolay, Sándor: *Due motetti* (91, Slovenský komorný zbor/P. Procházka, zbm)
Szőllősy, András: *Fragmenty pre mezzosoprán, flautu a violu* (91, A. Csengery, s/Z. Gyöngyösi, fl/J. Fehérváry, vl), *Elegy* (95, Componensemble)
Szymański, Paweł: *Bagatela pre A. W.** (95, Ensemble Wiener Collage)
Ščetinskij, Alexander: *Tvárou k hviezde* (95, Moskovský súbor pre súčasnú hudbu/A. Vinogradov, dir), *Slovo kazateľa* (97, Moyzesovo kvarteto/N. Higano, s), *A prima vista** (05, SOSR/Zs. Nagy, dir)
Šimai, Pavol: *Sen a ráno* (91, Slovenský komorný zbor/P. Procházka, zbm), *Laetitia recognitionis** (95, Moyzesove kvarteto), *Škuľaví svedkovia* (99, Percussion Plus), *Vittoria* (05, SOSR/Zs. Nagy, dir), *Sonáta* (09, D. Varínska, pf)
Šimandl, Karel: *Modlitby* (95, DAMA DAMA)
Šmurak, Alexej: *In the Chasm of Ouzel* (13, Melos Ethos Ensemble/D. Gazon, dir)
Šostakovič, Dmitrij: *Antiformalističeskij rajok* (91)
Štědroň, Miloš: *Kondukty a moteta* (91, Due Boemi)
Takemitsu, Toru: *Les yeux clos* (91, B. Sitzius, pf), *Nostalghia* (95, ŠKO Žilina/L. Svárovský, dir/J. Čižmarovič, vn), *Rain-Tree* (99, Kroumata Ensemble), *How slow the Wind* (01, ŠKO Žilina/L. Svárovský, dir), *Requiem* (11, SOSR/A. Tali, dir)
Tavener, John: *The Last Sleep of the Virgin* (95, Moyzesovo kvarteto), *Song for Athene* (07, Zbor Konzervatória v Bratislave/A. Parrott), *Chant* (07, M. Sťahel, vc), *Eternal Memory (Večná pamäť) pre violončelo a sláčikový orchester* (07, M. Sťahel, vc/SKO/A. Parrott, dir), *Thrinos* (07, Jozef Lupták, vc)
Temnov, Alexej: *Metamorfózy* (15, EnsembleSpectrum/M. Sloboda, dir)
Tenney, James: *Chromatic Canon* (93, Double Edge), *Quiet Fan for Erik Satie* (93, VENI ensemble/T. Battista, dir), *Critical Band* (09, zeitkratzer)
Tiensuu, Jukka: *"M"* (03, Komorní sólisti Bratislava/D. Gazon, dir/J. Tiensuu, cmb), Etudy (03, J. Tiensuu, cmb),

Fantango (03, J. Tiensuu, cmb), *Veto* (03, J. Tiensuu, cmb), *Ikisyyt* (11, Melos Ethos Ensemble/D. Gazon, dir), *Vie* (13, SF/Zs. Nagy, dir)
Tómasson, Haukur: *Quartet II* (99, Storstrøms Kammerensemble/ Henrik Vagn Christensen, dir)
Tormis, Veljo: *Kullervo's Message* (95, Hilliard Ensemble), *Orja palk* (95, Hilliard Ensemble)
Tulve, Helena: *Rimlands* (15, Het Collectief)
Tüür, Erkki-Sven: *Requiem* (97, Bratislavskí komorní sólisti/ Camerata Bratislava/J. Rozehnal, dir)
Tyranny, „Blue" Gene: The De-Certified *Highway of Dreams* (93, Double Edge)
Tzortzis, Nicolas: *Femme-tête-temps* (13, Österreichisches Ensemble für neue Musik)
Uitti, Frances-Marie: *Ricercar* (95, F.-M. Uitti, vc)
Urbanner, Erich: *Quasi una Fantasia** (95, Ensemble Wiener Collage)
Ustvoľskaja, Galina: *12 prelúdií* (93, M. Schroeder, pf), *5. klavírna sonáta* (93, M. Schroeder, pf), *Sonáta pre husle a klavír* (93, J. Rissin, vn/O. Rissin-Morenova, pf), *Duo pre husle a klavír* (93, J. Rissin, vn/O. Rissin-Morenova, pf), *Symfónia č. 4* (07, Melos Ethos Ensemble/M. Lejava, dir), *Symfónia č. 5* (07, Melos Ethos Ensemble/ M. Lejava, dir)
Vajó, Juraj: *Bez názvu* (97, študenti VŠMU), *Kvarteto pre flautu, violu, violončelo a klavír** (03, M. Štreitová, fl/ P. Zwiebel, vl/A. Gál, vc/I. Buffa, pf), *San Michele* (13, Melos Ethos Ensemble/D. Gazon, dir)
Varèse, Edgard: *Densité 21,5* (99, B. Wystraete, fl), Octandre (05, Melos Ethos Ensemble/Zs. Nagy, dir), *Ionisation* (07, Les Percussions de Strasbourg), *Amériques* (07, SF, Zs. Nagy, dir)
Vasks, Pēteris: *Te Deum* (13, J. V. Michalko, org), *Presence* (15, K. Bergs, vc/Sinfonietta Bratislava/K. Dobroykov, dir)
Vidovszky, László: *Soft errors* (95, Componensemble)
Viñao, Alejandro: *Chant d'Ailleurs; Borges y el Espejo* (93, F. Lynch,s/ A. Burges, zvuk. inž.), *Trojkoncert* (93, Trio Salomé)
Volans, Kevin: *Leaping Dance* (95, D. Varínska, pf/N. Skuta, pf)
Vostřák, Zbyněk: *Maharasvátí* (91, Agon Orchestra)
Vustin, Alexander: *Hudba pre 10* (95, Moskovský súbor pre súčasnú hudbu/A. Vinogradov, dir)
Wajsar, Petr: *Minimini z cyklu Albumblätter I* (Agon Orchestra/ P. Kofroň, dir)
Wallin, Rolf: *Stonewave* (99, Kroumata Ensemble)
Walter, Caspar Johannes: *Luftspiegelung* (03, Schlagquartett Köln)
Webern, Anton: *Päť častí pre sláčikové kvarteto* (91, Moyzesovo kvarteto), *Variácie – 2 fragmenty* (97, Z. Krauze, pf), *Kvarteto pre husle, klarinet, tenorsaxofón a klavír* (03, Opera Aperta)
Weir, Judith: *King Harald's Saga* (93, F. Lynch, s/A. Burges, zvuk.inž.)
Widmann, Jörg: *Sláčikové kvarteto č. 3, „Lovecké"* (05, Minquet Quartett), *Liebeslied* (15, Melos Ethos Ensemble/ Zs. Nagy, dir)
Wiedermann, Matúš: *H(e)aven Sound Scape II* (15, Electronic Joystick Orchestra/R. Rudolf, dir)

Wielecki, Tadeusz: *Concerto à Rebours* (03, ŠKO Žilina, L. Svárovský, dir/ K. Bakowski, vn), *Tafle* (05, SOSR/ Zs. Nagy, dir)
Wolff, Christian: *Bratislava** (95, VENI ensemble/A. Popovič, dir), *Eisler Ensemble Piece* (99, Opera Aperta), *Balancing* (11, P. Katina, ac)
Wüthrich-Mathez, Hans: *Weinenarie* (95, B. Griffith, s)
Wysocki, Zdzisław: *Etudy pre komorný súbor III–VI** (95, Ensemble Wiener Collage)
Wystraete, Bernard: *Vacilacao e danca* (99, Intervalles)
Xenakis, Iannis: *Dikhthas* (93, T. Grindenko, vn/A. Malkus, pf), *Jonchaies* (93, Státní filharmonie Brno/ A. Tamayo), *Naama* (93, E. Chojnacka, cmb), *Nuits* (93, Finnish Radio Chamber Choir/E.-O. Söderström, dir), *Rebonds* (93, W. Konink, bat), *Tetora* (93, Sliezske kvarteto), *Kottos* (95, F.-M. Uitti, vc), *Tetras* (95, Arditti String Quartet), *Gmeeoorh* (95, Ch. M. Moosmann, org), *Theraps* (01, A. Gabryś, cb), *Rebonds* (05, Z. Rácz, bat), *Persephassa* (05, Amadinda Percussion Group/L. Tömösközi, bat/M. Szabó, bat), *Charisma* (05, Aleph Ensemble)
Xu, Yi: *Tui* (93, A. Viskup/X. Chabot, réžia, IRCAM)
Yuasa, Joji: *Bass Clarinet Solitude* (01, H. Sparnaay, bcl)
Yun, Isang: *Königliches Thema* (91, Quaderni Perugini), *Intermezzo* (93, K. Georgian, vc)
Zagar, Peter: *Stabat mater* (91, Slovenský komorný zbor/ P. Procházka, zbm), *Hudba k videu* (93, VENI ensemble/T. Battista, dir), *Štyri kusy pre sláčiky** (93, Mladí bratislavskí sólisti/D. Gazon, dir), *Sláčikové kvarteto* (95, Moyzesovo kvarteto), *Blumentálsky tanec č. 1** (99, Percussion Plus), *Blumentálsky tanec č. 2** (99, Opera Aperta), *Rondo pre violončelo a komorný orchester** (01, J. Lupták, vc/ŠKO Žilina/ L. Svárovský, dir), Pieseň pre Emőke* (13, Österreichisches Ensemble für neue Musik), *V kruhu** (15, Solamente naturali/P. Vrábel, dir)
Zach, Ján: *Krátka hudba* (93, I. Maršálek, vn/S. Sokol, pf), *Štyri lyrické kusy* (13, laureáti Rajeckej hudobnej jari 2013)
Zavarský, Marián: *Surface** (15, Electronic Joystick Orchestra/R. Rudolf, dir)
Zeljenka, Ilja: *Polymetrická hudba* (91, Sláčikový súbor/M. Vach, dir), *2. klavírne kvinteto* (91), *Zariekania* (91, Moyzesovo kvarteto/M. Beňačková, a), *3 monológy pre sólové violončelo* (91), *Sonáta pre husle a klavír* (93, P. Michalica, vn/T. Gaál, pf), *Rozmar* (95, Ensemble Accroche Note), *Sourire** (95, Ensemble Accroche Note), *Sonatína pre klavír** (97, D. Šašinová-Satury, pf), *Toccata** (97, M. Skuta/N. Skuta, pf), *Marecania* (97, Collegium pre súčasnú hudbu), *Prologo e Barbaro per pecussioni** (99, Kroumata Ensemble), *Sonáta pre klarinet aklavír* (99, M. Drlička, cl/N. Skuta, pf), *Concertino pre klavír a sláčikový orchester** (99, Ľvovskí virtuózi/M. Lapšanský, pf), *Sláčikové kvarteto č. 7* (01, Moyzesovo kvarteto), *Klavírna sonáta č. 15** (03, M. Bajuszová, pf), *Sláčikové kvarteto č. 12* (05, Albrechtovo kvarteto), *Sonáta č. 23 pre klavír** (07, M. Bajuszová, pf), *Sonáta pre violončelo a klavír*

(07, M. Bajuszová, pf/J. Slávik, vc), *Oświęcim* (07, Spevácky zbor mesta Bratislavy/SOSR/L. Holásek, zbm/J. Serebrier, dir), *Elégia pre sólové husle a sláčikový orchester* (07, I. Pristašová, vn/SKO/A. Parrott, dir), *Tri slová** (11, S. Kopčák, b/Quasars Ensemble/ I. Buffa, dir), *Mutácie* (13, Orkiestra Muzyky Nowej/Sz. Bywalec, dir)
Zemek, Pavel: *Chvála manželství* (91, J. Horák, clb/DAMA DAMA)
Zender, Hans: *Ein Wandersmann… zornig…* (15, T. Anzellotti, ac)
Zimmerlin, Alfred: *Raumspielsuite* (95, M. Schröder, gui)
Zorn, John: *Carny* (97, D. Vandewalle, pf)
Zouhar, Vít: *Zdá se mi zato pokaždé…* (95, Sonata a tre)
Zubel, Agata: *Not I* (13, Orkiestra Muzyky Nowej/Sz. Bywalec, dir)

*svetová premiéra

ADRESY

Moyzesova sieň
Vajanského nábr. 12

Dvorana VŠMU
Zochova ul. 1

Slovenský rozhlas
Mýtna ul. 1

Mirbachov palác
Františkánske nám. 11

Koncertná sieň Klarisky
Farská ul. 8

Filmotéka – Kino Lumière
Špitálska ul. 4

Divadlo SĽUK
Balkánska cesta 31

Predaj vstupeniek

Ticketportal

ticketportal VSTUPENKY NA DOSAH

a hodinu pred koncertom v mieste jeho konania

www.kino-lumiere.sk

Informácie
www.melosetos.sk

Editori ďakujú všetkým autorom, interpretom a vydavateľstvám za poskytnutie biografických údajov, komentárov k skladbám a ďalších potrebných informácií.

Zmena programu a účinkujúcich vyhradená.

OLIVIER MESSIAEN

TECHNIKA MÔJHO HUDOBNÉHO JAZYKA

Text s hudobnými príkladmi

Nájdete vo vybraných kníhkupectvách
alebo na **www.hc.sk**

EDÍCIA PREKLADY

Naša pozornosť sa od začiatku upriami
na jeden bod: na čaro nemožného.
(O. Messiaen)

hudobné centrum
MUSIC CENTRE SLOVAKIA

ISBN 978-80-89427-25-3

WWW.RTVS.SK

Ars musica

Každý pracovný deň

15.00

Exkluzívne koncerty zo sveta

Pondelok

19.00

Operné Rádio Devín

Sobota

19.00

RÁDIO DEVÍN – KAŽDÝ DEŇ JEDINEČNÉ

rtv:
ROZHLAS A TELEVÍZIA SLOVENSKA

:RÁDIO DEVÍN

Programový bulletin medzinárodného festivalu súčasnej hudby Melos-Étos 2017

Vydalo
Hudobné centrum
Príspevková organizácia Ministerstva kultúry SR
Michalská 10
815 36 Bratislava

Autorské texty:
Juraj Bubnáš, Ivan Buffa, Vladimír Godár, Robert Kolář, Peter Zagar
Redakcia: Juraj Bubnáš, Slávka Ferencová, Lucia Jakubisová
Obálka: Miroslav Cipár: Divertimento XXVII
Autor grafického návrhu a layout: PERGAMEN s.r.o.
Tlač: Dolis s.r.o.

www.hc.sk

Hlavný organizátor

hudobné centrum
MUSIC CENTRE SLOVAKIA

s finančným príspevkom
MINISTERSTVO KULTÚRY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Spoluorganizátor

rtv: ROZHLAS A TELEVÍZIA SLOVENSKA

Mediálni partneri

rtv: ROZHLAS A TELEVÍZIA SLOVENSKA
RÁDIO DEVÍN
RÁDIO_FM
OPERA+
Pravda
hudobný život
.týždeň
in.ba
OPERA SLOVAKIA
MUSIC PRESS
SITA SLOVENSKÁ TLAČOVÁ AGENTÚRA SLOVAK NEWS AGENCY
best fm
9múz www.9em.sk
MIAV

Partneri

BRATISLAVA
BKIS BRATISLAVSKÉ KULTÚRNE A INFORMAČNÉ STREDISKO
MINISTRY OF CULTURE OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA
Ministry of Culture and National Heritage of the Republic of Poland
HTF HUDOBNÁ A TANEČNÁ FAKULTA VŠMU
SLOVENSKÝ FILMOVÝ ÚSTAV SLOVAK FILM INSTITUTE
epoche international
my Piano
bigmedia PREMIUM OUTDOOR
LITHUANIAN COUNCIL FOR CULTURE
institute of music and dance

www.melosetos.sk